

**UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE**

**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY

Instytut Sztuk Pięknych

al. Kraśnicka 2b
20-718 Lublin

Lublin 2018 r.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

Spis treści.

Lp.	Tytuł	Strona
1.	Podstawa prawna opracowania instrukcji.	4
2.	Definicje i skróty użyte w instrukcji.	7
3.	Przedmiot i cel opracowania.	14
4.	Postanowienia ogólne instrukcji.	15
4.1	Zakres instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.	15
4.2	Sposób zapoznawania pracowników oraz innych osób z instrukcją.	16
4.3	Nadzór nad przestrzeganiem przepisów ochrony przeciwpożarowej.	17
5.	Przeznaczenie i charakterystyka pożarowa obiektu	20
5.1	Przeznaczenie obiektu.	20
5.2	Lokalizacja obiektu.	21
5.3	Opis obiektu.	22
5.4	Klasyfikacja pożarowa obiektu.	26
5.5	Bezpieczeństwo pożarowe konstrukcji.	27
5.6	Podział budynku na strefy pożarowe oraz pomieszczenia zagrożone wybuchem.	27
5.7	Poziome i pionowe drogi ewakuacyjne, wyjścia ewakuacyjne.	28
5.8	Elementy wykończenia wnętrz.	29
5.9	Urządzenia przeciwpożarowe.	30
5.10	Drogi pożarowe.	33
5.11	Źródła przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożarów.	34
6.	Potencjalne przyczyny powstania pożaru oraz drogi jego rozprzestrzeniania.	36
6.1	Procesy spalania, rozwój i rodzaje pożarów.	36
6.2	Charakterystyka materiałów palnych występujących w obiekcie.	40
6.3	Podstawowe przyczyny powstawania pożarów.	43
6.4	Drogi rozprzestrzeniania pożarów.	43
7.	Zasady zapobiegania pożarom.	46
7.1	Czynności pożarowo zabronione.	46
7.2	Czynności dozwolone do wykonywania tylko w ustalonych pomieszczeniach i pod nadzorem.	48
7.3	Ogólne zasady przeciwpożarowego zabezpieczania stanowisk oraz pomieszczeń pracy.	49
7.4	Szczegółowe wymagania dotyczące przeciwpożarowego zabezpieczenia imprez masowych.	50
8.	Zasady zabezpieczania prac niebezpiecznych pożarowo.	54
8.1	Określenie prac niebezpiecznych pożarowo.	54
8.2	Ogólne zasady wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo.	54
8.3	Obowiązki zarządcy i użytkownika obiektu oraz wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo.	55

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

9. Wyposażenie obiektu w podręczny sprzęt gaśniczy, hydranty wewnętrzne oraz inne urządzenia służące do gaszenia pożarów.	56
9.1 Rodzaje, budowa i przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego, hydrantów wewnętrznych oraz innych urządzeń służących do gaszenia pożarów.	56
9.2 Zasady rozmieszczania i znakowania miejsc rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego oraz hydrantów wewnętrznych.	64
9.3 Faktyczne rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego oraz hydrantów wewnętrznych w obiekcie.	65
9.4 Zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego oraz hydrantów wewnętrznych.	66
10. Zasady postępowania w przypadku pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.	75
10.1 Zasady alarmowania straży pożarnej lub innych jednostek ratowniczych.	75
10.2 Zasady postępowania pracowników w przypadku powstania pożaru.	76
10.3 Uprawnienia kierującego akcją ratowniczą oraz zasady współdziałania ze służbami ratowniczymi.	78
11. Zasady organizacji oraz warunki prowadzenia ewakuacji.	81
11.1 Środki i sposoby ogłaszania ewakuacji.	81
11.2 Warunki ewakuacji przy wykorzystaniu dróg komunikacji ogólnej.	83
11.3 Zalecane sposoby prowadzenia ewakuacji wynikające z charakterystyki budynku oraz zastosowanych w nim rozwiązań technicznych i urządzeń przeciwpożarowych.	86
11.4 Zasady obowiązujące podczas prowadzenia ewakuacji.	86
11.5 Obowiązki osób funkcyjnych podczas ewakuacji.	89
11.6 Oznakowanie dróg ewakuacyjnych.	89
11.7 Zasady organizowania ćwiczeń ewakuacyjnych.	89
12. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej.	92
12.1 Obowiązki Dziekana Wydziału Artystycznego.	92
12.2 Obowiązki kierowników jednostek organizacyjnych zlokalizowanych w obiekcie.	93
12.3 Obowiązki kierownika administracyjnego obiektu.	94
12.4 Obowiązki pracowników obsługi obiektu.	97
12.5 Obowiązki pozostałych pracowników wykonujących pracę w obiekcie oraz dzierżawców pomieszczeń.	98
12.6 Obowiązki studentów.	98
12.7 Odpowiedzialność karna związana z nieprzestrzeganiem przepisów ochrony przeciwpożarowej.	99
13. Zasady zaznajamiania pracowników oraz innych użytkowników z przepisami ochrony przeciwpożarowej.	104
13.1 Rodzaje oraz formy szkoleń z zakresu ochrony przeciwpożarowej.	104
13.2 Zasady zaznajamiania osób niebędących pracownikami z przepisami ochrony przeciwpożarowej.	106
13.3 Osoby odpowiedzialne za organizację szkoleń.	106

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

14. Postanowienia końcowe.	108
14.1 Zasady wykonywania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, zatwierdzania jej do stosowania oraz przekazywania do Komendy Miejskiej PSP.	108
14.2 Aktualizacja instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.	110
15. Załączniki.	111
15.1 Plan sytuacyjny lokalizacji obiektu.	111
15.2 Plany poszczególnych kondygnacji.	111
15.3 Wykaz pomieszczeń w rozbiciu na poszczególne kondygnacje.	111
15.4 Wykaz niebezpiecznych substancji chemicznych składowanych w poszczególnych pomieszczeniach.	111
15.5 Wzór protokołu z przeprowadzenia ćwiczeń ewakuacyjnych.	111
15.6 Wzór oświadczenia o odbytych szkoleniu wstępnym z zakresu ochrony przeciwpożarowej.	111
15.7 Wzór oświadczenia o zapoznaniu pracownika z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego.	111
15.8 Wzór oświadczenia o zapoznaniu z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego.	111
15.9 Wzór oświadczenia o zapoznaniu się z instrukcjami i przepisami ochrony przeciwpożarowej.	111
15.10 Wzór karty aktualizacji instrukcji bezpieczeństwa pożarowego	111
16. Instrukcje szczegółowe.	112
16.1 Instrukcja postępowania na wypadek pożaru I-04/PPOŻ/2018.	112
16.2 Instrukcji przeciwpożarowa dla pomieszczeń malarni (lakierni) I-04/PPOŻ/2018.	112
16.3 Instrukcja wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym I-04/PPOŻ/2018.	112
16.4 Instrukcja rozmieszczania znaków bezpieczeństwa. Ewakuacja i ochrona przeciwpożarowa I-04/PPOŻ/2018.	112

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

1. Podstawa prawna opracowania instrukcji.

- 1.1 Art. 66 ust. 2, pkt. 5 oraz art. 228 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym* (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 1842 z późniejszymi zmianami).
- 1.2 Art. 209¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. *Kodeks pracy* (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 z późniejszymi zmianami).
- 1.3 Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 lipca 2007 r. *w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w uczelniach* (Dz. U. Nr 128, poz. 897).
- 1.4 Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. *o ochronie przeciwpożarowej* (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 736 z późniejszymi zmianami).
- 1.5 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 listopada 2015 r. *w sprawie szkoleń inspektorów ochrony przeciwpożarowej* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1964).
- 1.6 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. *w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów* (Dz. U. Nr 109, poz. 719).
- 1.7 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. *w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych* (Dz. U. Nr 124, poz. 1030).
- 1.8 Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo Budowlane* (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 z późniejszymi zmianami).
- 1.9 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1422).
- 1.10 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 grudnia 2015 r. *w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej* (Dz. U. z 2015 r. poz. 2117).
- 1.11 Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1992 r. *w sprawie zakresu i trybu korzystania z praw przez kierującego działaniem ratowniczym* (Dz. U. Nr 54, poz. 259).
- 1.12 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 czerwca 2007 r. *w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania* (Dz. U. Nr 143, poz. 1002 z późniejszymi zmianami).
- 1.13 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 sierpnia 2009 r. *w sprawie zakresu instrukcji postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia w miejscu i w czasie imprezy masowej* (Dz. U. Nr 135, poz. 1113).
- 1.14 Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. *o substancjach chemicznych i ich mieszaninach* (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1203).

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

- 1.15** Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. U. EU seria L z 2008 r. Nr 353, poz. 1, z późniejszymi zmianami).
- 1.16** Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 sierpnia 2015 r. w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów oraz pojemników i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje stwarzające zagrożenie lub mieszaniny stwarzające zagrożenie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1368).
- 1.17** Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 27 kwietnia 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach spawalniczych (Dz. U. z 2000 r., Nr 40, poz. 470).
- 1.18** Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji i magazynowaniu gazów, napełniania zbiorników gazami oraz używania i magazynowania karbidu (Dz. U. Nr 7 z 2004 r. poz. 59).
- 1.19** Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 8 lipca 2010 r. w sprawie minimalnych wymagań, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, związanych z możliwością wystąpienia w miejscu pracy atmosfery wybuchowej (Dz. U. Nr 138, poz. 931).
- 1.20** Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach energetycznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 492).
- 1.21** Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 grudnia 2009 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy budowie i eksploatacji sieci gazowych oraz uruchomienia instalacji gazowych gazu ziemnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 2 poz. 6).
- 1.22** Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 6 września 1999 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy magazynowaniu, napełnianiu i rozprowadzaniu gazów płynnych (Dz. U. Nr 75 poz. 846).
- 1.23** Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1040, z późniejszymi zmianami).
- 1.24** Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180, poz. 1860).
- 1.25** Zarządzenia i instrukcje wewnętrzne:
- a) Instrukcja postępowania z substancjami chemicznymi i ich mieszaninami I-01/BHP/2012.
  - b) Instrukcja udzielania pierwszej pomocy I/01-P/03/BHP/2011
- 1.26** Polskie Normy
- a) PN-ISO 3864-1:2006 Symbole graficzne. Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa. Część 1. Zasady projektowania znaków bezpieczeństwa stosowanych w miejscach pracy i w obszarach użyteczności publicznej.

UMCS**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO****WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-**Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

- b) PN-EN ISO 7010:2012 Symbole graficzne – Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa – Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa.
- c) PN-N-01256-04:1997 Znaki bezpieczeństwa – Techniczne środki przeciwpożarowe.
- d) PN-N-01256-4:1997/Az1:2003 Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.
- e) PN-N-01256-5:1998 Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.
- f) PN-EN 1838:2013-11 Zastosowanie oświetlenia. Oświetlenie awaryjne.
- g) PN-EN 50172:2005 Systemy awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego.
- h) PN-EN ISO 13943:2010 Bezpieczeństwo pożarowe. Terminologia.
- i) PN-ISO 8421-1:1997 Ochrona przeciwpożarowa. Terminologia. Terminy ogólne i dotyczące zjawiska pożaru.
- j) PN-ISO 8421-6:1997 Ochrona przeciwpożarowa. Terminologia. Ewakuacja i środki ewakuacji.
- k) PN-EN 671-1:2012 Stałe urządzenia gaśnicze – Hydranty wewnętrzne – Część 1: Hydranty wewnętrzne z wężem półsztywnym.
- l) Polska Norma PN-EN 671-2:2012 Stałe urządzenia gaśnicze – Hydranty wewnętrzne – Część 2: Hydranty wewnętrzne z wężem płasko składanym.
- m) PN-EN 671-3:2009 Stałe urządzenia gaśnicze – Hydranty wewnętrzne – Część 3: Konserwacja hydrantów wewnętrznych z wężem półsztywnym i hydrantów wewnętrznych z wężem płasko składanym.
- n) PN-EN 3-7+A1:2008 Gaśnice przenośne – Część 7: Charakterystyki, wymagania eksploatacyjne i metody badań.
- o) PN-EN 1866-1:2010 Gaśnice przewoźne - Część 1: Charakterystyki, wykonanie i metody badań.

Ilekroć w opracowaniu została przytoczona cyfra w nawiasie [np.1.23] – oznacza ona przepis przytoczony pod tym numerem w niniejszym rozdziale.

Instrukcja w wybranych jej częściach jest zgodna z wytycznymi i zakresem merytorycznym ustalonym przez UMCS w Lublinie. Autor niniejszego opracowania został zobowiązany do zachowania tych części instrukcji, które dotyczą ogólnych spraw w ustalonej formie i treści.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

2. Definicje, skróty i symbole użyte w instrukcji.

Ilekrót w instrukcji jest mowa o:

- **przepisach techniczno-budowlanych** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane [1.8] oraz wydane do niej przepisy wykonawcze,
- **pożarze** – należy przez to rozumieć każdy przypadek niekontrolowanego w czasie i przestrzeni procesu spalania,
- **katastrofie naturalnej** – należy przez to rozumieć zdarzenie związane z działaniem sił natury, zwłaszcza wyładowań atmosferycznych, wstrząsów sejsmicznych, silnych wiatrów, intensywnych opadów atmosferycznych, długotrwałym występowaniem ekstremalnej temperatury, osuwisk ziemi, pożarów, suszy, powodzi, zjawisk lodowych na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, masowym występowaniem szkodników, chorób roślin lub zwierząt albo chorób zakaźnych ludzi, albo też działaniem innego żywiołu,
- **awarii technicznej** – należy przez to rozumieć gwałtowne, nieprzewidziane uszkodzenie lub zniszczenie obiektu budowlanego, urządzenia technicznego lub systemu urządzeń technicznych powodujące przerwę w ich używaniu lub utratę ich właściwości,
- **klęsce żywiołowej** – należy przez to rozumieć katastrofę naturalną lub awarię techniczną, których skutki zagrażają życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, mieniu w wielkich rozmiarach albo środowisku na znacznych obszarach, a pomoc i ochrona mogą być skutecznie podjęte tylko przy zastosowaniu nadzwyczajnych środków, we współdziałaniu różnych organów i instytucji oraz specjalistycznych służb i formacji działających pod jednolitym kierownictwem,
- **innym miejscowym zagrożeniu** – należy przez to rozumieć każde zjawisko niebędące pożarem lub klęską żywiołową, w wyniku którego może dojść do zagrożenia życia ludzkiego lub strat w mieniu,
- **ewakuacji** – należy przez to rozumieć zorganizowane działanie w celu wyprowadzenia ze strefy zagrożonej ludzi, zwierząt i mienia,
- **ewakuacji ludzi z obiektu** – należy przez to rozumieć przedsięwzięcia mające na celu sprawne opuszczenie obiektu (lub jego części) w możliwie najkrótszym czasie przez znajdujące się tam osoby, jeżeli w wyniku pożaru lub innego miejscowego zagrożenia może wystąpić zagrożenie dla ich życia lub zdrowia,
- **alarmie** – należy przez to rozumieć ostrzeżenie przed zaistniałym niebezpieczeństwem dla życia, mienia lub środowiska, wymagającym podjęcia interwencji,
- **alarmie ewakuacyjnym** – należy przez to rozumieć akustyczny lub świetlny sygnał informujący użytkowników o konieczności ewakuacji,
- **alarmie pożarowym** – należy przez to rozumieć ostrzeżenie o pożarze zainicjowane przez osobę lub urządzenie automatyczne,
- **alarmie wstępnym (alarmie I stopnia)** – należy przez to rozumieć alarm pożarowy, zainicjowany w instalacji alarmowej przez sygnał z czujki pożarowej w celu mobilizacji lokalnych służb lub personelu odpowiedzialnego za bezpieczeństwo obiektu, do

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

rozpoznania stopnia zagrożenia pożarowego i ewentualnego ugaszenia źródła pożaru własnymi siłami,

- **alarmie zasadniczym (alarmie II stopnia)** – należy przez to rozumieć alarm pożarowy wywołany w celu wezwania zewnętrznych służb interwencyjnych do likwidacji zagrożenia. Alarm pożarowy zainicjowany przez ręczny ostrzegacz pożarowy (ROP) jest alarmem zasadniczym, gdyż został zweryfikowany przez człowieka,
- **alarm pożarowy fałszywy** – alarm pożarowy wywołany w sytuacji, gdy pożaru nie ma, nie było i brak powodów, dla których pożar mógłby rzeczywiście powstać,
- **alarm pożarowy zwodniczy (mylny)** – alarm pożarowy wywołany nie rozpoczynającym się pożarem, lecz wpływem na czujki takich czynników jak dym papierosowy, para, kurz, insekty, chwilowe procesy (np. gotowanie), podczas których wytwarzany jest dym, ciepło, promieniowanie, itp.
- **systemie sygnalizacji pożarowej (SSP)** – należy przez to rozumieć zbiór kompatybilnych elementów, które gdy tworzą instalację o określonej konfiguracji, są zdolne do wykrywania pożaru, inicjowania alarmu i innych stosownych działań,
- **centrali sygnalizacji pożarowej (CSP)** – należy przez to rozumieć urządzenie, poprzez które czujki pożarowe mogą być zasilane energią, służące do potwierdzania wykrytego sygnału i wywołania alarmu pożarowego, przesłania sygnału o wykryciu pożaru, poprzez układ transmisji alarmów pożarowych, do straży pożarnej lub automatycznych urządzeń gaśniczych oraz automatycznej kontroli prawidłowego funkcjonowania systemu sygnalizacji pożarowej,
- **czujce** – należy przez to rozumieć urządzenie reagujące na zmiany wartości mierzonej wielkości i przekazujące sygnał wyjściowy określający wartość tej wielkości,
- **ręcznym ostrzegaczu pożarowym (ROP)** – należy przez to rozumieć część składową systemu sygnalizacji pożarowej (SSP) używaną do ręcznego inicjowania alarmu,
- **sygnalizatorze optycznym** – należy przez to rozumieć urządzenie wytwarzające świetlny sygnał alarmowy o wymaganych parametrach,
- **sygnalizatorze akustycznym** – należy przez to rozumieć urządzenie wytwarzające dźwiękowy sygnał alarmowy o wymaganych parametrach,
- **dźwiękowym systemie ostrzegawczym (DSO)** – należy przez to rozumieć wzbudzone sygnałem pochodzącym z systemu sygnalizacji pożarowej, automatyczne urządzenie umożliwiające bez udziału człowieka rozgłaszanie sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych dla potrzeb bezpieczeństwa osób przebywających w obiekcie,
- **stałym urządzeniu gaśniczym (SUG)** – należy przez to rozumieć urządzenie na stałe związane z chronionym obiektem, zawierające własny zapas środka gaśniczego, uruchamiane automatycznie we wczesnej fazie rozwoju pożaru.
- **ręcznym przycisku oddymiającym** – należy przez to rozumieć część składową systemu oddymiania używaną do ręcznego inicjowania jego działania,
- **systemie kontroli dostępu (SKD)** – należy przez to rozumieć zbiór kompatybilnych elementów tworzących instalację o określonej konfiguracji, zdolną do monitorowania

UMCS

INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-

Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	-------------	-------------------	------------

dostępu do kontrolowanego obszaru oraz wykrywania prób nieuprawnionego wejścia na ten obszar,

- **abonencie** – należy przez to rozumieć osobę fizyczną lub prawną, odpowiedzialną za organizację systemu sygnalizacji pożarowej i systemu transmisji sygnału pożarowego w obiekcie, która jest stroną umowy z operatorem systemu monitoringu.
- **operatorze systemu monitoringu** – należy przez to rozumieć podmiot, świadczący usługę transmisji sygnałów pożarowych z systemu sygnalizacji pożarowej (SSP) do centrów odbiorczych alarmów pożarowych (COAP) oraz przyjmujący sygnały uszkodzeniowe w centrum odbiorczym sygnałów uszkodzeniowych (COSU) z systemów sygnalizacji pożarowej i transmisji sygnałów alarmów pożarowych.
- **znaku bezpieczeństwa** - należy przez to rozumieć znak utworzony przez kombinację kształtu geometrycznego, barwy i symbolu graficznego lub obrazkowego (piktogramu) albo tekstu, przekazujący określoną informację związaną z bezpieczeństwem lub jego zagrożeniem,
- **telefonie alarmowym** – należy przez to rozumieć aparat telefoniczny umożliwiający połączenie z zewnętrznymi oraz wewnętrznymi służbami ratowniczymi,
- **terenie uczelni** – należy przez to rozumieć przestrzeń wraz z obiektami budowlanymi, będącą w dyspozycji uczelni, w której zorganizowane są miejsca pracy, miejsca odbywania zajęć, miejsca rekreacji i wypoczynku, miejsca zamieszkania zbiorowego, itp.
- **miejscu pracy** – należy przez to rozumieć miejsce wyznaczone przez pracodawcę, do którego pracownik ma dostęp w związku z wykonywaniem pracy,
- **stanowisku pracy** – należy przez to rozumieć przestrzeń pracy, wraz z wyposażeniem w środki i przedmioty pracy, w której pracownik lub zespół pracowników wykonuje pracę,
- **budynku zamieszkania zbiorowego** - należy przez to rozumieć budynek przeznaczony do okresowego pobytu ludzi, w szczególności hotel, motel, pensjonat, dom wypoczynkowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe, schronisko, internat, dom studencki, budynek koszarowy, budynek zakwaterowania na terenie zakładu karnego, aresztu śledczego, zakładu poprawczego, schroniska dla nieletnich, a także budynek do stałego pobytu ludzi, w szczególności dom dziecka, dom rencistów i dom zakonny,
- **budynku użyteczności publicznej** - należy przez to rozumieć budynek przeznaczony na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, w tym usług pocztowych lub telekomunikacyjnych, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym, oraz inny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji; za budynek użyteczności publicznej uznaje się także budynek biurowy lub socjalny,

UMCS**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO****WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-**Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

- **pomieszczeniu mieszkalnym** – należy przez to rozumieć pokoje w mieszkaniu, a także sypialnie i pomieszczenia do dziennego pobytu ludzi w budynku zamieszkania zbiorowego,
- **pomieszczeniu pomocniczym** – należy przez to rozumieć pomieszczenie znajdujące się w obrębie mieszkania lub lokalu użytkowego służące do celów komunikacji wewnętrznej, higieniczno-sanitarnych, przygotowywania posiłków, z wyjątkiem kuchni zakładów żywienia zbiorowego, a także do przechowywania ubrań, przedmiotów oraz żywności,
- **pomieszczeniu technicznym** – należy przez to rozumieć pomieszczenie przeznaczone dla urządzeń służących do funkcjonowania i obsługi technicznej budynku,
- **pomieszczeniu gospodarczym** – należy przez to rozumieć pomieszczenie znajdujące się poza mieszkaniem lub lokalem użytkowym, służące do przechowywania przedmiotów lub produktów żywnościowych użytkowników budynku, materiałów lub sprzętu związanego z obsługą budynku, a także opału lub odpadów stałych,
- **lokalu użytkowym** – należy przez to rozumieć jedno pomieszczenie lub zespół pomieszczeń, wydzielone stałymi przegrodami budowlanymi, niebędące mieszkaniem, pomieszczeniem technicznym albo pomieszczeniem gospodarczym,
- **poziomie terenu** – należy przez to rozumieć przyjętą w projekcie rzędną terenu w danym miejscu działki budowlanej,
- **kondygnacji** – należy przez to rozumieć poziomą nadziemną lub podziemną część budynku, zawartą pomiędzy powierzchnią posadzki na stropie lub najwyższej położonej warstwy podłogowej na gruncie a powierzchnią posadzki na stropie bądź warstwy osłaniającej izolację cieplną stropu, znajdującego się nad tą częścią budynku, przy czym za kondygnację uważa się także poddasze z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi oraz poziomą część budynku stanowiącą przestrzeń na urządzenia techniczne, mającą średnią wysokość w świetle większą niż 2 m; za kondygnację nie uznaje się nadbudówek ponad dachem, takich jak maszynownia dźwigu, centrala wentylacyjna, klimatyzacyjna lub kotłownia,
- **kondygnacji podziemnej** – należy przez to rozumieć kondygnację zagłębioną ze wszystkich stron budynku, co najmniej do połowy jej wysokości w świetle poniżej poziomu przylegającego do niego terenu, a także każdą usytuowaną pod nią kondygnację,
- **kondygnacji nadziemnej** – należy przez to rozumieć każdą kondygnację niebędącą kondygnacją podziemną,
- **antresoli** – należy przez to rozumieć górną część kondygnacji lub pomieszczenia znajdującą się nad przedzielającym je stropem pośrednim o powierzchni mniejszej od powierzchni tej kondygnacji lub pomieszczenia, niezamkniętą przegrodami budowlanymi od strony wnętrza, z którego jest wydzielona,
- **suterenie** – należy przez to rozumieć kondygnację budynku lub jej część zawierającą pomieszczenia, w której poziom podłogi w części lub całości znajduje się poniżej poziomu projektowanego lub urządzonego terenu, lecz co najmniej od strony jednej

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

ściany z oknami poziom podłogi znajduje się nie więcej niż 0,9 m poniżej poziomu terenu przylegającego do tej strony budynku,

- **piwnicy** – należy przez to rozumieć kondygnację podziemną lub najniższą nadziemną bądź ich część, w których poziom podłogi co najmniej z jednej strony budynku znajduje się poniżej poziomu terenu,
- **terenie przyległym** – należy przez to rozumieć pas terenu wokół obiektu, o szerokości równej minimalnej dopuszczalnej odległości od innych obiektów z uwagi na wymagania bezpieczeństwa pożarowego określone w przepisach techniczno-budowlanych,
- **pomieszczeniu przeznaczonym na stały pobyt ludzi** – należy przez to rozumieć pomieszczenie, w których przebywanie tych samych osób w ciągu doby trwa dłużej niż 4 godziny,
- **pomieszczenia przeznaczone na czasowy pobyt ludzi** – należy przez to rozumieć pomieszczenie, w których przebywanie tych samych osób w ciągu doby trwa od 2 do 4 godzin włącznie,
- **materiałach niebezpiecznych pożarowo** - należy przez to rozumieć:
  - a) gazy palne,
  - b) ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55 °C),
  - c) materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,
  - d) materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu,
  - e) materiały wybuchowe i wyroby pirotechniczne,
  - f) materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji,
  - g) materiały mające skłonności do samozapalenia,
  - h) materiały inne niż wymienione powyżej, jeśli sposób ich składowania, przetwarzania lub innego wykorzystania może spowodować powstanie pożaru lub zainicjować wybuch,
- **pasie przeciwpożarowym** – należy przez to rozumieć system drzewostanów różnej szerokości poddanych specjalnym zabiegom gospodarczym i porządkowym lub powierzchni wylesionych i oczyszczonych do warstwy mineralnej,
- **pompowni przeciwpożarowej** – należy przez to rozumieć pompownię zasilającą w wodę instalację lub sieć wodociągową przeciwpożarową,
- **pracach niebezpiecznych pod względem pożarowym** – należy przez to rozumieć prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem,
- **strefie pożarowej składowiska** – należy przez to rozumieć powierzchnię składowiska oddzieloną od budynków, innych obiektów budowlanych i składowisk, w sposób określony dla budynków w przepisach techniczno-budowlanych.

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

- **strefie zagrożenia wybuchem** – należy przez to rozumieć przestrzeń, w której może występować mieszanina wybuchowa substancji palnych z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu zawartym między dolną i górną granicą wybuchowości,
- **przestrzeniach zagrożonych wybuchem** – należy przez to rozumieć przestrzenie, w których może wystąpić atmosfera wybuchowa w ilościach wymagających podjęcia specjalnych środków w celu zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy,
- **przestrzeniach nie zagrożonych wybuchem** – należy przez to rozumieć przestrzenie inne niż zagrożone wybuchem, w których nie przewiduje się wystąpienia atmosfery wybuchowej w ilościach wymagających podjęcia środków w celu zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy,
- **atmosferze wybuchowej** – należy przez to rozumieć mieszaninę z powietrzem w warunkach atmosferycznych, substancji palnych w postaci gazów, par, mgieł lub pyłów, w której po wystąpieniu zapłonu, spalanie rozprzestrzenia się na całą niespaloną mieszkankę,
- **technicznych środkach zabezpieczenia przeciwpożarowego** – należy przez to rozumieć urządzenia, sprzęt, instalacje i rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów,
- **urządzeniach przeciwpożarowych** – należy przez to rozumieć urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do zapobiegania powstaniu, wykrywania, zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia inertyzujące, urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej, w tym urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe, hydranty zewnętrzne, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe klapy odcinające, urządzenia oddymiające, urządzenia zabezpieczające przed powstaniem wybuchu i ograniczające jego skutki, kurtyny dymowe oraz drzwi, bramy przeciwpożarowe i inne zamknięcia przeciwpożarowe, jeżeli są wyposażone w systemy sterowania, przeciwpożarowe wyłączniki prądu oraz dźwigi dla ekip ratowniczych,
- **zabezpieczeniu przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych** – należy przez to rozumieć zabezpieczenie przed utrzymywaniem się na drogach ewakuacyjnych dymu w ilości, która ze względu na ograniczenie widoczności, toksyczność lub temperaturę uniemożliwiałaby bezpieczną ewakuację,
- **zagrożeniu wybuchem** – należy przez to rozumieć możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia.
- **wysokość budynku** – należy przez to rozumieć wysokość mierzoną od poziomu terenu przy najniższej położonym wejściu do budynku lub jego części, znajdującym się na

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku, do górnej powierzchni najwyżej położonego stropu, łącznie z grubością izolacji cieplnej i warstwy ją osłaniającej, bez uwzględniania wyniesionych ponad tę płaszczyznę maszynowni dźwigów i innych pomieszczeń technicznych, bądź do najwyżej położonego punktu stropodachu lub konstrukcji przekrycia budynku znajdującego się bezpośrednio nad pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

- **zapłon** – należy przez to rozumieć proces zainicjowania reakcji spalania mieszaniny palnej w obecności zewnętrznego punktowego bodźca energetycznego, np. w postaci płomienia, iskry elektrycznej, rozgrzanego ciała stałego, itp. Zapłon następuje tylko w bardzo ograniczonej przestrzeni mieszaniny palnej, wokół miejsca zapłonu powstaje czoło płomienia przemieszczające się na pozostałą objętość mieszaniny.
- **samozapłon** – należy przez to rozumieć samoistny zapłon mieszaniny palnej w całej jej objętości po osiągnięciu granicznej temperatury zwanej **temperaturą samozapłonu**, bez udziału zewnętrznego bodźca energetycznego.
- **temperaturze zapalenia ciała stałego** – należy przez to rozumieć najniższą temperaturę, w której dochodzi do wytworzenia mieszaniny produktów rozkładu termicznego tego ciała z powietrzem, zdolnej do zapalenia się od punktowego bodźca energetycznego w określonych warunkach badania.
- **temperaturze zapłonu cieczy** – należy przez to rozumieć najniższą temperaturę, w której nad powierzchnią cieczy tworzy się mieszanina jej par z powietrzem, zdolna do zapalenia się od punktowego bodźca energetycznego w określonych warunkach badania.

W celu określenia wymagań technicznych i użytkowych dzieli się budynki na następujące grupy wysokości:

- **niskie (N)** - do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie,
- **średniowysokie (SW)** - ponad 12 m do 25 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 4 do 9 kondygnacji nadziemnych włącznie,
- **wysokie (W)** - ponad 25 m do 55 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 9 do 18 kondygnacji nadziemnych włącznie,
- **wysokościowe (WW)** - powyżej 55 m nad poziomem terenu.

Budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, z uwagi na przeznaczenie i sposób użytkowania, dzieli się na:

1. **mieszkalne**, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej charakteryzowane kategorią **zagrożenia ludzi**, określane dalej jako **ZL**,
2. **produkcyjne i magazynowe**, określane dalej jako **PM**,
3. **inwentarskie** (służące do hodowli inwentarza), określane dalej jako **IN**.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

Budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, określane jako ZL, zalicza się do jednej lub do więcej niż jedna spośród następujących kategorii zagrożenia ludzi:

1. **ZL I** – zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nieprzeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,
2. **ZL II** – przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych,
3. **ZL III** – użyteczności publicznej, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II,
4. **ZL IV** – mieszkalne,
5. **ZL V** – zamieszkania zbiorowego, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II.

3. Przedmiot i cel opracowania.

Przedmiotem opracowania są wymagania ochrony przeciwpożarowej w zakresie organizacyjnym, technicznym, porządkowym itp., jakie należy uwzględnić w czasie eksploatacji budynku Instytutu Sztuk Pięknych oraz znajdujących się w nim urządzeń. Opracowanie nie ocenia stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego obiektu, ani rozwiązań technicznych przyjętych i zastosowanych w budynku.

Celem niniejszego opracowania jest:

- przedstawienie warunków ochrony przeciwpożarowej istniejących w pomieszczeniach budynku Instytutu Sztuk Pięknych, usytuowanego w Lublinie przy al. Kraśnickiej 2 b,
- ustalenie sposobów zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków i ich przygotowania do działań ratowniczo-gaśniczych,
- określenie odpowiedzialności za eksploatację budynków zgodną z przepisami ochrony przeciwpożarowej.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

4. Postanowienia ogólne instrukcji.

4.1. Zakres instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego została sporządzona zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów [1.4], zgodnie z którym właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów przeznaczonych do wykonywania funkcji użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych lub magazynowych opracowuje instrukcję bezpieczeństwa pożarowego.

Instrukcja niniejsza zawiera podstawowe wiadomości dotyczące przyczyn powstawania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, a także zasad zapobiegania tym zjawiskom oraz przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych w tym zakresie. W zakres opracowania wchodzi opis rozwiązań dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa budynku, bezpieczeństwa ludzi oraz środków dotyczących ograniczenia rozprzestrzeniania się pożaru.

W szczególności instrukcja określa:

- warunki ochrony przeciwpożarowej obiektów;
- określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
- sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia;
- sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;
- warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
- sposoby zapoznania użytkowników obiektów, w tym zatrudnionych pracowników dydaktycznych, administracyjnych, ochrony oraz pracowników gospodarczych z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią instrukcji bezpieczeństwa pożarowego;
- zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących stałymi użytkownikami obiektów;
- plany obiektów, obejmującego także jego usytuowanie, oraz przyległego terenu, z uwzględnieniem graficznych danych

Postanowienia niniejszej instrukcji obowiązują wszystkie osoby zatrudnione w obiektach stosownie do zajmowanego stanowiska i pełnionej funkcji, wszystkich studentów, pracowników przedsiębiorstw i firm prowadzących działalność lub wykonujących prace na terenie budynku lub w obrębie działki oraz inne osoby przebywające w nim czasowo.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

4.2. Sposób zapoznawania pracowników oraz innych osób z instrukcją.

Do zapoznania się z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko oraz inni stali użytkownicy niebędący pracownikami. Osoby te podlegają ponownemu zapoznaniu z treścią instrukcji (lub jej odpowiednim fragmentem), w przypadku dokonania w niej jakichkolwiek zmian spowodowanych zmianami sposobu użytkowania obiektu, które mają wpływ na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

Pracownicy nowo zatrudniani zapoznają się z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego podczas szkolenia wstępnego na stanowisku pracy (instruktażu stanowiskowego) prowadzonego w jednostce organizacyjnej, w której pracownik będzie zatrudniony. Pracownicy po zapoznaniu się z treścią instrukcji obowiązani są podpisać oświadczenie, którego wzór stanowi **załącznik nr 15.7** do niniejszej instrukcji. Podpisane oświadczenie należy dostarczyć do Biura Kadr, celem włączenia do akt osobowych pracownika. Obowiązek zapoznania ww. osób spoczywa na kierowniku jednostki organizacyjnej zatrudniającej pracownika.

Stali użytkownicy obiektu niebędący pracownikami (np. osoby wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych, dzierżawcy pomieszczeń oraz ich pracownicy, wolontariusze, pracownicy firm świadczących stałe usługi – ochrona, obsługa szatni, itp.) również podlegają obowiązkowi zapoznania się z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego. Osoby te składają oświadczenie zgodne z wzorem stanowiący **załącznik nr 15.8** do instrukcji, które przechowywane jest u kierownika jednostki organizacyjnej na rzecz, której ww. osoby wykonują pracę lub na terenie, której prowadzą swoją działalność.

W przypadku dokonania zmian w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego pracownicy oraz stali użytkownicy obiektu niebędący pracownikami, mają obowiązek ponownego zapoznania się z instrukcją lub jej zmienionym fragmentem. Fakt ten należy ponownie potwierdzić oświadczeniem o zapoznaniu się z instrukcją (**załącznik nr 15.7** – pracownicy lub **załącznik nr 15.8** – stali użytkownicy niebędący pracownikami).

Postanowienia instrukcji obowiązują również pracowników podmiotów wykonujących czasowe prace na terenie obiektu – roboty budowlane, rozbiórkowe, remontowe i montażowe prowadzone bez wstrzymania ruchu zakładu pracy lub jego części. Obowiązek zapoznania tych osób z instrukcją lub jej wybranymi postanowieniami (np. w zakresie prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych) spoczywa na kierowniku administracyjnym obiektu. Wzór oświadczenia o zapoznaniu z przepisami ochrony przeciwpożarowej dla ww. osób stanowi **załącznik nr 15.9**.

Zobowiązanie pracowników firm i instytucji, wykonujących prace lub dzierżawiących pomieszczenia na terenie obiektu, do przestrzegania postanowień instrukcji oraz przepisów ochrony przeciwpożarowej powinno być ujęte w zawartych z nimi umowach. W przypadku dzierżawy budynków, terenów lub pomieszczeń, umowy powinny zawierać zapis dotyczący odpowiedzialności dzierżawców za wykonywanie obowiązków wynikających z art.4 ust. 1

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

ustawy o ochronie przeciwpożarowej. Odpowiedzialność za umieszczenie ww. zapisów w zawieranych umowach spoczywa na uczelnianych służbach eksploatacyjnych.

Zarządzający obiektem oraz kierownik administracyjny obiektów, ma prawo kontrolować firmy oraz ich pracowników w zakresie przestrzegania ustaleń niniejszej instrukcji. Takie same uprawnienia posiada inspektor ochrony przeciwpożarowej.

Powyższe zapisy nie dotyczą firm wykonujących roboty budowlane, rozbiórkowe, remontowe i montażowe prowadzone przy całkowitym wstrzymaniu ruchu zakładu pracy lub jego części. Odpowiedzialność za szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej osób wykonujących ww. prace oraz zabezpieczenie przeciwpożarowe przekazanych obiektów i terenów, spoczywa na wykonawcach. Obowiązki wykonawców w zakresie bezpieczeństwa pożarowego, powinny być określone w zawartych z nimi umowach. Odpowiedzialność za umieszczenie ww. zapisów w zawieranych umowach spoczywa na uczelnianych służbach inwestycyjno-remontowych.

Niniejsza instrukcja nie zwalnia wskazanych w niej osób od konieczności zapoznania się i przestrzegania wymagań ochrony przeciwpożarowej określonych w przepisach szczególnych, zarządzeniach wewnętrznych oraz zaleceniach upoważnionych organów kontrolnych.

4.3. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów ochrony przeciwpożarowej.

Zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przeciwpożarowej wykonywanie czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej jest możliwe tylko przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje.

Osoby niezatrudnione w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, wykonujące czynności w zakresie wynikającym z art. 4 ust. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej [1.4], polegające na:

1. przestrzeganiu przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
2. wyposażaniu budynków, obiektów budowlanych lub terenów w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i podręczny sprzęt gaśniczy,
3. zapewnianiu konserwacji oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
4. zapewnianiu osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenach, bezpieczeństwa i możliwość ewakuacji,
5. przygotowaniu budynków, obiektów budowlanych lub terenów do prowadzenia akcji ratowniczej,
6. zapoznawaniu pracowników z przepisami ochrony przeciwpożarowej,
7. ustalaniu sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,

 UMCS	INSTRUKCJA		
	BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-		
	Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

powinny posiadać co najmniej wykształcenie średnie i uprawnienia inspektora ochrony przeciwpożarowej lub kwalifikacje do wykonywania zawodu technik pożarnictwa [1.5].

Inspektor ochrony przeciwpożarowej realizując w imieniu Rektora zadania określone w art. 4, ust. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, ma obowiązek:

1. Przeprowadzania kontroli przestrzegania przepisów i zasad ochrony przeciwpożarowej.
2. Bieżącego informowania pracodawcy o stwierdzonych zagrożeniach pożarowych, wraz z wnioskami zmierzającymi do usuwania tych zagrożeń.
3. Udziału w opracowywaniu planów modernizacji i rozwoju zakładu pracy oraz przedstawianie propozycji dotyczących uwzględnienia w tych planach rozwiązań techniczno-organizacyjnych zapewniających poprawę stanu ochrony przeciwpożarowej.
4. Udziału w sporządzaniu, co najmniej raz w roku, okresowych analiz stanu bezpieczeństwa i higieny pracy zawierających propozycje przedsięwzięć technicznych i organizacyjnych mających na celu zapobieganie zagrożeniom pożarowym oraz poprawę warunków ochrony przeciwpożarowej.
5. Udziału w ocenie założeń i dokumentacji dotyczących modernizacji zakładu pracy albo jego części, a także nowych inwestycji, oraz zgłaszanie wniosków dotyczących uwzględnienia wymagań ochrony przeciwpożarowej w tych założeniach i dokumentacji.
6. Udziału w przekazywaniu do użytkowania nowo budowanych lub przebudowywanych obiektów budowlanych albo ich części, w których przewiduje się pomieszczenia pracy, urządzeń produkcyjnych oraz innych urządzeń mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe oraz warunki ewakuacji.
7. Zgłaszania wniosków dotyczących wymagań ochrony przeciwpożarowej w stosowanych oraz nowo wprowadzanych procesach produkcyjnych.
8. Przedstawiania pracodawcy wniosków dotyczących poprawy ochrony przeciwpożarowej.
9. Udziału w opracowywaniu wewnętrznych zarządzeń, regulaminów i instrukcji ogólnych dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz w ustalaniu zadań osób kierujących pracownikami w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
10. Opiniowania szczegółowych instrukcji dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej na poszczególnych stanowiskach pracy.
11. Udziału w ustalaniu przyczyn i okoliczności pożarów, które miały miejsce w obiektach lub na terenach należących do Uczelni, opracowywanie wniosków wynikających z tych ustaleń oraz kontrola ich realizacji.
12. Doradztwa w zakresie przepisów oraz zasad ochrony przeciwpożarowej.
13. Doradztwa w zakresie organizacji i metod pracy na stanowiskach pracy, na których występują czynniki niebezpieczne pożarowo oraz doboru najważniejszych środków ochrony.
14. Prowadzenia szkoleń wstępnych ogólnych z zakresu ochrony przeciwpożarowej dla nowo zatrudnianych pracowników.

 UMCS	INSTRUKCJA		
	BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-		
	Instytut Sztuk Pięknych		
	20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

15. Współpracy z zewnętrznymi instytucjami sprawującymi kontrolę nad warunkami ochrony przeciwpożarowej.
16. Współpracy z zewnętrznymi instytucjami wykonującymi konserwację urządzeń związanych z ochroną przeciwpożarową.
17. Inicjowania i rozwijanie na terenie zakładu pracy różnych form popularyzacji problematyki ochrony przeciwpożarowej.

Podczas realizacji ww. obowiązków inspektor ochrony przeciwpożarowej ma prawo do:

1. Przeprowadzania kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej, a także przestrzegania przepisów oraz zasad w tym zakresie w zakładzie pracy i w każdym innym miejscu wykonywania pracy.
2. Występowanie do osób kierujących pracownikami z zaleceniami usunięcia stwierdzonych zagrożeń oraz uchybień w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
3. Występowanie do pracodawcy z wnioskami o nagradzanie pracowników wyróżniających się w działalności na rzecz poprawy warunków ochrony przeciwpożarowej.
4. Występowanie do pracodawcy o zastosowanie kar porządkowych w stosunku do pracowników odpowiedzialnych za zaniedbanie obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
5. Niezwłoczne wstrzymanie pracy maszyny lub innego urządzenia technicznego w razie wystąpienia bezpośredniego zagrożenia pożarowego.
6. Niezwłoczne odsunięcie od pracy pracownika, który swoim zachowaniem lub sposobem wykonywania pracy stwarza bezpośrednie zagrożenie pożarowe.
7. Wnioskowanie do pracodawcy o niezwłoczne wstrzymanie pracy w zakładzie pracy, w jego części lub w innym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę do wykonywania pracy, w wypadku stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia pożarowego.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

5. Przeznaczenie i charakterystyka obiektów.

5.1. Przeznaczenie obiektów.

Obiekt Instytutu Sztuk Pięknych wchodzący w skład Wydziału Artystycznego jest budynkiem użyteczności publicznej, przeznaczonym do realizacji działalności dydaktyczno-naukowej. W budynku znajdują się pomieszczenia dydaktyczne, ćwiczeniowe, administracyjno-biurowe, aula, sala komputerowa, biblioteka oraz pomieszczenia magazynowe, techniczne i socjalne.

Budynek zorganizowano w taki sposób aby zapewnił prawidłowe funkcjonowanie całego Instytutu i realizację przypisanych mu zadań dydaktyczno-naukowych.

Zakłada się, że w budynku może przebywać jednocześnie do 260 osób.

Poniżej przedstawiono szczegółowe zagospodarowanie pomieszczeń budynku.

W budynku Instytutu Sztuk Pięknych znajdują się pomieszczenia, jak:

Poziom-1/ [Drukarnia, Zakład Grafiki Projektowej i Litografii, magazyn i pomieszczenie gospodarcze] - maksymalnie do 30 osób.

Poziom 0/ [Dyrektor Instytutu i sekretariat, biblioteka, Pracownia Eko-Art., Zakład Malarstwa i Rysunku, Zakład Rzeźby i Ceramiki, Zakład Wypukłodruku, Zakład Wklęsłodruku i Grafiki Eksperymentalnej, Zakład Edukacji Artystycznej, sala komputerowa, wykładowe, Zakład Intermediów i Rysunku, biurowe, szatnia, portiernia, pomieszczenia socjalne i gospodarcze, magazynki, pomieszczenia gościnne, wymiennikownia, pomieszczenie wytopu miedzi, kiosk i toalety] - maksymalnie do 120 osób.

Poziom +1/ [Dziekan i Kierownik Dziekanatu, Dziekanat, Aula (do 100os.), Kierownik obiektów, Zakład Malarstwa, Zakład Malarstwa i Rysunku, Zakład Historii Sztuki, Zakład Sztuki Mediów Cyfrowych, Zakład Wiedzy Wizualnej, samorząd studencki, sala komputerowa, sale ćwiczeń, wykładowe oraz magazynki i toalety.] - maksymalnie do 110 osób.

Wykaz szczegółowy pomieszczeń, przeznaczenie wraz z parametrami użytkowymi uwzględniono w **załączniku nr 15.3.** do niniejszej instrukcji.

Instytutu Sztuk Pięknych - największa ilość osób przebywa w obiekcie w godzinach 7.15 – 15.15 i są to pracownicy administracji, pracownicy biblioteki, większość pracowników naukowo-dydaktycznych, obsługi oraz znacząca grupa studentów.

O godziny 15.15 do 22 w budynku przebywają głównie studenci odbywający zajęcia dydaktyczne i pracownicy naukowo-dydaktyczni, maksymalnie ok. 60 osób. Dyżur na portierni zapewniono w systemie całodobowym. Dyżur pełnią wyznaczeni pracownicy obsługi. Pozostali pracownicy obsługi pozostają w pracy od godziny 6.00 do 14.00 i wykonują prace porządkowe w salach dydaktycznych, ćwiczeniowych, pomieszczeniach biurowych, higieniczno-sanitarnych, na korytarzach i terenie zewnętrznym. Pracownicy obsługi przebywający w pomieszczeniu portierni wydają klucze do poszczególnych

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

pomieszczeń, udzielają informacji oraz monitorują wejście do budynku. W dniach wolnych od pracy, tj. weekendy w czasie których odbywają się zajęcia na studiach podyplomowych w Instytucie może przebywać ok. 15 studentów oraz pracownicy naukowo-dydaktyczni. Szatnia Instytutu znajduje się przy wejściu głównym na parterze budynku. Szatnia pracuje od 1.X do 30.IV w godzinach 7.30 do 21.00 z obsługą jednoosobową. W Instytucie Sztuk Pięknych studiuje 409 studentów stacjonarnych i 20 podyplomowych. W ramach działalności dydaktyczno-naukowej okresowo w budynku odbywają się pokazy, wystawy i dni otwarte dla młodzieży szkolnej. W trakcie tych wydarzeń na terenie Instytutu mogą przebywać grupy ludzi w ilości do 150 osób.

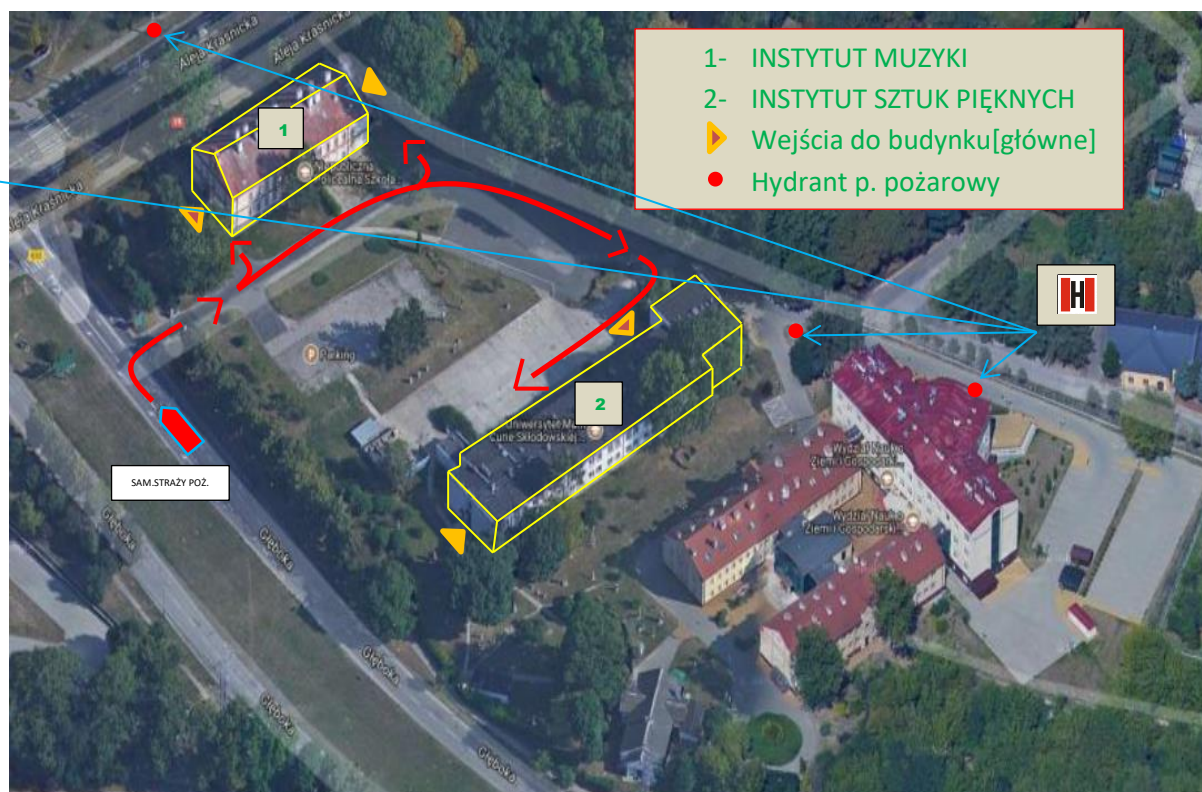
5.2. Lokalizacja obiektu.

Budynek Instytutu Sztuk Pięknych usytuowany jest w Lublinie przy al. Kraśnicka 2b. Wjazd na ogrodzoną posesję przez bramę od strony ul. Głębokiej w niedalekiej odległości od skrzyżowania z Al. Kraśnicką. Lokalizację terenu i budynku Instytutu Sztuk Pięknych przedstawiono na poniższym planie.

Przedmiotowy budynek usytuowany jest na działce UMCS w sąsiedztwie innych budynków naukowo-dydaktycznych, najbliższym w odległości ok. 82m, a od strony północno-wschodniej z niezabudowana zadrzewioną działką o numerze ewidencyjnym 2/70.

Dojazd do budynku zapewniony jest utwardzonymi drogami wewnętrznymi w pobliżu wejść głównych. Ratownicy bezpośrednio z drogi mogą przemieścić się do budynku i dalej do wszystkich jego stref. Budynek Instytutu Sztuk Pięknych posiada dwie kondygnacje nadziemne, jest częściowo podpiwniczony. Do celów komunikacyjnych pomiędzy kondygnacjami budynku wykorzystuje się dwie klatki schodowe. Budynek stanowi odrębną strefę pożarową. Budynek posiada wejścia, stanowiące jednocześnie wyjścia ewakuacyjne. Teren obiektu nie jest monitorowany.

[**obrys budynku**] – zdjęcie/ mapa obrazujące lokalizację budynku.

5.3. Opis obiektu.

Instytut Sztuk Pięknych

Budynek zaadaptowano z dawnych koszarów wojskowych. Budynek użyteczności publicznej, zakwalifikowany go grupy zagrożenia ludzi - ZL III. Budynek niski o rzucie poziomym zbliżonym w formie do prostokąta. Układ komunikacyjny korytarzowo-klatkowy. Na każdej kondygnacji budynku znajdują się korytarze łączące się z klatkami schodowymi usytuowanymi w bliskiej odległości jego ścian szczytowych. Na poziomie parteru przy każdej klatce schodowej jest wyjście bezpośrednio na zewnątrz budynku. Dodatkowo w budynku znajduje się 5 wyjść ewakuacyjnych, w tym 4 w części techniczno-magazynowej i gościnnej oraz wyjście na zewnątrz z pomieszczenia nr 25, tj. Zakładu Rzeźby i Ceramiki. Na piętrze budynku znajduje się aula na 100 miejsc. Z auli zapewniono dwa wyjścia ewakuacyjne na korytarz.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

Podstawowe dane techniczne budynków*:

Lp.	Parametry techniczne	Instytut Sztuk Pięknych
1	2	4
1.	Wysokość budynku (m)	8[N-niski]
2.	Długość budynku (m)	85,36
3.	Szerokość budynku (m)	17,96
4.	Ilość kondygnacji podziemnych	1
5.	Ilość kondygnacji nadziemnych	2
6.	Powierzchnia wewnętrzna całkowita (m ²)	2841,41
7.	Powierzchnia wewnętrzna kondygnacji (m ²)	206,71- piwnica 1335,23- parter 1299,47-1 piętro
8.	Powierzchnia zabudowy (m ²)	1614,00
9.	Kubatura brutto budynku (m ³)	13230,00

*dane administratora

Konstrukcja budynku:

Instytut Sztuk Pięknych

Konstrukcja budynku murowana. Fundamenty betonowe monolityczne. Stropy prefabrykowane kanałowe i typu WPS na belkach stalowych. Stropodach wentylowany, prefabrykowany z płyt kanałowych i WPS. Dach pokryty papą. Ściany konstrukcyjne murowane z cegły ceramicznej o grubości 25 cm. Ściany działowe z cegły ceramicznej od 6,5 do 12 cm. Ściany zewnętrzne podłużne z betonu komórkowego grubości 37cm. Klatki schodowe żelbetowe monolityczne.

UMCS**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO****WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-**Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu

IBP/04/2018

Data sporządzenia

2018-04-06 Budynek wyposażono w następujące rodzaje instalacji techniczno-użytkowych*:

Lp.	Rodzaj instalacji	Budynek Instytutu Sztuk Pięknych
1.	Instalację elektryczną trzy fazową	x
2.	Instalację zimnej i ciepłej wody użytkowej.	x
3.	Instalację ogrzewczą c.o. [ogrzewanie miejskie przez wymiennikownię]	x
4.	Instalację wodno-kanalizacyjną	x
5.	Instalację wentylacyjną: grawitacyjną i mechaniczną	x
6.	Instalację odgromową	x
7.	Instalację telefoniczną	x
8.	Instalację internetową	x

*dane administratora

Wszystkie instalacje techniczno-bytowe budynków należy poddawać okresowym kontrolom, których częstotliwość wynika z przepisów techniczno-budowlanych.

Terminy okresowych kontroli instalacji techniczno-użytkowych.

Lp.	Rodzaj instalacji	Termin	Uwagi dotyczące kwalifikacji osób wykonujących.
1.	Instalacje gazowe w budynkach o powierzchni zabudowy przekraczającej 2000 m ² oraz innych obiektów budowlanych o powierzchni dachu ponad 1000 m ² .	Co najmniej dwa razy w roku, w terminach do 31 maja i do 30 listopada.	Osoby posiadające kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń, instalacji oraz sieci energetycznych.
2.	Instalacje gazowe w pozostałych budynkach.	Co najmniej raz w roku.	
3.	Instalacja odgromowa budynków zagrożonych wybuchem.	Raz w roku oraz po każdym uszkodzeniu.	
4.	Instalacja odgromowa w pozostałych budynkach.	Co najmniej raz na pięć lat oraz po każdym uszkodzeniu.	
5.	Instalacje elektryczne narażone na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu, np. instalacje występujące w strefach zagrożenia wybuchem.	Co najmniej raz w roku.	
6.	Instalacje elektryczne w pozostałych budynkach.	Co najmniej raz na pięć lat.	

UMCS**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO****WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-**Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu

IBP/04/2018

Data sporządzenia

2018-04-06

7.	Kontrole stanu technicznego przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych).	Co najmniej raz w roku.	Osoby posiadające kwalifikacje mistrza w rzemiośle kominarskim w odniesieniu do przewodów dymowych oraz grawitacyjnych przewodów spalinowych i wentylacyjnych. Osoby posiadające uprawnienia budowlane odpowiedniej specjalności w odniesieniu do przewodów dymowych oraz grawitacyjnych przewodów spalinowych i wentylacyjnych oraz do kominów przemysłowych, kominów wolno stojących oraz kominów lub przewodów kominowych, w których ciąg kominowy jest wymuszony pracą urządzeń mechanicznych
8.	Kontrole stanu technicznego przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych) w budynkach o powierzchni zabudowy przekraczającej 2000 m ² oraz innych obiektów budowlanych o powierzchni dachu ponad 1000 m ² .	Co najmniej dwa razy w roku, w terminach do 31 maja i do 30 listopada.	
9.	Usuwanie zanieczyszczeń z przewodów dymowych i spalinowych od palenisk zakładów zbiorowego żywienia i usług gastronomicznych.	Co najmniej raz w miesiącu.	Osoby posiadające kwalifikacje kominarskie.
10.	Usuwanie zanieczyszczeń z przewodów dymowych i spalinowych od palenisk opalanych paliwem stałym niewymienionych wyżej.	Co najmniej raz na trzy miesiące.	
11.	Usuwanie zanieczyszczeń z przewodów dymowych i spalinowych od palenisk opalanych paliwem płynnym i gazowym niewymienionych wyżej.	Co najmniej raz na sześć miesięcy.	
12.	Usuwanie zanieczyszczeń z przewodów wentylacyjnych w obiektach lub ich częściach, w których odbywa się proces spalania paliwa stałego, ciekłego lub gazowego.	Co najmniej raz w roku, jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowych.	

W budynku Instytutu Sztuk Pięknych w pomieszczeniu grafiki projektowej i litografii w piwnicy - nr 04a na głównym przyłączy wody zamontowano główny zawór wody.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

Miejsce lokalizacji pokazano na planie graficznym i oznaczono znakiem, jak niżej:

5.4. Klasyfikacja pożarowa obiektu.

Kwalifikacja pożarowa uwzględnia funkcjonalne przeznaczenie budynku i wysokość. W świetle uwarunkowań budynek ze względu na wysokość kwalifikowany jest jako niski i oznaczano symbolem „N”. Ze względu na przeznaczenie oraz sposób użytkowania budynek zalicza się do kategorii zagrożenia ludzi - ZL III.

Pomieszczenia przeznaczone dla więcej niż 50 osób [aula] kwalifikowane są do kategorii zagrożenia ludzi - ZL I. Sale wykładowe i ćwiczeniowe przeznaczono dla mniej niż 50 osób.

Wybrane pomieszczenia obiektu [w szczególności techniczno-magazynowe] zakwalifikowano do kategorii produkcyjno-magazynowych [PM]. Ze względu na ilość i rodzaj składowanych w pomieszczeniach materiałów palnych przyjmuje się gęstość obciążenia ogniowego $Q \leq 500 \text{ MJ/m}^2$.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

5.5. Bezpieczeństwo pożarowe konstrukcji.

Dla określonej klasy odporności pożarowej budynek i jego elementy muszą posiadać odpowiednią odporność ogniową.

Instytut Sztuk Pięknych:

Klasa odporności pożarowej		Klasa odporności ogniowej elementów budynku ⁵⁾					
		główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop ¹⁾	ściana zewnętrzna ^{1), 2)}	ściana wewnętrzna ¹⁾	przekrycie dachu ³⁾
1	2	3	4	5	6	7	8
Klasa odporności pożarowej „C”	Wymagane	R 60	R 15	R E I 60	E I 30 (o-i)	E I 15 ⁴⁾	R E 15
	Faktyczne	R 60	R 15	R E I 60	E I 30	E I 15	R E 15

Oznaczenia w tabelach:

R - nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E - szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I - izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

(-) - nie stawia się wymagań.

¹⁾ Jeżeli przegroda jest częścią głównej konstrukcji nośnej, powinna spełniać także kryteria nośności ogniowej (R) odpowiednio do wymagań zawartych w kol. 3 i 4 dla danej klasy odporności pożarowej budynku.

²⁾ Klasa odporności ogniowej dotyczy pasa między kondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem.

³⁾ Wymagania nie dotyczą naswietli dachowych, świetlików, lukarn i okien połaciowych, jeśli otwory w połaci dachowej nie zajmują więcej niż 20% jej powierzchni; nie dotyczą także budynku, w którym nad najwyższą kondygnacją znajduje się strop albo inna przegroda, spełniająca kryteria określone w kol. 4.

⁴⁾ Dla ścian komór zsypu wymaga się klasy E I 60, a dla drzwi komór zsypu klasy E I 30.

⁵⁾ Klasa odporności ogniowej dotyczy elementów wraz z uszczelnieniami złączy i dylatacjami.

Większość elementów konstrukcji budynku posiada wyższe parametry lub co najmniej spełniające wymagania określone w przepisach techniczno-budowlanych.

5.6. Podział budynku na strefy pożarowe oraz pomieszczenia zagrożone wybuchem.

Strefę pożarową stanowi budynek albo jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego, określonych w przepisach techniczno-budowlanych, bądź pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków, określone ww. przepisach. Strefą pożarową budynku może być także jego kondygnacja, jeżeli klatki schodowe i szyby dźwigowe w tym budynku spełniają co najmniej wymagania określone w przepisach techniczno-budowlanych [1.9] dla klatek schodowych. Powierzchnia strefy pożarowej jest obliczana, jako powierzchnia wewnętrzna budynku lub jego części, przy czym wlicza się do niej także powierzchnię antresoli.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

Dopuszczalne powierzchnie stref pożarowych dla budynku określa poniższa tabela:

Budynek/ klasa odporności pożarowej		Dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej w m ² -budynek Instytutu Sztuk Pięknych
1	2	
Klasa odporności pożarowej - „C”	Wymagane	8000
	Faktyczne	2841,41

Jak wynika z powyższych ustaleń budynek Instytutu Sztuk Pięknych stanowi odrębną strefę pożarową o powierzchniach wskazanej w powyższej tabeli i znajduje się w granicach powierzchni dopuszczalnej [wymaganej]. Zgodnie z wymaganiami część podpiwniczona i pomieszczenia techniczne wymagają wydzielenia pożarowego od części nadziemnej budynku. Wydzielenia pożarowe powinny spełnić wymagania określone w przepisach techniczno-budowlanych [1.9].

W budynkach nie występują strefy ani przestrzenie zagrożone wybuchem. Obiekty sąsiadujące z budynkiem Instytutu Sztuk Pięknych znajdują się w odległościach znacznie przekraczających dopuszczalne odległości określone w przepisach techniczno-budowlanych [1.9].

5.7. Poziome i pionowe drogi ewakuacyjne, wyjścia ewakuacyjne.

Wszystkie korytarze i klatki schodowe w budynkach w sytuacjach codziennych stanowią komunikację wewnętrzną, a podczas wystąpienia zagrożeń są drogami ewakuacyjnymi. Korytarze przebiegają w większości centralnie przez całą długość budynku. Szerokość korytarzy wynosi co najmniej 1,4m. W niektórych miejscach występują lokalne przewężenia. Wysokość korytarzy wynosi więcej niż 2,5 m. Na każdej kondygnacji korytarze połączono komunikacyjnie z klatkami schodowymi. W budynku klatki schodowe nie stanowią wydzielenia pożarowego.

W budynku na drogach ewakuacyjnych zamontowano drzwi dwuskrzydłowe. W przypadku drzwi jednoskrzydłowych oraz wieloskrzydłowych co najmniej jedno skrzydło powinno pozostać nieblokowane, a jego szerokość wynosić nie mniejszej niż 0,9 m. Ogólna łączna szerokość wszystkich drzwi wyjść ewakuacyjnych prowadzących na bezpośrednio zewnątrz dla budynku Instytutu Sztuk Pięknych wynosi 328cm. Ustala się, że wielkości podanych szerokości zapewnia wymagany wskaźnik 0,6m na każde 100 osób przebywających w budynku.

Drzwi posiadają wysokość nie mniejszą niż 2,0 m. Szczegółowe parametry techniczne drzwi określono na planach graficznych. W kilku przypadkach drzwi z pomieszczeń otwierają się w kierunku korytarzy, ograniczając dopuszczalne wielkości wymaganych szerokości dróg ewakuacyjnych.

 UMCS	INSTRUKCJA		
	BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-		
	Instytut Sztuk Pięknych		
	20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

Klatki schodowe w budynku Instytutu Sztuk Pięknych - stanowiące pionowe drogi komunikacyjne [ewakuacyjne] zostały wykonane jako samonośne konstrukcje żelbetonowe na oddzielnych fundamentach. Poszczególne kondygnacje klatek połączone są poprzez biegi schodów wykonane jako lane elementy żelbetonowe łączące się ze spocznikami kondygnacyjnymi oraz między kondygnacyjnymi. Budynek nie posiada windy.

Obie klatki schodowe posiadają w większości wymagane parametry szerokości biegów i spoczników schodów. Szerokości biegów klatek schodowych są różne i wynoszą od 1,1m do 1,4m. Na klatkach schodowych budynku szerokość spoczników w większości odpowiadają wymaganiom, ale są też miejsca gdzie spoczniki posiadają szerokość mniejszą niż 1,5m. Wysokość stopni schodów jest różna i wynosi od 16 do 18 cm.

W kilku przypadkach długości dojsć ewakuacyjnych z wyższych kondygnacji w budynkach przekracza dopuszczalne 30 m przy jednym kierunku ewakuacji oraz dopuszczalne 60 m dla dwu i więcej kierunków ewakuacji, w tym nie więcej niż 20 m na poziomej drodze ewakuacyjnej. Stan powyższy jest niezgodny z przepisami techniczno-budowlanymi [1.9].

5.8.Elementy wystroju wnętrza.

Na drogach ewakuacyjnych (korytarzach i klatkach schodowych) nie stwierdzono elementów wystroju wykonanych z materiałów palnych (dopuszczalne są materiały trudno zapalne). W pomieszczeniach przeznaczonych na więcej niż 50 osób stałe elementy wystroju wnętrza (w tym wykładziny podłogowe, żaluzje, rolety, kotary, itp.) powinny odpowiadać charakterystyce materiałów trudno zapalnych.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

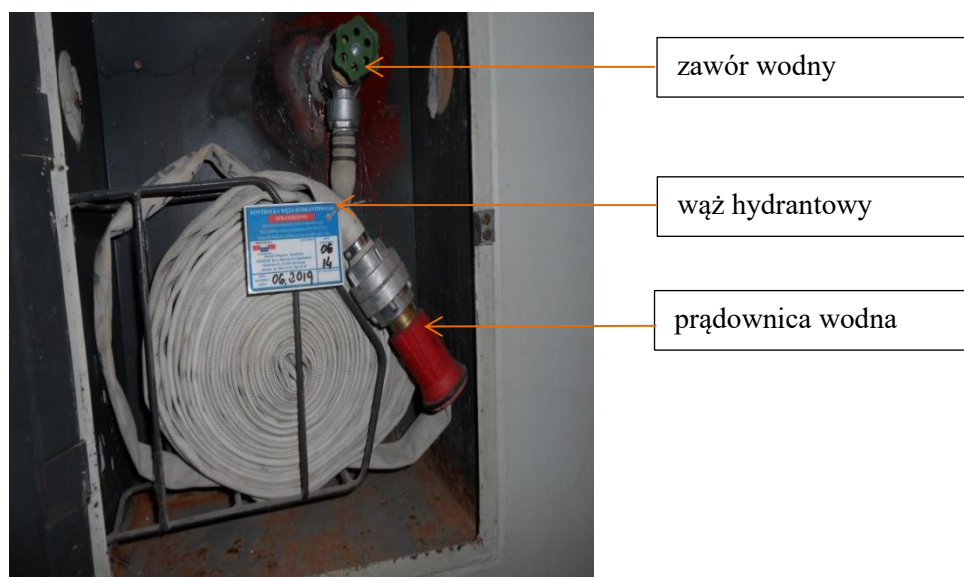
5.9. Urządzenia przeciwpożarowe.

Budynki Instytutu Sztuk Pięknych wyposażono w urządzenia przeciwpożarowe.

1. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa:

Budynek Instytutu Sztuk Pięknych

W budynku zamontowano 4 hydranty 25 z wężem płasko-składanym, po dwa na parterze i piętrze, jak niżej:

Przy przebudowie i rozbudowie instalacji wodociągowej przeciwpożarowej, a także przy nadbudowie, rozbudowie, przebudowie i zmianie sposobu użytkowania budynku hydranty 25 z wężem płasko-składanym należy wymienić na spełniające wymagania rozporządzenia [1.6].

Wewnętrzna instalacja wodociągowa przeciwpożarowa ma na celu doprowadzenie wody gaśniczej do miejsc powstania pożaru. Zasilanie instalacji zapewniono z sieci wodociągowej. Hydranty umieszczone na poszczególnych kondygnacjach muszą swoim zasięgiem obejmować całą chronioną powierzchnię. Hydranty wewnętrzne wykorzystywane są do gaszenia pożarów będących w zarodku lub pierwszej fazie jego rozwoju i nie uwzględnia się ich do obliczania wody do zewnętrznego gaszenia pożarów. Lokalizację hydrantów pokazano na rzutach budynku stanowiących załączniki do niniejszej instrukcji.

2. Oświetlenie awaryjne: bezpieczeństwa i ewakuacyjne.

Oświetlenie awaryjne - oświetlenie elektryczne samoczynnie włączające się w przypadku wystąpienia przerwy w zasilaniu podstawowym, mające na celu zapewnienie dostatecznej widoczności w pomieszczeniach i na drogach ewakuacyjnych oraz umożliwić ewentualną ewakuację ludzi z budynku. Budynek Instytutu Sztuk Pięknych wyposażono w oświetlenie awaryjne ewakuacyjne, Poniżej przykładowe lampy oświetlenia ewakuacyjnego.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

Oświetlenie ewakuacyjne powinno działać przez co najmniej 1 h od zaniku oświetlenia podstawowego. W przypadku zaniku zasilania elektrycznego lampy oświetlenia ewakuacyjnego posiadają własne źródła zasilania pozwalające na niezależne oświetlenie dróg i kierunków ewakuacji ludzi z obiektu

3. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu wyłącza wszystkie obwody instalacji elektrycznej za wyjątkiem zasilających inne urządzenia przeciwpożarowe wymagające ciągłości pracy w czasie pożaru.

Budynek Instytutu Sztuk Pięknych

Wyłącznik przeciwpożarowe [2 szt.] umieszczono na kondygnacji parteru odpowiednio przy wyjściu z budynku oznaczonych na planie symbolami WE 1 i 2. Poniżej przedstawiono przykładowo jeden z przycisków przeciwpożarowego wyłącznika prądu przedmiotowego budynku.

Lokalizację szczegółową wyłączników pokazano na załączonych do instrukcji planach graficznych.

4. System sygnalizacji pożaru [SSP].

Budynek nie jest wyposażony w system sygnalizacji pożarowej.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

5. Drzwi przeciwpożarowe.

Wymiennikownia i pomieszczenie wytopu miedzi w Instytucie Sztuk Pięknych stanowią strefę pożarową wydzieloną ścianami i drzwiami przeciwpożarowymi o odporności ogniowej EI 60.

Drzwi oznaczono, jak niżej:

Na granicy stref i wydzieleni pożarowych miejsca przez które przechodzą przepusty instalacyjne i technologiczne zabezpieczono do wymaganej przepisami odporności pożarowej.

Wskazanie występujących w budynku niezgodności z przepisami techniczno- budowlanymi i przeciwpożarowymi.

1. W budynku nie zachowane dopuszczalnych długości dojsć ewakuacyjnych, najwięcej z wyższych kondygnacji -[1.9].
2. Nie wydzielono pożarowo wszystkich pomieszczeń technicznych w budynku - [1.9].
3. W razie modernizacji instalacji hydrantowej zamontować w budynku hydranty wewnętrzne zgodne z przepisami [1.6].

Rozpoczęcie przedsięwzięć budowlanych dotyczących dostosowania warunków bezpieczeństwa pożarowego budynku do uwarunkowań prawnych wymaga wcześniejszego opracowania ekspertyzy przeciwpożarowej, którą należy następnie uzgodnić z właściwym terenowo Komendantem Wojewódzkim PSP.

Wszystkie znajdujące się w budynku urządzenia przeciwpożarowe muszą być poddawane okresowym kontrolom i przeglądom, które powinny się odbywać z częstotliwością przedstawioną w poniższej tabeli.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

**Terminy okresowych kontroli i przeglądów urządzeń przeciwpożarowych
obowiązujące w UMCS.**

Lp.	Rodzaj instalacji	Termin
1.	2.	3.
1.	Systemy sygnalizacji pożarowej.	Raz na trzy miesiące.
2.	Czujki systemów sygnalizacji pożarowej, ręczne ostrzegacze pożarowe, sygnalizatory zadziałania.	Co najmniej raz w roku.
3.	Pomiar szczelności izotopowych czujek dymowych.	Raz w roku.
4.	Centrale, wzmacniacze, zasilacze oraz linie dźwiękowych systemów ostrzegawczych.	Raz na trzy miesiące.
5.	Głośniki dźwiękowych systemów ostrzegawczych.	Co najmniej raz w roku.
6.	Urządzenia transmisji alarmów pożarowych.	Raz na trzy miesiące.
7.	Kłapy dymowe.	Raz na trzy miesiące.
8.	Nadciśnieniowe systemy zapobiegające zadymieniu.	Raz na trzy miesiące.
9.	Kłapy odcinające systemów wentylacyjnych.	Raz na trzy miesiące.
10.	Zwalniacze drzwi pożarowych.	Raz na trzy miesiące.
11.	Zwory magnetyczne drzwi ewakuacyjnych.	Raz na trzy miesiące.
12.	Stałe urządzenia gaśnicze - gazowe.	Dwa razy w roku.
13.	Stałe urządzenia gaśnicze - tryskaczowe.	Raz w roku.
14.	Oświetlenie ewakuacyjne.	Co najmniej raz w roku.
15.	Pożarowe wyłączniki prądu.	Raz w roku.
16.	Awaryjne agregaty prądotwórcze.	Raz na trzy miesiące.
17.	Stacje pomp pożarowych.	Raz na trzy miesiące.

5.10. Drogi pożarowe.

Drogę pożarową o utwardzonej nawierzchni, umożliwiającą dojazd pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej o każdej porze roku należy doprowadzić do obiektów kategorii zagrożenia ludzi ZL. W rozpatrywanym przypadku drogę pożarową stanowi utwardzona droga wewnętrzna przebiegająca równoległe do budynku Instytutu Muzyki i dalej pod budynek Instytutu Sztuk Pięknych.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

W kilku miejscach dostęp do elewacji budynków ograniczają rosnące drzewa.

Ustala się, że do budynku Instytutu Sztuk Pięknych zapewniono dostateczny dostęp dla zespołów ratowniczo-gaśniczych i innych służb ratowniczych. Drogę pożarową oznaczono znakiem, jak niżej:

5.11. Źródła przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożarów.

Uwzględniając ilość, charakter i wielkość stref pożarowych, rodzaj i charakter budynku oraz powierzchnię przekraczającą 1000 m² i kubaturę powyżej 5000 m³ ustala się, że jest wymagane zapewnienie zaopatrzenia w wodę do celów gaśniczych do zewnętrznego gaszenia pożaru w ilości 20 dm³/s lub zapas wody w ilości 200 m³ w przeciwpożarowym zbiorniku wodnym, zgodnie z [1.7].

Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru zapewnia sieć wodociągowa przeciwpożarowa z hydrantami nadziemnymi DN 80. Hydranty znajdują się przy drodze wewnętrznej obok budynku Instytutu Sztuk Pięknych, jak na fotografii niżej i dalszy naprzeciw wejścia do budynku Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej. Pierwszy z hydrantów znajduje się w odległości 15m, drugi 61m. od chronionego budynku. Kolejne dwa hydranty zlokalizowane są przy al. Kraśnicka. Nie ma hydrantów na ul. Głębokiej na wysokości Instytutu Sztuk Pięknych.

**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-**

**Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b**

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

Na poniższej fotografii przedstawiono najbliższy hydrant zewnętrzny.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

6. Potencjalne przyczyny powstania pożarów oraz drogi ich rozprzestrzeniania.

6.1. Procesy spalania oraz warunki przebiegu.

Spalanie jest procesem fizykochemicznym polegającym na wzajemnym oddziaływaniu materiału palnego (paliwa) i utleniacza (powietrza), któremu towarzyszy wydzielanie ciepła i światła, a także gazów i dymów. Dla zapoczątkowania procesu spalania konieczne jest osiągnięcie określonej minimalnej temperatury, zwanej temperaturą zapłonu, w której możliwy jest termiczny rozpad cząsteczek ułatwiający wchodzenie w reakcje chemiczne.

Proces spalania może przebiegać w sposób kontrolowany, w którym panujemy nad jego przebiegiem i możemy go przerwać w każdej chwili. W przypadku, gdy przestajemy kontrolować proces spalania, staje się on pożarem.

Zgodnie z normą PN-ISO 8421-1 [1.26i] spalanie definiujemy, jako egzotermiczną reakcję substancji palnej z utleniaczem, której zwykle towarzyszą płomienie, żarzenie i/lub wydzielanie dymu. Zgodnie z tą samą normą definiujemy:

- płomień, jako strefę spalania w fazie gazowej, z której emitowane jest światło.
- żarzenie, jako spalanie materiału w fazie stałej bez płomienia, lecz z emisją światła ze strefy spalania,
- dym, jako zawiesinę cząstek stałych i cieczy powstałych w wyniku spalania lub pirolizy, gdzie przez pirolizę rozumiemy nieodwracalny chemiczny rozkład materiału bez utleniania spowodowany wzrostem temperatury.

Zgodnie z przytoczonymi powyżej definicjami możemy scharakteryzować dwa zasadnicze rodzaje spalania:

- spalanie płomieniowe – jest procesem spalania fazy gazowej, która występuje podczas spalania gazów, cieczy i materiałów stałych przechodzących w wyniku ogrzewania w stan lotny.
- spalanie bezpłomieniowe (tlenie, żarzenie) – jest procesem występującym podczas spalania niektórych paliw stałych i charakteryzuje się brakiem płomienia, co świadczy o braku lub minimalnym tworzeniu się fazy gazowej. Przy czym z żarzeniem mamy do czynienia, gdy procesowi temu towarzyszy emisja światła, natomiast z tleniem, gdy nie obserwuje się efektu świetlnego.

Spalanie bezpłomieniowe możemy określić, jako utlenianie powierzchniowe stałych produktów rozkładu termicznego materiałów palnych pochodzenia organicznego, np. węgla lub materiałów porowatych. Zasadniczą różnicą między spalaniem płomieniowym, a bezpłomieniowym polega na tym, że tlenie przebiega na ogół w niższych temperaturach, z mniejszą szybkością z przewagą ilościową produktów częściowego utleniania węgla, tzn. tlenku węgla. W czasie spalania bezpłomieniowego niebezpieczeństwo pożarowe nie wynika z obecności samego materiału tłącego, lecz z miejsca jego występowania. Przykładowo tłący się papieros nie przedstawia sam dużego zagrożenia pożarowego, lecz w układzie tłący się papieros – palne wyposażenie mieszkania może być niebezpieczny pożarowo.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

Aby zaistniał proces spalania muszą być spełnione ściśle określone warunki, do których zaliczamy:

- obecność paliwa w odpowiedniej ilości,
- obecność utleniacza w odpowiednim stężeniu,
- bodziec energetyczny o odpowiedniej mocy,
- obecność w płomieniu rodników (pośrednich produktów spalania) warunkujących ciągłość spalania.

Spalanie bezpłomieniowe zachodzi przy spełnieniu tylko trzech z warunków (paliwo, utleniacz, ciepło), natomiast dla zapoczątkowania i utrzymania spalania płomieniowego konieczne jest spełnienie wszystkich czterech warunków.

Paliwem jest każdy materiał palny, który może występować w stanie skupienia: stałym, ciekłym lub gazowym. Materiały stałe mogą występować w różnym stopniu rozdrobnienia, co ma istotny wpływ na przebieg procesu spalania. Im większe jest rozdrobnienie materiału, tym większa jest powierzchnia i szybkość spalania. W zależności od rodzaju spalającego się materiału i sposobu, w jaki ten materiał się spala, pożary zostały podzielone na pięć grup.

Pożary ciał stałych, pochodzenia zwykle organicznego przy spalaniu, których występuje zjawisko żarzenia i tlenia.

Pożary cieczy palnych oraz ciał stałych topiących się pod wpływem wysokiej temperatury.

Pożary gazów palnych

Pożary metali.

Pożary tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych.

Dla celów ochrony przeciwpożarowej ciecze palne podzielono na trzy klasy:

- klasa I – ciecze o temperaturze zapłonu poniżej 21°C,
- klasa II – ciecze o temperaturze zapłonu od 21°C do 55°C,
- klasa III – ciecze o temperaturze zapłonu powyżej 55°C do 100°C.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

Zgodnie z przepisami o substancjach chemicznych [1.14] ciecze klasy I i II są traktowane, jako ciecze łatwopalne, natomiast ciecze klasy III traktuje się, jako ciecze palne.

Utleniaczem może być każda substancja (pierwiastek, związek, jon) uczestnicząca w procesach utleniająco-redukcyjnych, powodująca utlenianie innej substancji, przy czym sama ulega redukcji. W przypadku pożaru najczęściej mamy do czynienia z tlenem atmosferycznym, który występuje w powietrzu w ilości około 21%.

Bodziec energetyczny to dowolny impuls posiadający odpowiedni zapas energii pozwalającej na zapoczątkowanie reakcji spalania materiału palnego. Istnieją dwa podstawowe rodzaje inicjowania procesu spalania płomieniowego palnych gazów, cieczy i ciał stałych:

- zapalenie – polega na równomiernym ogrzewaniu materiału do takiej temperatury, w której zapala się on samorzutnie w całej masie, bez udziału punktowego bodźca energetycznego.
- zapłon – polega na zapaleniu mieszaniny palnej punktowym bodźcem energetycznym, tylko w bardzo ograniczonej przestrzeni, wokół której powstaje czoło płomienia przemieszczające się następnie już samoczynnie na całą pozostałość mieszaniny.

Ogrzewanie materiałów może zachodzić na drodze konwekcji (unoszenia), kondukcji (przewodzenia) oraz radiacji (promieniowania).

Konwekcja jest procesem przekazywania ciepła związany z makroskopowym ruchem materii w gazie lub cieczy. Ogrzane masy gazu lub cieczy zmniejszają swą gęstość w wyniku, czego w naturalny sposób unoszą się do góry, ogrzewając jednocześnie zimne masy opadające w dół – konwekcja swobodna. Konwekcja wymuszona jest efektem działania sił zewnętrznych takich jak urządzenia wentylacyjne, przeciągi, itp. Prądy konwekcyjne występujące podczas pożarów, są główną przyczyną rozprzestrzeniania się dymów oraz ognia podczas zewnętrznych pożarów powierzchniowych.

Kondukcja jest procesem przekazywania ciepła ciał stałych o różnych temperaturach pozostających w bezpośredniej styczności. Szybkość przewodzenia ciepła zależy od różnicy temperatur oraz współczynnika przewodnictwa cieplnego, który jest zależny od własności fizyko-chemicznych danej substancji. Im wyższe przewodnictwo cieplne tym szybciej materiały ogrzewają się i ulegają rozkładowi termicznemu.

Radiacja (promieniowanie termiczne) jest promieniowaniem elektromagnetycznym emitowanym przez cząstki naładowane w wyniku ich ruchu termicznego. Promieniowanie termiczne jest dominującym sposobem przenoszenia ciepła w trakcie pożaru.

Specyficznym rodzajem inicjowania procesu spalania jest zjawisko samozapalenia. **Samozapaleniem** nazywa się proces zapoczątkowania reakcji spalania zachodzący w wyniku zmian biologicznych, fizycznych lub chemicznych materiałów, przy czym samonagrzewanie się materiałów i w konsekwencji ich samozapalenie, następuje samorzutnie bez udziału zewnętrznych strumieni ciepła oraz bez punktowych bodźców energetycznych.

Wolne rodniki to związki chemiczne lub pierwiastki zawierające co najmniej jeden niesparowany elektron i charakteryzujące się dużą aktywnością chemiczną. W trakcie procesu

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

spalania wolne rodniki powstają w wyniku procesów termicznego rozpadu. Wolne rodniki są bardzo ważnymi związkami, biorącymi udział w wielu istotnych reakcjach chemicznych. Wolne rodniki w procesach spalania występują jako produkty pośrednie, które ze względu na swą dużą reaktywność są bardzo nietrwałe. Występowanie wolnych rodników ma decydujący wpływ na podtrzymywanie i rozwój procesu spalania płomieniowego.

W określonych warunkach proces spalania gazów, par cieczy palnych oraz rozdrobnionych ciał stałych (pyłów) może zachodzić wybuchowo. **Wybuch chemiczny** jest bardzo szybko przebiegającą egzotermiczną reakcją spalania, której towarzyszy powstanie dużej ilości gazowych produktów. Ze względu na mechanizm procesu spalania oraz prędkość przebiegu reakcji, wybuchy chemiczne możemy podzielić na deflagrację i detonację.

Deflagracja jest to taki wybuch chemiczny, podczas którego powstała energia cieplna, zgromadzona w produktach spalania, przekazywana jest od warstwy spalającej się do warstwy nieobjętej spalaniem, w drodze przewodnictwa i promieniowania, prędkość liniowa deflagracji zależna jest ciśnienia zewnętrznego.

Detonacja jest to zjawisko wybuchu przebiegające z dużą i stałą prędkością liniową, które charakteryzuje się powstaniem fali uderzeniowej (detonacyjnej), na czele, której powstaje bardzo wysokie ciśnienie i bardzo wysoka temperatura. Wysokość ciśnień tworzących się podczas detonacji zależy od szybkości spalania mieszaniny. Im jest ona wyższa tym powstają wyższe ciśnienia.

Wybuch chemiczny charakteryzują dwie wielkości:

1. **Dolna granica wybuchowości** definiowana, jako minimalne stężenie pary w powietrzu, poniżej którego nie następuje rozprzestrzenianie płomienia w obecności źródła zapłonu.
2. **Górna granica wybuchowości** definiowana, jako maksymalne stężenie pary w powietrzu, powyżej którego nie następuje rozprzestrzenianie płomienia.

Granice wybuchowości są zmienne i zależne od:

- ciśnienia – w miarę obniżania się ciśnienia, zakres granic zapalności mieszanin zwęża się aż do zrównania, dolnej i górnej granicy zapalności, czyli dla każdej mieszaniny gazów istnieje pewne krytyczne ciśnienie, poniżej którego własności wybuchowe i zdolność do zapalenia się przestają istnieć. Natomiast, gdy ciśnienie rośnie, granice zapalności zdążają asymptotycznie do określonych wartości lub w wielu przypadkach nie zmieniają się,
- temperatury – w miarę wzrostu temperatury mieszaniny palnej gazów, granice zapalności rozszerzają się, czyli mieszanina staje się bardziej zapalna,
- bodźca termicznego – w miarę zwiększania się mocy początkowego impulsu, granice zapalności również rozszerzają się,
- ilości gazu obojętnego w mieszaninie np. dodanie dwutlenku węgla lub azotu do palnej mieszaniny, znacznie zmniejsza zakres granic zapalności,
- składu – najbardziej niebezpieczną i wybuchową nie jest ta mieszanina, której skład chemiczny pozwala na całkowite spalanie (skład stechiometryczny), lecz taka, która ma

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

pewną nadwyżkę łatwozapalnej pary lub gazu, w stosunku do ilości tlenu zawartego w powietrzu,

- miejsca zainicjowania zapłonu i kierunku dalszego rozprzestrzeniania się płomienia. Przy zapłonie górnym w rurze pionowej, istnieją dla mieszaniny warunki najbardziej niesprzyjające w przekazywaniu ciepła, ponieważ ciepło nie jest przenoszone na drodze konwekcji,
- stężenia tlenu w mieszaninie (bardzo znaczny wpływ na wartość górnej granicy zapalności). Przy górnej granicy zapalności tlen znajduje się w niedomiarze.

6.2. Charakterystyka materiałów palnych występujących w obiekcie.

W budynku występujące typowe materiały palne związane z wyposażeniem i wystrojem wnętrz (np. drewniane meble, okładziny ścienne, tkaniny naturalne i syntetyczne, itp.) oraz charakterem prowadzonej pracy (np. papier, sprzęt elektroniczny, itp.).

Bardzo ważnym elementem, mającym istotny wpływ na rozprzestrzenianie się ognia oraz możliwość wystąpienia innych zjawisk warunkujących możliwości prowadzenia ewakuacji oraz akcji ratowniczej, jest przechowywanie i stosowanie substancji chemicznych pożarowo-niebezpiecznych.

W Instytucie Sztuk Pięknych w niektórych pomieszczeniach w opakowaniach jednostkowych przechowuje się materiały palne i niepalne butlowe, wykorzystywane podczas prac warsztatowych i jest to: kwas azotowy 65 procentowy, siarczan glinowo potasowy ALun, rozcieńczalnik nitro, nafta oświetleniowa, benzyna ekstrakcyjna, denaturat spirytusowy, guma arabska, talk, farby drukarskie offsetowe, chlorek żelaza 6-hydrat, chlorek żelaza III, rozcieńczalnik ftalowo – olejny, rozcieńczalnik ekstrakcyjny, kwas azotowy 10 proc., siarczan miedzi pięciowodny, kwas cytrynowy, kalafonia, terpentyna balsamiczna, odwarstwiacz, emulsja światłoczuła, siarczan wapnia, spoiwo akrylowe i farby akrylowe i propan- butan w butlach 11kg [garaż na zewnątrz].

Wszystkie pomieszczenia przeznaczone do przechowywania materiałów pożarowo-niebezpiecznych należy oznaczyć tablicami informacyjno-ostrzegawczymi oraz skutecznie wentylować. Zużyte czyściwo i szmaty przechowywać podczas prac w metalowych pojemnikach, a przed wyjściem z budynku usuwać na zewnątrz budynku, do miejsc bezpiecznych wyznaczonych przez administratora.

UMCS

INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-

Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu

IBP/04/2018

Data sporządzenia

2018-04-06

Pomieszczenia przechowywania materiałów pożarowo niebezpiecznych oznaczyć tablicami i znakami, jak niżej:

Uwaga zagrożenie.

Uwaga niebezpieczeństwo pożaru.
Materiały łatwo zapalne.

Zakaz używania otwartego ognia – Palenie tytoniu zabronione

Materiały i środki chemii gospodarczej w budynku Instytutu Sztuk Pięknych znajdują się w pomieszczeniu nr 01[magazyn], 35A i 128A [pomieszczenia gospodarcze].

Wszystkie substancje chemiczne występujące w obiekcie zostały wskazane w **załączniku nr 15.4 „Wykaz niebezpiecznych substancji chemicznych składowanych w poszczególnych pomieszczeniach”**. Dokładne sporządzenie tego załącznika warunkuje możliwości prowadzenia działań oraz szybkiego udzielenia pomocy przez jednostki ratowniczo-gaśnicze i służby medyczne.

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

Typowymi elementami rozprzestrzeniającymi ogień w omawianym obiekcie mogą być następujące materiały palne:

- **Drewno i płyty drewnopochodne** są używane do produkcji mebli oraz wystroju wnętrz. Podczas palenia się drewna zachodzi termiczny rozkład drewna - proces, który dzieli się na spalanie (w środowisku utleniającym) i pirolizę (w środowisku beztlenowym lub ubogim w tlen). Temperatura zapłonu i czas zapalenia drewna zależą od gatunku drewna (przede wszystkim ma tu znaczenie gęstość drewna), jego wilgotności i warunków ogrzewania. Temperatura, przy której drewno zapala się to ok. **210°C–350°C**. Do temperatury 270°C–275°C termiczny rozkład drewna zachodzi stosunkowo wolno. Po zapaleniu temperatura szybko wzrasta do 500°C–550°C i drewno pali się już samorzutnie, bez dostarczania ciepła z zewnątrz. Temperatura samozapłonu drewna wynosi od **310°C–450°C** i zależy od jego gatunku, wilgotności oraz warunków otoczenia. Zasadniczo najtrudniej zapala się drewno i materiały o dużej gęstości (np. dąb, buk, twarde płyty pilśniowe, sklejka). Niższą temperaturę zapłonu posiadają gatunki iglaste (np. sosna czy świerk, klejone płyty stolarskie, płyty pilśniowe). Najłatwiej zapłonowi ulegają takie materiały jak płyty wiórowe surowe i laminowane, płyty pilśniowe porowate. Ciepło spalania suchego drewna wacha się w granicach **18 MJ/kg–20 MJ/kg**. Dodatkowym zagrożeniem jakie stwarzają wyroby drewnopochodne, jest wydzielanie podczas spalania bardzo toksycznych gazów pochodzących z rozkładu substancji chemicznych użytych do ich produkcji.
- **Tkaniny** są stosowane, jako elementy mebli tapicerowanych, elementy dekoracyjne, w postaci zasłon, rolet, wertikali, itp. Temperatura zapalenia tkanin bawełnianych wynosi około **220°C**, a jej ciepło spalania określa się na **17 MJ/kg**. Temperatura zapalenia tkanin lnianych i jedwabnych wynosi około **300°C**, a ich ciepło spalania wynosi odpowiednio **15 MJ/kg** i **19 MJ/kg**. Tkaniny wełniane ulegają zapaleniu w temperaturach około **210°C**, a ich ciepło spalania wynosi **21 MJ/kg**. Właściwości tkanin pochodzenia nieorganicznego zależą od rodzaju tworzywa wykorzystanego do ich produkcji. Tak jak w przypadku tworzyw sztucznych, większość tkanin nieorganicznych pod wpływem wysokiej temperatury topi się i tworzy krople, wydzielają się z nich również toksyczne dymy. Tkaniny luźno rozwieszane (np. zasłony, kotary, ekrany, itp.) dzięki dostępowi powietrza palą się bardzo szybko i przyczyniają się do błyskawicznego rozprzestrzeniania ognia.
- **Tworzywa sztuczne** są używane do produkcji opakowań, izolacjach kabli elektrycznych, obudów urządzeń i maszyn, elementów wykończeniowych mebli, itp. Temperatura zapalenia tworzyw sztucznych waha się od **200°C** do **400°C**, w zależności od rodzaju tworzywa. W czasie pożaru większość z nich topi się tworząc krople. Dymy i gazy pożarowe powstałe w wyniku pirolizy i spalania są z reguły trujące, bądź drażniące. Szybkość palenia się tworzyw jest stosunkowo duża, ponieważ w warunkach pożaru zachowują się jak ciecze palne, tzn. palą się również ich palne pary. Spadające lub płynące krople przyczyniają się do szybkiego rozwoju pożaru. Ciepła spalania niektórych

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

tworzyw sztucznych: akryl – **28 MJ/kg**, pianka poliuretanowa – **26 MJ/kg**, poliamidy – **29 MJ/kg**, polichlorek winylu – **25 MJ/kg**, polietylen – **42 MJ/kg**, polipropylen – **43 MJ/kg**, polistyren – **42 MJ/kg**, poliwęglany – **29 MJ/kg**, tworzywa ABS – **36 MJ/kg**.

- **Papier** jest używany w książkach, czasopismach, dokumentacji, kartonach, itp. Temperatura zapalenia waha się od 230°C (np. papier gazetowy) do 300°C (tektura). Rozwój ognia jest szczególnie ułatwiony w luźnych stosach papieru. Ciepło spalania papieru wynosi **16 MJ/kg**.

6.3. Podstawowe przyczyny powstawania pożarów.

Przyczyny powstawania pożaru można podzielić na dwie kategorie, przyczyny niezależne od człowieka (np. wywołane siłami natury niemożliwymi do przewidzenia) oraz przyczyny zależne bezpośrednio czy też pośrednio od człowieka (np.: podpalenia, zaproszenie ognia, nieodpowiednia ocena grożącego niebezpieczeństwa, itp.).

Źródłami pożaru w obiektach mogą być:

1. Stany awaryjne urządzeń elektrycznych i elektronicznych (np. zwarcia, przeciążenia, przepięcia).
2. Stany awaryjne urządzeń technologicznych, w których są przechowywane, przerabiane lub stosowane materiały palne, a w szczególności ciecze i gazy palne.
3. Nieprzestrzeganie wymagań ochrony przeciwpożarowej wymienionych w instrukcjach technologiczno-ruchowych oraz instrukcjach obsługi maszyn i urządzeń.
4. Brak nadzoru oraz konserwacji urządzeń i instalacji elektrycznych, gazowych, wentylacyjnych, klimatyzacyjnych, uziemiających, odgromowych oraz zabezpieczających.
5. Nieprzestrzeganie przepisów i zasad ochrony przeciwpożarowej.
6. Niewłaściwe magazynowanie materiałów niebezpiecznych pożarowo.
7. Niewłaściwe użytkowanie i posługiwanie się materiałami łatwo palnymi (np. odczynniki, lakiery, farby, rozpuszczalniki i inne substancje zawierające ciecze o temperaturze zapłonu poniżej 55°C).
8. Zaproszenie ognia przez użytkowników obiektów.
9. Zaproszenie ognia podczas prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.
10. Umyślne podpalenie.

6.4. Przyczyny i drogi rozprzestrzeniania pożarów.

Do najczęstszych przyczyn rozprzestrzeniania się pożarów należą:

1. Nie stwierdzenie (nie zauważenie) pożaru w początkowym stadium jego powstawania.
2. Opóźnione zaalarmowanie Straży Pożarnej.
3. Nieprzestrzeganie wymagań budowlanych:
  - brak oddzielení przeciwpożarowych,

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

- stosowanie niewłaściwych materiałów budowlanych (palnych rozprzestrzeniających ogień),
  - niewłaściwy wystrój pomieszczeń (stosowanie palnych wykładzin, wystrojów oraz wykończeni obiektów, pomieszczeń, mebli),
  - niezachowanie odpowiednich odległości między obiektami, składowiskami, itp.,
  - brak wymaganych instalacji odprowadzających ciepło i dym z obiektu.
4. Niewłaściwe zabezpieczenie procesów technologicznych:
- gromadzenie nadmiernej ilości materiałów palnych na stanowiskach pracy,
  - niewłaściwe składowanie materiałów palnych,
  - utrudniony dostęp do miejsca powstania pożaru.
5. Brak lub niewłaściwe działanie wymaganych zabezpieczeń przeciwpożarowych obiektów i procesów technologicznych.
6. Brak sprawnych gaśnic i hydrantów wewnętrznych.
7. Brak wystarczającego zaopatrzenia wodnego.
8. Brak dojazdu dla jednostek Straży Pożarnej.
9. Błędy popełniane podczas zwalczania pożaru:
- stosowanie niewłaściwych środków gaśniczych,
  - stosowanie niewłaściwej taktyki gaszenia,
  - brak stosownego przeszkolenia wśród pracowników.
10. Negatywne zjawiska występujące podczas pożaru:
- iskry,
  - ognie lotne,
  - promieniowanie cieplne,
  - zadymienie,
  - wydzielanie substancji toksycznych.

Praktycznie wszystkie te przyczyny są powodowane czynnikiem ludzkim, ponieważ powstają one na skutek złego działania lub braku działania człowieka. Przyczynom tym w głównej mierze można zapobiec przez właściwe zabezpieczenie budynku oraz nadzorowanie pracy urządzeń i ich właściwą konserwację. Przed przyczynami obiektywnymi możemy zabezpieczać się przynajmniej w części oraz maksymalnie ograniczać ich skutki.

Drogami, którymi pożar się rozprzestrzenia, mogą być różnego rodzaju kanały technologiczne, palne elementy wystroju wewnątrz, obudowy dróg komunikacyjnych wykonane z materiałów palnych, itp.

W kierunku pionowym pożar rozprzestrzenia się:

- oknami po elewacji budynku,
- kanałami wentylacji mechanicznej,
- niezabezpieczonymi przepustami i kanałami instalacyjnymi,
- nieszczelnościami konstrukcji powstałymi w wyniku oddziaływania wysokiej temperatury podczas pożaru.

UMCS**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO****WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-**Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

W kierunku poziomym pożary rozprzestrzeniają się wzdłuż ciągów komunikacyjnych, w wyniku:

- oddziaływania promieniowania cieplnego o dużej gęstości strumienia,
- swobodnych ruchów konwekcyjnych gorących gazów wydostających się z miejsca objętego pożarem,
- wymuszonych ruchów konwekcyjnych gorących gazów, związanych z działaniem wentylacji bytowej, otwieraniem okien, itp.
- gromadzenia na drogach komunikacyjnych materiałów palnych, lub wykonania obudów dróg komunikacyjnych z materiałów palnych.

Oprócz możliwości rozprzestrzenienia się ognia, ważnym aspektem pożaru jest dym i gazowe produkty rozkładu termicznego. Rozprzestrzeniają się one znacznie łatwiej od ognia. Wszystkie naturalne ruchy powietrza w budynku powodują roznoszenie dymu. Może to w skrajnych przypadkach doprowadzić do odcięcia drogi ewakuacyjnej osobom przebywającym w budynku.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

7. Zasady zapobiegania pożarom.

7.1. Czynności pożarowo zabronione.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów [1.6], w obiektach oraz na terenach przyległych do nich zabronione jest wykonywanie następujących czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji:

- 1) używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon materiałów występujących:
  - a) w strefie zagrożenia wybuchem, z wyjątkiem urządzeń przeznaczonych do tego celu, spełniających wymagania określone w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 6 czerwca 2016 r. w sprawie wymagań dla urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 817),
  - b) w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo,
- 2) użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta bądź niepoddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikających z przepisów prawa budowlanego, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia,
- 3) garażowanie pojazdów silnikowych w obiektach i pomieszczeniach nieprzeznaczonych do tego celu, jeżeli nie opróżniono zbiornika paliwa pojazdu i nie odłączono na stałe zasilania akumulatorowego pojazdu,
- 4) rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze,
- 5) rozpalanie ognia, wysypywanie gorącego popiołu i żużla lub wypalanie wierzchniej warstwy gleby i traw, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów,
- 6) składowanie poza budynkami w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki sąsiedniej materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu,
- 7) użytkowanie elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta,
- 8) przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
  - a) urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100 °C),

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

- b) linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V,
- 9) stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki,
- 10) instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, takich jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem,
- 11) składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości określonych w przepisach techniczno-budowlanych,
- 12) składowanie materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych, na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach,
- 13) przechowywanie pełnych, niepełnych i opróżnionych butli przeznaczonych do gazów palnych na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz w piwnicach,
- 14) zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie w przypadku pożaru lub innego zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji,
- 15) blokowanie drzwi i bram przeciwpożarowych w sposób uniemożliwiający ich samoczynne zamknięcie w przypadku powstania pożaru,
- 16) lokalizowanie elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych,
- 17) wykorzystywanie drogi ewakuacyjnej z sali widowiskowej lub innej o podobnym przeznaczeniu, w której następuje jednoczesna wymiana publiczności lub użytkowników, jako miejsca oczekiwania na wejście do tej sali,
- 18) uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
- a) gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
  - b) przeciwwybuchowych urządzeń odciążających,
  - c) źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
  - d) urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
  - e) wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych,
  - f) wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej,
  - g) krat zewnętrznych i okiennic, które zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi powinny otwierać się od wewnątrz mieszkania lub pomieszczenia,

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

- 19) napełnianie gazem płynnym butli na stacjach paliw, stacjach gazu płynnego i w innych obiektach nieprzeznaczonych do tego celu,
- 20) dystrybucja i przeładunek ropy naftowej i produktów naftowych w obiektach i na terenach nieprzeznaczonych do tego celu.

7.2. Czynności dozwolone do wykonywania tylko w ustalonych miejscach i pod nadzorem.

Zezwala się na prowadzenie zajęć laboratoryjnych, wykonywanie eksperymentów naukowych oraz prac warsztatowych z wykorzystaniem:

- gazów palnych,
- cieczy palnych o temperaturze zapłonu poniżej 55°C,
- materiałów wytwarzających w zetknięciu z wodą gazy palne,
- materiałów zapalające się samorzutnie w powietrzu,
- materiałów wybuchowych i pirotechnicznych,
- materiałów ulegających samorzutnie rozkładowi lub polimeryzacji z wydzielaniem ciepła,
- materiałów mających skłonności do samozapłonu,

pod warunkiem wykonywania ich w miejscach przewidzianych do stałego stosowania ww. materiałów oraz spełniających wymagania określone w odrębnych przepisach. Wykonywanie ww. prac musi odbywać się pod stałym nadzorem upoważnionych pracowników.

Zgodnie z § 4, ust. 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach wyższych [1.3], pracownie oraz laboratoria, w których wykonywane są badania pilotażowe lub eksperymenty mogące stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia przebywających tam osób, należy wyposażyć w instrukcje określające sposoby zapobiegania tym zagrożeniom.

Wykonywanie prac, podczas których może dochodzić do powstania atmosfery wybuchowej, jest dopuszczalne wyłącznie w pomieszczeniach spełniających wymagania określone dla obiektów zagrożonych wybuchem, dla których opracowano i wdrożono dokument zabezpieczenia przed wybuchem [1.6 i 1.19]. Obowiązek spełnienia powyższych wymagań spoczywa na kierowniku jednostki organizacyjnej, w której wykonywane są prace stwarzające zagrożenie wybuchem.

Dla wszystkich pomieszczeń i stanowisk pracy, na których mogą wystąpić zwiększone zagrożenia pożarowe związane z charakterem wykonywanej pracy, należy opracować szczegółowe stanowiskowe instrukcje przeciwpożarowe – patrz „Instrukcja przeciwpożarowa dla pomieszczeń malarni (lakierni)” **I-04/PPOŻ/2018**. Instrukcje te mogą wchodzić w skład stanowiskowych instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy.

Magazynowanie substancji stwarzających zagrożenie pożarowe lub wybuchowe możliwe jest wyłącznie w pomieszczeniach spełniających wymagania określone w przepisach [1.6, 1.9, 1.18, 1.19] oraz szczegółowo opisane w „Instrukcji postępowania z substancjami chemicznymi i ich mieszaninami” **I-01/BHP/2012**. [1.22a].

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

7.3. Ogólne zasady przeciwpożarowego zabezpieczania stanowisk oraz pomieszczeń pracy.

Wszyscy pracownicy oraz stali użytkownicy obiektu niebędący pracownikami są zobowiązani do przestrzegania zasad bezpieczeństwa pożarowego oraz szczegółowych instrukcji przeciwpożarowych obowiązujących na danym stanowisku pracy.

W szczególności należy:

1. Utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy oraz w jego obrębie.
2. Przestrzegać szczegółowych instrukcji ochrony przeciwpożarowej, opracowanych dla stanowisk o zwiększonym ryzyku pożarowych oraz wybuchowym.
3. Stosować się do zapisów stanowiskowych instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy oraz instrukcji użytkowania maszyn i urządzeń dostarczonych przez producenta.
4. Utrzymywać przejścia ewakuacyjne, prowadzące do wyjścia z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną, w stanie stałej drożności.
5. Zapewnić dostęp do podręcznego sprzętu gaśniczego, hydrantów oraz głównych wyłączników prądu, zlokalizowanych w obrębie stanowiska pracy lub pomieszczenia pracy.
6. Niezwłocznie usuwać wszelkie zauważone zagrożenia pożarowe oraz zgłaszać przełożonym stwierdzone usterki w zabezpieczeniu przeciwpożarowym.
7. Niezwłocznie wyłączyć urządzenie lub maszynę z chwilą stwierdzenia zagrożenia pożarowego, jak np.: pojawienie się dymu lub swądu, podwyższona temperatura, nienormalna praca.
8. Przed opuszczeniem stanowiska pracy, należy skontrolować czy:
  - odłączono od źródeł zasilania elektrycznego wszystkie urządzenia i maszyny,
  - odcięto dopływ innych mediów technologicznych zasilających urządzenia i maszyny (gazy techniczne, woda, para, itp.),
  - zabezpieczono opakowania z substancjami pożarowo niebezpiecznymi,
  - usunięto ze stanowiska czyszciva nasączone olejami lub substancjami palnymi,
  - wyłączono instalacje wentylacyjne, klimatyzacyjne, itp.
  - zamknięto okna,
  - odpowiednio zabezpieczono materiały, które w wyniku uwolnienia mogą stworzyć inne miejscowe zagrożenia (substancje toksyczne, szkodliwe czynniki biologiczne, itp.),
  - zabezpieczono pomieszczenie pracy przed dostępem osób nieupoważnionych.

Kategorycznie zabrania się:

1. Wykonywania w pomieszczeniach pracy, budynkach oraz na terenach, czynności pożarowo zabronionych.
2. Korzystania z uszkodzonych instalacji i urządzeń elektrycznych, gazowych oraz wentylacyjnych.
3. Samowolnego naprawiania bezpieczników elektrycznych.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

4. Samowolnego dokonywania przeróbek bądź remontów urządzeń i instalacji elektrycznych, gazowych oraz wentylacyjnych.
5. Pozostawiania bez dozoru, włączonych do sieci odbiorników prądu elektrycznego, nieprzystosowanych do ciągłej eksploatacji lub eksploatacji bezobsługowej.
6. Przechowywania materiałów niebezpiecznych pożarowo w nieprzystosowanych do tego pomieszczeniach.
7. Przechowywania materiałów niebezpiecznych pożarowo w nieodpowiednich opakowaniach.
8. Gromadzenia na stanowisku pracy materiałów niebezpiecznych pożarowo w ilościach przekraczających bieżące potrzeby (zapotrzebowanie zmianowe).

7.4. Szczegółowe wymagania dotyczące przeciwpożarowego zabezpieczenia imprez masowych.

Bezpieczeństwo imprez masowych polega na spełnieniu przez organizatora imprezy wymogów w zakresie bezpieczeństwa osób obecnych na imprezie w czasie jej trwania, w tym również bezpieczeństwa pożarowego. Organizator jest zobowiązany do opracowania instrukcji postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia w miejscu i w czasie imprezy masowej.

Instrukcja ta musi zawierać następujące elementy:

1. Opis procedury postępowania służb porządkowych i informacyjnych w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, a w szczególności ich współpracę z jednostkami ochrony przeciwpożarowej, ze wskazaniem:
  - a) członka służby, która zawiadamia służby ratownicze i Policję,
  - b) służby wyznaczonej do gaszenia pożaru lub usuwania skutków innych miejscowych zagrożeń do czasu przybycia służb, o których mowa wyżej,
2. Opis systemu ostrzegania w formie komunikatów głosowych lub sygnałów ostrzegawczych podawanych do wiadomości uczestnikom imprezy masowej w przypadku pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, a w szczególności:
  - a) teksty komunikatów głosowych i rodzaje sygnałów ostrzegawczych, w zależności od przewidywanych zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń,
  - b) obszary objęte zasięgiem nadawanych komunikatów głosowych i sygnałów ostrzegawczych, w zależności od przewidywanych zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń,
  - c) osoby upoważnione do nadawania komunikatów głosowych i sygnałów ostrzegawczych.
3. Opis organizacji ewakuacji i sposobu jej przeprowadzenia, z określeniem miejsc zbiórki do ewakuacji, a w szczególności:
  - a) zadania kierownika do spraw bezpieczeństwa,
  - b) zadania służb porządkowych i informacyjnych, z określeniem osób przewidzianych do kierowania ewakuacją.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

4. Część opisową instrukcji, która określa w szczególności:
- a) nazwę imprezy masowej oraz czas jej rozpoczęcia i zakończenia lub terminarz imprez masowych,
  - b) nazwę organizatora imprezy masowej,
  - c) nazwę i adres obiektu, w którym odbędzie się impreza masowa, lub terenu, na którym ona się odbędzie,
  - d) numer telefonu stacjonarnego i komórkowego oraz adres zamieszkania lub siedziby organizatora imprezy masowej, właściciela obiektu, w którym odbędzie się impreza masowa, lub terenu, na którym ona się odbędzie, podmiotu użyczającego obiekt lub teren na czas trwania imprezy masowej, kierownika do spraw bezpieczeństwa, osoby bezpośrednio odpowiedzialnej za ochronę przeciwpożarową w czasie trwania imprezy masowej, jeżeli jest ona powołana,
  - e) charakterystykę ogólną imprezy masowej, która winna zawierać:
    - 1) informacje dotyczące warunków organizacyjno-technicznych imprezy masowej,
    - 2) program imprezy masowej,
    - 3) informacje o niezbędnej wielkości sił i środków potrzebnych do zabezpieczenia imprezy masowej w razie powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
    - 4) informacje o maksymalnej liczbie osób, które mogą uczestniczyć w imprezie masowej, oraz o miejscu ich przebywania.
  - f) charakterystykę pożarową obiektu lub terenu, w tym terenu przylegającego, oraz przewidywane zagrożenia pożarowe i inne miejscowe zagrożenia mogące wystąpić podczas imprezy masowej, która winna zawierać:
    - 1) informacje dotyczące:
      - a) powierzchni,
      - b) wysokości i liczby kondygnacji,
      - c) kwalifikacji obiektu ze względu na jego przeznaczenie i sposób użytkowania,
      - d) podziału obiektu lub terenu na strefy pożarowe,
      - e) występowania w obiekcie lub na terenie, w tym na terenie przyległym, materiałów niebezpiecznych pożarowo,
      - f) sprzętu ratowniczego i gaśniczego oraz środków gaśniczych niezbędnych do zabezpieczenia imprezy masowej w zakresie działań ratowniczo-gaśniczych, z uwzględnieniem urządzeń przeciwpożarowych, zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru oraz rodzaju i liczby gaśnic,
      - g) dróg dojazdowych do miejsca imprezy masowej, w tym dróg pożarowych,
    - 2) informacje o lokalizacji, warunkach usytuowania i zabezpieczenia miejsc noclegowych uczestników na terenie imprezy masowej, w szczególności pól namiotowych i biwakowych oraz kempingów, jeśli takie są organizowane,
    - 3) informacje o przewidywanych zagrożeniach pożarowych i innych miejscowych zagrożeniach, z uwzględnieniem kwalifikacji obiektu,

UMCS**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO****WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-**Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

- 4) informacje o warunkach ewakuacji w zakresie długości, szerokości i wysokości przejść, dojść i dróg ewakuacyjnych, liczbie i szerokości wyjść ewakuacyjnych oraz oświetleniu awaryjnym,
  - 5) informacje o stopniu palności materiałów użytych do budowy tymczasowych obiektów budowlanych, w tym scen, trybun, namiotów, oraz wystroju i wyposażenia tych obiektów,
  - 6) informacje dotyczące podziału obiektu lub terenu na sektory, z podaniem liczby miejsc dla osób uczestniczących w imprezie masowej oraz sposobu rozmieszczenia, łączenia ze sobą i umocowania siedzeń,
  - 7) informacje dotyczące lokalizacji i pojemności parkingów dla pojazdów uczestników imprezy masowej, pozostających w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca imprezy masowej, jeżeli zapewnia je organizator,
  - 8) informacje dotyczące lokalizacji i pojemności parkingów dla pojazdów Policji, służb porządkowych, informacyjnych i ratowniczych, ze szczególnym uwzględnieniem pojazdów pożarniczych,
  - 9) informacje o sposobie rozmieszczenia służb porządkowych, informacyjnych i ratowniczych oraz Policji,
  - 10) informacje o wzniesionych na czas imprezy masowej tymczasowych obiektach budowlanych, z uwzględnieniem informacji o:
    - a) spełnieniu wymagań określonych w przepisach budowlanych, ochrony przeciwpożarowej i sanitarnych,
    - b) spełnianych przez nie funkcjach,
    - c) odległości między nimi oraz odległości od innych obiektów,
    - d) maksymalnej liczbie osób, które mogą uczestniczyć w imprezie masowej,
    - e) zastosowanych zabezpieczeniach przeciwpożarowych,
  - 11) informacje o instalacjach użytkowych, o których mowa w przepisach budowlanych, zainstalowanych na czas imprezy masowej w obiektach, w tym w tymczasowych obiektach budowlanych, lub na terenie imprezy masowej, oraz o sposobie ich wyłączenia,
  - 12) w przypadku pokazu pirotechnicznego, dokumentację organizacyjno-techniczną pokazu pirotechnicznego, wykonaną zgodnie z przepisami dotyczącymi prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.
- g) określenie warunków łączności pomiędzy podmiotami, o których mowa w pkt 1, w czasie imprezy masowej.
5. Opis graficznego planu obiektu lub terenu, który zawiera oznaczenia:
- 1) terenu umożliwiającego przeprowadzenie imprezy masowej,
  - 2) lokalizacji punktu przyjęcia sił i środków służb ratowniczych i Policji,
  - 3) przebiegu dróg dojazdowych do miejsca imprezy masowej, w tym dróg pożarowych,

UMCS

**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-

Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

- 4) lokalizacji miejsc odcięcia mediów zasilających, z uwzględnieniem wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej,
- 5) lokalizacji na terenie imprezy masowej obiektów, ogrodzeń oraz innych stałych elementów zagospodarowania terenu, usytuowanych w sposób uniemożliwiający lub utrudniający dostęp do miejsca imprezy masowej służbom ratowniczym,
- 6) lokalizacji na terenie imprezy masowej oraz na terenie przyległym pól namiotowych i biwakowych oraz kempingów, jeżeli takie są organizowane,
- 7) dróg i wyjść ewakuacyjnych oraz miejsca zbiórki do ewakuacji,
- 8) lokalizacji gaśnic, hydrantów wewnętrznych i zewnętrznych, miejsc ręcznego uruchamiania urządzeń przeciwpożarowych, punktów czerpania wody do celów gaśniczych,
- 9) miejsc rozmieszczenia służb porządkowych, informacyjnych i ratowniczych, przewidzianych do wykorzystania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- 10) lokalizacji pomieszczeń służb kierujących zabezpieczeniem imprezy masowej,
- 11) lokalizacji punktu pomocy medycznej,
- 12) lokalizacji miejsca stacjonowania pojazdów pożarniczych jednostek ochrony przeciwpożarowej, jeżeli są przewidziane do zabezpieczenia imprezy masowej.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

8. Zasady zabezpieczania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

8.1. Określenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Poprzez prace niebezpieczne pod względem pożarowym, należy rozumieć prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem, a przede wszystkim:

- cięcie, zgrzewanie, lutowanie, spawanie elektryczne i gazowe,
- cięcie, szlifowanie oraz wykonywanie innych prac powodujących powstawanie iskier mechanicznych oraz gorących odprysków,
- użycie otwartego ognia, np. podgrzewanie smoły, lepiku, nagrzewanie za pomocą palników pap zgrzewalnych,
- wykonywanie prac renowacyjnych malarskich wewnątrz obiektu przy użyciu farb i lakierów łatwo zapalnych w sytuacji niedostatecznej wentylacji,
- wykonywanie prac nieprzewidzianych instrukcjami technologicznymi w strefach zagrożonych wybuchem.

Do prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy również zaliczyć wszelkie prace z użyciem materiałów niebezpiecznych pożarowo, takich jak:

- a) gazy palne,
- b) ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C),
- c) materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,
- d) materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu,
- e) materiały wybuchowe i wyroby pirotechniczne,
- f) materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji,
- g) materiały mające skłonności do samozapalenia,
- h) materiały inne niż wymienione w lit. a-g, jeśli sposób ich składowania, przetwarzania lub innego wykorzystania może spowodować powstanie pożaru,

8.2. Ogólne zasady wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo.

Podczas organizacji prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy przestrzegać ogólnych przepisów i zasad ochrony przeciwpożarowej [1.4, 1.6, 1.7] oraz szczegółowych przepisów dotyczących poszczególnych branż [1.17, 1.18, 1.19, 1.20, 1.21, 1.22].

Planując prace niebezpieczne pod względem pożarowym osoby uczestniczące w ich organizacji, nadzorze i kontroli, są zobowiązane:

1. ocenić zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym będą wykonywane prace,
2. ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,
3. wskazać osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy,

UMCS

**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-

Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

4. zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez pracowników uprawnionych (jeżeli jest to wymagane odrębnymi przepisami) oraz posiadających odpowiednie kwalifikacje,
5. zaznajomić osoby wykonujące prace, z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie ich wykonywania oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

Czynności związane z przygotowaniem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym zostały szczegółowo opisane w „Instrukcji wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym” **I-03/PPOŻ/2016**, która stanowi załącznik do niniejszej instrukcji.

8.3. Obowiązki zarządcy i użytkownika obiektu oraz wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo.

Obowiązki osób upoważnionych do organizowania, zabezpieczania, nadzorowania i kontrolowania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym zostały szczegółowo opisane w „Instrukcji wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym” **I-04/PPOŻ/2018**, która stanowi załącznik do niniejszej instrukcji.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

9. Wyposażenie obiektu w podręczny sprzęt gaśniczy, hydranty wewnętrzne oraz inne urządzenia służące do gaszenia pożarów.

9.1. Rodzaje, budowa i przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego, hydrantów wewnętrznych oraz innych urządzeń służących do gaszenia pożarów.

Proces spalania można przerwać eliminując jeden z czynników potrzebnych do zaistnienia tego procesu:

- usunąć materiał palny,
- odciąć dopływ utleniacza (tlenu) do miejsca,
- odebrać ciepło – ochłodzić palące się materiały,
- przerwać reakcję łańcuchową – odebrać energię pośrednim produktom spalania tzw. wolnym rodnikom, które warunkują ciągłość procesu spalania (zestknięcie się rodnika z cząstką obojętną).

Do realizacji niektórych z tych działań służą środki gaśnicze, które podawane w odpowiedni sposób, w odpowiednich ilościach i z odpowiednią intensywnością pozwalają na ugaszenie odpowiednich grup pożarów. Nie ma idealnego środka gaśniczego, który pozwalałby na gaszenie wszystkich grup pożarów. Każdy ze środków ma określoną skuteczność gaśniczą dla poszczególnych grup pożarów, a ich sposób oddziaływania na pożar może być następujący:

- działanie chłodzące – woda i jej roztwory,
- działanie tłumiące (odcinające dopływ tlenu) – dwutlenek węgla, azot, mieszanki gazów obojętnych, gazy spalinowe, para wodna, piany gaśnicze,
- działanie antykatalityczne (przerywające reakcję łańcuchową) – proszki gaśnicze, halony raz ich zamienniki (chlorowcopochodne węglowodorów).

Podręczny sprzęt gaśniczy jest to sprzęt uruchamiany ręcznie służący do zwalczania pożarów w ich początkowej fazie (zwalczanie pożarów w zarodku). Ze względu na swoje rozmiary, małą masę (maksymalna masa brutto nie może być większa niż 20 kg) oraz prostotę użycia, sprzęt ten może zostać użyty przez wszystkie osoby dorosłe nieposiadające specjalistycznego przygotowania. Do podręcznego sprzętu gaśniczego zaliczamy:

- koce gaśnicze,
- hydronetki,
- gaśnice przenośne i przewoźne.

Koce gaśnicze są sprzętem gaśniczym służącym do mechanicznego odcinania dopływu powietrza do płonącego materiału. Koce gaśnicze są wykonane z niepalnego materiału np. włókna szklanego w formie płachty o powierzchni około 3–4 m². Służą do tłumienia niewielkich ognisk pożaru, w szczególności pożarów małych przedmiotów o zwartej budowie, np. silników spalinowych i elektrycznych, cieczy łatwo palnych w pojemnikach, wannach, a także odzieży płonącej na człowieku. Są one także stosowane do zabezpieczania materiałów palnych zagrożonych rozpryskami iskier lub kropli stopionego metalu podczas prac spawalniczych.

UMCS

INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-

Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu

IBP/04/2018

Data sporządzenia

2018-04-06

Zaletą koca gaśniczego jest możliwość wielokrotnego użycia i nieniszczenie gaszonych przedmiotów. Wadą jest to, iż może być on użyty skutecznie tylko do gaszenia niewielkich źródeł ognia i umiejscowionych blisko osoby gaszącej pożar.

Przykład koca gaśniczego wykonanego z włókna szklanego.

Hydronetka jest przenośnym sprzętem gaśniczym przystosowanym do podawania strumienia wody poprzez pompowanie ręczną pompką. Ładunek gaśniczy mieści się w zbiorniku na środek gaśniczy i jest wyrzucany na źródło ognia poprzez wąż zakończony prądownicą. Prądownice hydronetek umożliwiają podawanie prądów zwartych oraz rozproszonych. Niektóre hydronetki posiadają dodatkowe zbiorniki na środki pianotwórcze pozwalające na wytwarzanie piany gaśniczej. Obecnie hydronetki są coraz rzadziej używane, ich funkcje przejmują gaśnice wodne oraz specjalne przenośne i przewoźne agregaty pionowe.

Przykłady hydronetki wodnej.

UMCS

INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-

Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	-------------	-------------------	------------

Gaśnica jest to urządzenie zawierające środek gaśniczy, który na skutek działania ciśnienia wewnętrznego może być wyrzucony i skierowany na pożar. Ciśnienie wewnętrzne może być ciśnieniem zakumulowanym (występującym stale) lub uzyskiwanym w wyniku uwolnienia gazu zmagazynowanego w zbiorniku pomocniczym.

Nowe normy zharmonizowane wprowadziły pojęcie gaśnicy przenośnej oraz gaśnicy przewoźnej. **Gaśnica przenośna** jest to gaśnica przenoszona i uruchomiona ręcznie. Masa gaśnicy przenośnej gotowej do użycia nie może przekroczyć 20 kg brutto. **Gaśnica przewoźna** jest tak skonstruowana, aby mogła być transportowana i obsługiwana ręcznie. Jej masa całkowita jest większa niż 20 kg. Gaśnica przewoźna zwykle montowana jest na kołach.

Przykłady gaśnic (od lewej): GP-6xABC, GS-5xB, GWM-3xAF, AP-25xABC.

Znakowanie gaśnic.

Wszystkie gaśnice oznaczane są symbolem **G**, natomiast gaśnice przewoźne symbolem **A**. Symbole te ze względu na rodzaj zastosowanego środka gaśniczego są dodatkowo uzupełniane następującymi symbolami:

W – **wodna (cieczowa)** – środek gaśniczy woda i wodne roztwory zwiększające właściwości gaśnicze wody,

WP – **wodna pianowa** – środek gaśniczy woda ze środkami pianotwórczymi,

WM – **wodna mgłowa** – środek gaśniczy woda, wyrzucana z gaśnicy w postaci mgły wodnej,

WG – **cieczowa gastronomiczna** – środek gaśniczy płyn pianotwórczy,

H – **halonowa** – środek gaśniczy halon, obecnie jego stosowanie jest zabronione, a gaśnice o tym symbolu są wypełniane zamiennikami halonów,

S – **śniegowa** – środek gaśniczy dwutlenek węgla,

P – **proszkowa** – środek gaśniczy proszek.

Po literowym oznaczeniu stworzonym z podanych wyżej symboli występuje oddzielona myślnikiem liczba oznaczająca masę lub objętość środka gaśniczego w kg lub dm³. Kolejny

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

symbol literowy oznacza sposób magazynowania czynnika roboczego wyrzucającego środek gaśniczy:

x – pod stałym ciśnieniem, czynnik roboczy znajduje się w zbiorniku gaśnicy razem ze środkiem gaśniczym,

z – czynnik roboczy zmagazynowany w oddzielnym zbiorniku.

Przykładowe oznaczenie gaśnicy **GP-6x** mówi nam, że mamy do czynienia z gaśnicą proszkową, o zawartości 6 kg środka gaśniczego znajdującą się pod stałym ciśnieniem.

Dodatkowo po określeniach dotyczących rodzaju gaśnicy, masy środka gaśniczego oraz sposobu magazynowania czynnika roboczego, umieszcza się oznakowanie dotyczące rodzaju pożarów jakie można gasić przy pomocy środka gaśniczego wypełniającego gaśnicę. Mają więc pełne oznakowanie np. **GP-6x ABC** wiemy, że tą gaśnicą możemy ugasić pożary ciał stałych pochodzenia organicznego (**pożary grupy A**), cieczy palnych (**pożary grupy B**) oraz pożary gazów (**pożary grupy C**).

Zgodnie z wymaganiami norm zharmonizowanych [1.26n, 1.26o] zbiorniki wszystkich gaśnic muszą być pomalowane na kolor czerwony. Na powierzchni zbiornika gaśnicy powinny znajdować się pola opisowe przylegające do siebie, umiejscowione na etykiecie z obramowaniem lub wykonane w postaci nadruku. Pola opisowe powinny być tak umiejscowione, aby można było je odczytać także wtedy, gdy gaśnica znajduje się na wieszaku. W polach opisowych powinny znajdować się następujące informacje:

1. Pole opisowe 1:

- wyraz „GAŚNICA”,
- typ i wielkość znamionową napełnienia gaśnicy,
- dane dotyczące skuteczności gaśniczej.

2. Pole opisowe 2:

- instrukcje obsługi w postaci jednego lub kilku rysunków,
- piktogramy grup pożarów, do gaszenia których przeznaczona jest gaśnica.

3. Pole opisowe 3:

- ostrzeżenia dotyczące zagrożeń związanych z toksycznością i gaszeniem przedmiotów będących pod napięciem elektrycznym,

4. Pole opisowe 4:

- informacja, że gaśnica po każdym uruchomieniu powinna być napełniona,
- informacja, że gaśnica powinna być regularnie kontrolowana (można podać czasookres kontroli),
- informacja o zastosowanym środku gaśniczym, a w szczególności informacje o zastosowanych dodatkach i ich zawartości procentowej w gaśnicach ze środkiem gaśniczym na bazie wody,
- informacja o czynniku napędowym (jeżeli jest zastosowany),
- numer lub znak certyfikatu krajowego,
- oznaczenie gaśnicy stosowane przez producenta,
- temperatury graniczne,

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

- jeżeli jest wymagana, to także informacja o odporności na zamarzanie,
5. Pole opisowe 5:
- nazwa i adres odpowiedzialnego za gaśnicę.

Pole opisowe 1

Pole opisowe 2

Pole opisowe 3

Pole opisowe 4

Pole opisowe 5

Przykład znakowania gaśnicy GP-6xABC

W dowolnym miejscu na gaśnicy należy nanieść jej rok produkcji. Normy zharmonizowane dopuszczają umieszczenie pola opisowego 4 w innym miejscu niż pola opisowe 1, 2, 3 i 5, nawet w taki sposób, aby było niewidoczne podczas zawieszenia gaśnicy na wieszaku.

W przypadku niektórych gaśnic można spotkać dodatkowe oznaczenie „E”, np. **ABC/E** gdzie litera **E** oznacza, iż gaśnica przystosowana jest do gaszenia urządzeń pod napięciem powyżej 1 kV.

UMCS

INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-

Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	-------------	-------------------	------------

Na gaśnicach mogą być również umieszczane dodatkowe informacje, np. ostrzegające o ograniczeniach w stosowaniu gaśnicy.

Przykład dodatkowego oznakowania gaśnicy.

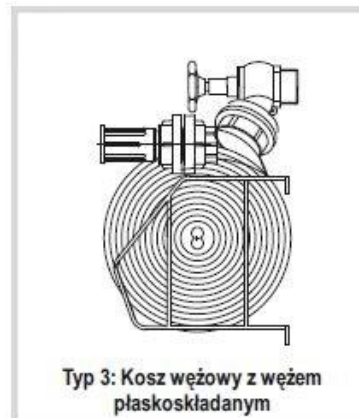
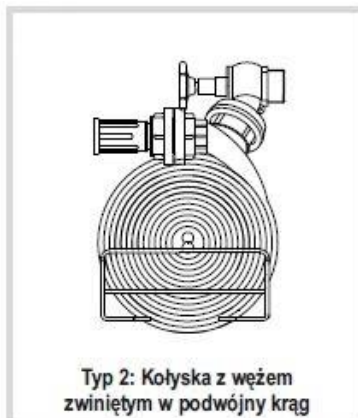
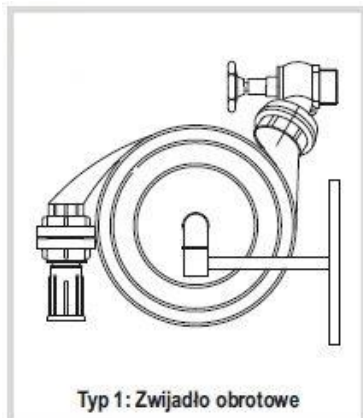
Oprócz gaśnic, które spełniają wymagania Polskich Norm, produkowane są przenośne urządzenia gaśnicze dla których nie opracowano odpowiednich dokumentów normalizacyjnych, z tego powodu nie mogą one być nazywane gaśnicami. Do tego typu sprzętu należą np. urządzenia gaśnicze opracowane z myślą o gaszeniu sprzętu elektronicznego, który jest wrażliwy na zabrudzenia, pyły oraz szok termiczny związany ze stosowaniem gaśnic śniegowych.

Urządzenia gaśnicze GSE-2x, UGSE-2x,

Hydrant wewnętrzny z węzłem płasko składnym jest urządzeniem do zwalczania pożarów składającym się ze wspornika węża, ręcznego zaworu odcinającego, węża płasko składanego wraz z łącznikami, prądownicy z zaworem odcinającym, zamkniętych w szafce lub chronionych pokrywą.

Hydranty z węzłem płasko składanym mogą posiadać wspornik węża wykonany w trzech wersjach. Pierwsza to zwijadło obrotowe, na które jest nawinięty podwójnie złożony wąż. Drugi to kołyska, na której jest ułożony wąż zwinęty w podwójny krąg. Trzeci to kosz węzowy, w którym jest ułożony wąż zwinęty w podwójny krąg (dawniej również układny płasko). Zwijadło węzowe oraz kosz węzowy powinny umożliwiać wychylenie do położenia 90° względem płaszczyzny tylnej ścianki szafki. Oś obrotu powinna być pionowa.

Długość węża nie powinna przekraczać 20 m. Wąż powinien być zakończony prądownicą z zaworem odcinającym, który powinien umożliwiać regulowanie ustawienia w następujących pozycjach:

- a) zamknięte,
- b) prąd wodny rozproszony,
- c) prąd wodny zwarty.

Obecnie stosowane są wyłącznie hydranty z węzłem płasko składanym o średnicy 52 mm, w starszych budynkach można również spotkać hydranty tego typu z węzami o średnicy 25 mm.

Hydrant wewnętrzny 52 z węzłem płasko składanym w koszu węzowy.

Hydrant wewnętrzny z węzłem półsztywnym to urządzenie przeciwpożarowe, które może być wykonane jako:

- **hydrant wewnętrzny ręczny** – urządzenie do zwalczania pożaru składające się ze zwijadła z dostarczaną centralnie wodą, ręcznego zaworu odcinającego sąsiadującego ze

UMCS

INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-

Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	-------------	-------------------	------------

zwijadłem, węża pólstywnego, prądownicy z zaworem zamykającym i jeśli to konieczne z prowadnicy węża,

- **hydrant wewnętrzny automatyczny** – urządzenie do zwalczania pożaru składające się przede wszystkim ze zwijadła z dostarczaną centralnie wodą, automatycznego zaworu odcinającego, węża pólstywnego, prądownicy z zaworem zamykającym i, jeśli to konieczne z prowadnicy węża.

Hydrant wewnętrzny 25 z wężem pólstywnym oraz zwijadłem na wychylnym ramieniu..

Zwijadło wężowe może być wykonane, jako obracające się tylko w jednej płaszczyźnie, wyposażone w sąsiadującą z nim prowadnicę węża lub obracające się więcej niż w jednej płaszczyźnie i montowane jednym z następujących sposobów:

- na wychylnym ramieniu,
- na wychylnej rurze,
- na wychylnych drzwiach.

Węże pólstywne mogą mieć średnicę 25 mm i 33 mm (tylko w garażach) i długość nie przekraczającą 30 m. Wąż musi być zakończony prądownicą z zaworem odcinającym, który powinien umożliwiać następujące regulowane ustawienia:

- zamknięte,
- prąd wodny rozproszony,
- prąd wodny zwarty.

Uwaga!

Zawór hydrantowy jest to ręczny zawór odcinający umieszczony na instalacji wodociągowej przeciwpożarowej, wyposażony w nasadę 52 umożliwiającą podłączenie węży pożarniczych (**zawory hydrantowe nie są wyposażone w węże**). Zawory hydrantowe są przeznaczone wyłącznie do prowadzenia akcji gaśniczo-ratowniczej przez jednostki ochrony przeciwpożarowej.

Podręczny sprzęt gaśniczy oraz hydranty wewnętrzne muszą być poddawane przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach, dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi dostarczanych przez

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

producenta. Terminy konserwacji, przeglądów oraz remontów podręcznego sprzętu gaśniczego oraz hydrantów wewnętrznych obowiązujących w obiektach UMCS, podano w poniższej tabeli. Szczegółowe zakresy konserwacji podstawowych, konserwacji rozszerzonych i remontów gaśnic przenośnych i przewoźnych oraz przeglądów i konserwacji hydrantów wewnętrznych i węży hydrantowych, stanowią element umów zawieranych z jednostkami zewnętrznymi świadczącymi usługi w tym zakresie.

Terminy okresowych kontroli i przeglądów podręcznego sprzętu gaśniczego oraz hydrantów wewnętrznych obowiązujące w UMCS.

Lp.	Rodzaj instalacji	Termin
1.	2.	3.
1.	Konserwacja podstawowa gaśnic przenośnych i przewoźnych.	Raz w roku – w czerwcu każdego roku.
2.	Konserwacja rozszerzona gaśnic przenośnych i przewoźnych, którym upłynął 5 letni okres od daty produkcji lub ostatniej konserwacji rozszerzonej lub remontu – nie dotyczy gaśnic napełnianych dwutlenkiem węgla.	Co pięć lat.
3.	Remont gaśnic przenośnych i przewoźnych podlegających pełnemu dozorowi technicznemu, którym upłynął 10 letni okres od daty produkcji lub ostatniego remontu – remontowi nie podlegają gaśnice objęte dozorem technicznym uproszczonym.	Co dziesięć lat.
4.	Przeglądy i konserwacje hydrantów wewnętrznych oraz zaworów hydrantowych, połączone z pomiarem przepływu i ciśnienia.	Raz w roku – w czerwcu każdego roku.
5.	Przeglądy i konserwacje węży hydrantowych połączone z próbą ciśnieniową.	Co pięć lat.

9.2. Zasady rozmieszczania i znakowania miejsc rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego oraz hydrantów wewnętrznych.

Zasady rozmieszczania gaśnic.

Zgodnie z zasadami określonymi w przepisach ochrony przeciwpożarowej [1.6] na każde 100 m² strefy pożarowej niechronionej stałymi urządzeniami gaśniczymi, w budynkach:

- zakwalifikowanych do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II, ZL III, ZL V,
- produkcyjnych i magazynowych o gęstości obciążenia ogniowego ponad 500 MJ/m²,
- zawierających pomieszczenia zagrożone wybuchem,

powinna przypadać jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (3dm³ w przypadku cieczy) zawartego w gaśnicach.

W pozostałych budynkach (nie wymienionych wyżej) jedna jednostka środka gaśniczego powinna przypadać na każde 300 m² powierzchni (z wyjątkiem budynków ZL IV).

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

Gaśnice należy rozmieszczać:

- w taki sposób, aby odległości z każdego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie przekraczała 30 m,
- w taki sposób, aby zapewnić swobodny dostęp do gaśnicy o szerokości co najmniej 1 m,
- w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz źródła ciepła (piece, grzejniki, itp.),
- w miejscach łatwo dostępnych i dobrze widocznych, np. na korytarzach, na klatkach schodowych, przy wejściach do budynków, przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz, itp.
- w obiektach wielokondygnacyjnych, w tych samych miejscach na każdej kondygnacji – jeżeli pozwalają na to istniejące warunki.

Rodzaj gaśnic musi być dostosowany do gaszenia grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie ze względu na prowadzone w nim procesy produkcyjne, magazynowane materiały łatwo palne, materiały zastosowane do wystroju wnętrza, itp.

Zasady rozmieszczania hydrantów wewnętrznych.

Hydranty wewnętrzne w budynkach są rozmieszczane zgodnie z projektem budowlanym zatwierdzonym przez rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych, dlatego użytkownicy i administrator nie mają bezpośredniego wpływu na ich umiejscowienie.

W budynkach, w których nie są spełnione obecnie obowiązujące wymagania dotyczące wyposażenia w hydranty wewnętrzne [1.6], podczas prowadzenia prac związanych z przebudową i rozbudową instalacji wodociągowej przeciwpożarowej oraz nadbudowie, rozbudowie, przebudowie i zmianie sposobu użytkowania obiektu, właściciel ma obowiązek dostosowania ich do wymagań.

Zasady znakowania miejsc rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych.

Zasady znakowania miejsc rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych oraz znaczenie poszczególnych znaków używanych w ochronie przeciwpożarowej zostało szczegółowo przedstawione w „Instrukcji rozmieszczania znaków bezpieczeństwa. Ewakuacja i ochrona przeciwpożarowa” **I-04/PPOŻ/2018**, stanowiącej załącznik do niniejszej instrukcji.

9.3. Faktyczne rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego oraz hydrantów wewnętrznych w obiekcie.

W budynku Instytutu Sztuk Pięknych podręczny sprzęt gaśniczy oraz hydranty wewnętrzne rozmieszczono w miejscach przedstawionych na planach poszczególnych kondygnacji budynku, które stanowią załączniki do niniejszej instrukcji od **nr 15.2.1** do **nr 15.2.3**.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

Gaśnice rozmieszczono na każdej kondygnacji w obrębie poziomych dróg ewakuacyjnych. W niektórych przypadkach sprzęt stanowi wyposażenia poszczególnych pomieszczeń, np. pomieszczenie wytopu miedzi, Zakład Rzeźby i Ceramiki, szatnia. Hydranty wewnętrzne znajdują się na parterze i piętrze budynku Instytutu Sztuk Pięknych. Miejsca lokalizacji sprzętu właściwie oznaczono, znakiem zgodnym z PN.

Na zabezpieczeniu budynków znajdują się gaśnice proszkowe pod stałym ciśnieniem oznaczone symbolem „X”.

Ogółem na zabezpieczeniu obiektu są gaśnice proszkowe. Szczegółowe rozmieszczenie, rodzaj i ilość gaśnic wskazano w poniższej tabeli.

Lp.	Budynek/Instytut	Rodzaj/typ gaśnicy
1	2	3
1.	Instytut Sztuk Pięknych	Gaśnice proszkowe GP-6x-ABC - 14 szt.

Zaleca się wyposażenie:

- budynków w 1-2 koce gaśnicze,
- pomieszczeń serwerowni w specjalną gaśnicą do gaszenia pożarów urządzeń elektronicznych, serwerów i komputerów.

Wg ustaleń na wyposażeniu budynków nie ma worków ewakuacyjnych.

Rodzaj i ilość hydrantów wewnętrznych opisano w rozdziale 5.8.

9.4 Zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego oraz hydrantów wewnętrznych.

Zasady użycia koca gaśniczego.

1. Oceń czy ognisko pożary może zostać ugaszone przy pomocy koca gaśniczego.
2. W przypadku pożaru urządzeń elektrycznych, odłącz źródło zasilania,
3. Zwróć uwagę czy urządzenie elektryczne nie zawiera baterii kondensatorów, które mogą stanowić zagrożenie również po odłączeniu zasilania sieciowego,
4. Wyciągnij koc gaśniczy za uchwyty z futerału.
5. Ustaw się jak najbliżej źródła ognia, tak aby ogień i dym nie leciały na ciebie.
6. Rozłóż koc i przykryj całkowicie palący się materiał.
7. Zarzewie ognia należy przykrywać od swojej strony, wykorzystując jednocześnie koc jako osłonę przed ogniem.
8. Źródło pożaru pozostaw przykryte kocem gaśniczym aż do całkowitego wystygnięcia.
9. Koce gaśnicze można wykorzystać do gaszenia płonących ludzi.

UMCS

**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-

Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu

IBP/04/2018

Data sporządzenia

2018-04-06

Sposób gaszenia pożaru przy użyciu koca gaśniczego.

Koce gaśnicze możemy wykorzystać do gaszenia niewielkich ognisk pożarów **grupy A** oraz ograniczonych rozlewisk cieczy palnych, czyli pożarów **grupy B**.

Zasady ratowania płonącego człowieka.

Człowiek, na którym pali się ubranie najczęściej w panice ucieka. Nie należy pozwolić na to, by poszkodowany biegał, gdyż ruch powietrza tylko bardziej podsyca płomień. Jeśli zdarzy się, że jesteśmy świadkiem takiego zdarzenia, należy poszkodowanego, w miarę możliwości, przewrócić twarzą do ziemi. Zapobiegniemy w ten sposób bardzo groźnemu wchłonięciu ognia do płuc i poparzeniu dróg oddechowych. Nie można pozwolić mu stać, gdyż wiąże się to z niebezpieczeństwem wciągania do dróg oddechowych ognia i dymu, które zawsze unoszą się do góry.

Płonące na człowieku ubranie najlepiej ugasić, przykrywając je kocem gaśniczym. Można do tego celu użyć innego grubego kawałka materiału wykonanego z włókien naturalnych (wełna, len, konopie, bawełna), np. płaszcza, narzuty, koca. Wtedy ogień nie będzie miał dopływu tlenu i zgaśnie. W ostateczności palącą się odzież można ugasić wodą. Przy nakrywaniu człowieka, na którym pali się ubranie, należy koc lub inną płachtę materiału kłaść „od siebie”, przydeptując jej brzeg. Taki sposób nakrywania zabezpiecza przed oparzeniami osobę gaszącą. Następnie należy spod materiału usunąć powietrze (dociskając płachtę do ratowanego lub w nią zawijając). Nie należy przesuwac ofiary po ziemi, bo może to spowodować rozszerzenie się ognia na inne części ciała i powstanie dodatkowych niebezpiecznych obrażeń.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

Nie wolno gasić palącej się odzieży na człowieku, machając nad nim kurtką lub czymś podobnym! Jeśli „pod ręką” mamy np. tylko kurtkę, odzież na poszkodowanym należy gasić, tłumiąc ogień i przesuwać kurtkę (bez podnoszenia) od głowy w kierunku nóg.

W budynkach, w których prowadzone są procesy produkcyjne powodujące niebezpieczeństwo oblania pracowników środkami żrącymi lub zapalenia odzieży na pracowniku – nie dalej niż 20 m w linii poziomej od stanowisk, na których wykonywane są te procesy, powinny być zainstalowane natryski ratunkowe (prysznic bezpieczeństwa) do obmycia całego ciała oraz oddzielne natryski (prysznic) do przemywania oczu. Natryski bezpieczeństwa wykorzystujemy do samodzielnego gaszenia palącej się odzieży – nie są one urządzeniami przeciwpożarowymi.

Przykładowe rozwiązanie prysznic bezpieczeństwa z natryskiem do przemywania oczu oraz sposób ich znakowania.

Zasady użycia hydronetek wodnych i pianowych.

Aby uruchomić hydronetkę, należy:

- ustawić ją na ziemi w odległości 3-5m od źródła ognia,
- włożyć stopę w wycięcie w podstawie,
- prawą ręką płynnie, na cały skok, poruszać tłokiem pompki,
- w lewą rękę ująć wąż przy prądownicy i skierować strumień wody lub piany na ogień.

Hydronetkę należy stosować w przypadku pożarów **grupy A**. Użycie hydronetki do gaszenia urządzeń znajdujących się pod napięciem elektrycznym grozi porażeniem i jest zabronione.

Zasady użycia gaśnic przenośnych oraz przewoźnych.

Uruchamiając gaśnicę należy pamiętać, iż spośród wszystkich różnic konstrukcyjnych gaśnic najważniejsze jest umiejscowienie czynnika napędowego, co wpływa na ich obsługę:

- gaśnice pod stałym ciśnieniem (**x**) możemy używać natychmiast,
- gaśnice o zmiennym ciśnieniu (**z**), czyli z nabojem gazowym, po naciśnięciu dźwigni lub zbijaka musimy odczekać kilka sekund.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

Należy również pamiętać o tym, że zastosowanie do określonej grupy pożaru (będącego w zarodku) niewłaściwej pod względem środka gaśniczego i wielkości gaśnicy może nie przynieść oczekiwanego efektu. Mówiąc o wielkości gaśnicy mamy na myśli ilość środka gaśniczego oraz czas jej działania, tzn. ile czasu mamy na ugaszenie pożaru. Czasem działania gaśnicy określa się czas, w którym przy całkowicie otwartych zaworach środek gaśniczy wypływa z gaśnicy w sposób ciągły i z właściwą skutecznością gaśniczą. Wymogi dotyczące czasu działania gaśnic umieszczono w poniższej tabeli.

Wymagane czasy działania gaśnic.

Lp.	Wielkość napełnienia gaśnicy [kg] lub [dm ³]	Czas działania minimum [s]
1.	do 3	6
2.	powyżej 3 do 6	9
3.	powyżej 6 do 10	12
4.	powyżej 10	15

Z tabeli widać, że czas działania gaśnic jest bardzo krótki i zgodnie z wymogami Polskich Norm waha się od 6 do 15 sekund. Dlatego przystępując do gaszenia pożaru przy pomocy gaśnicy trzeba mieć to na uwadze i odpowiednio zaplanować swoje działania. Gasząc pożar przy pomocy gaśnicy należy przestrzegać następujących zasad:

1. Sprawdzić na etykiecie czy gaśnica, której mamy zamiar użyć, nadaje się do gaszenia pożarów grupy, z którą mamy do czynienia.

A – pożary ciał stałych pochodzenia organicznego oraz tworzywa sztuczne, które mogą się spalać bezpłomieniowo, **B** – pożary cieczy palnych i oraz ciał stałych topiących się pod wpływem wysokiej temperatury, **C** – pożary gazów palnych, **D** – pożary metali, **F** – pożary tłuszczu i olei w urządzeniach gastronomicznych.

2. Wyciągnąć zawleczkę zabezpieczającą zawór uruchamiającą gaśnicę.

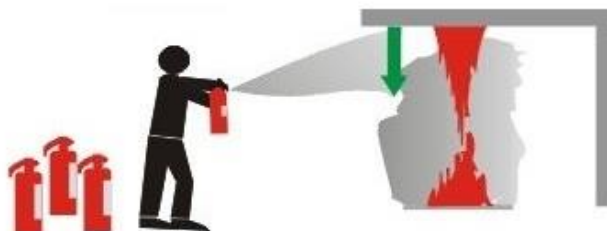
3. Podchodzić do źródła ognia zgodnie z kierunkiem ruchu powietrza (wiatru, przeciągu, itp.), tak aby ogień i dym nie utrudniały działań i nie stanowiły zagrożenia.

4. Gaszenie materiałów palących się na płaskiej powierzchni zaczynać od najbliższego brzegu i kierować strumień środka gaśniczego od siebie.

5. Ciała stałe gasić kierując strumień środka gaśniczego na płomień od dołu, a nie od góry.
6. Ciecze i gazy gasić z góry w dół.
7. Materiały kapiące i spływające po ścianie gasić od góry do dołu.

8. Palące się pionowe powierzchnie (np. ścianę), gasić od dołu do góry.

9. Zapewnić wystarczającą ilość gaśnic – optymalne jest, aby zawsze kilka pełnych gaśnic czekało w zapasie.

UMCS

**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-

Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu

IBP/04/2018

Data sporządzenia

2018-04-06

10. Mając do dyspozycji większą ilość gaśnic i ratowników, wskazane jest jednoczesne uruchomienie kilku gaśnic, a nie każdej oddzielnie.

11. Ze względu na bezpieczeństwo wskazane jest, aby działania gaśnicze prowadzić co najmniej w dwuosobowych zespołach.

12. Dozoruj pogorzelnisko – zawsze istnieje możliwość powtórzenia zapalenia się ognia.

13. Rozładowane gaśnice wyraźnie oznakuj, nie ustawiaj ich w miejscach stałej lokalizacji, zleć napełnienie rozładowanego sprzętu.

14. Nie gasić urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem przy pomocy gaśnic wodnych.

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

15. Gasząc przy pomocy gaśnicy urządzenia elektryczne, zawsze zachowuj bezpieczną odległość 1m dyszy wylotowej gaśnicy od urządzenia.
16. Nie gasić ludzi gaśnicami śniegowymi, ponieważ mogą one powodować lokalne obniżenie temperatury nawet do -78°C .

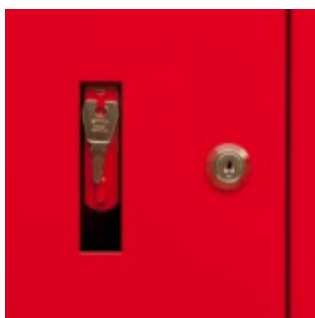
Zasady użycia hydrantów wewnętrznych.

Hydranty wewnętrzne wykorzystujemy do gaszenia rozwiniętych pożarów **grupy A**. Użycie hydrantów jest możliwe pod warunkiem odłączenia w obiekcie zasilania elektrycznego. Do użycia hydrantów z wężem płasko składanym 52 wskazana jest współpraca co najmniej dwóch osób. Przy pomocy hydrantów nie wolno gasić urządzeń znajdujących się pod napięciem oraz materiałów reagujących z wodą (np. karbid, sól, potas, itp.). Użycie hydrantu zawsze wiąże się z dodatkowymi zniszczeniami spowodowanymi zalaniem wodą, dlatego jego wykorzystanie w trakcie akcji gaśniczej musi być przemyślane i uzasadnione.

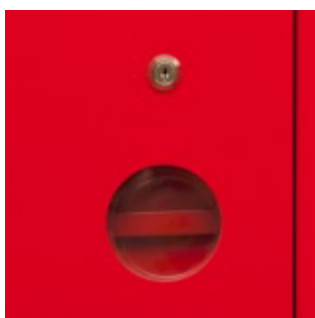
W celu użycia hydrantu wewnętrznego należy otworzyć drzwi skrzynki hydrantowej, przy użyciu:

zamka euro po zerwaniu plomby zabezpieczającej,

zamka patentowego po rozbiciu szyby zabezpieczającej,

zespołu zamka po rozbiciu szyby zabezpieczającej,

UMCS

**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-

Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu

IBP/04/2018

Data sporządzenia

2018-04-06

zamka uniwersalnego po wyłamaniu pokrywy z PCV.

Hydranty z węzłem płasko składanym, należy uruchamiać w następujący sposób:

1. Rozwinąć wąż w kierunku prowadzonej akcji.
2. Wąż należy rozwinąć całkowicie bez zagięć, załamania lub splątania. Nie wolno odkręcać zaworu odcinającego przed całkowitym rozwinięciem węża, ponieważ może to uniemożliwić jego wykorzystanie.
3. Sprawdzić czy zawór prądownicy znajduje się w pozycji zamkniętej.
4. Na znak osoby obsługującej prądownicę, druga osoba obsługująca ręczny zawór odcinający, otwiera go całkowicie. Po otwarciu zaworu osoba ta udaje się do osoby obsługującej prądownicę, celem pomocy w operowaniu węzłem.
5. Po skierowaniu prądownicy na źródło ognia, należy otworzyć zawór prądownicy ustalając w zależności od potrzeb prąd rozproszony lub zwarty.
6. Podczas akcji gaśniczej nie wolno kierować prądu zwartego na ludzi, ponieważ posiada on dużą siłę uderzeniową, która może doprowadzić do poważnych obrażeń.
7. Po zakończeniu akcji należy wysuszyć węże, wykonać przegląd hydrantu oraz wymienić uszkodzone zamki szafki hydrantowej.

Hydranty z węzłem półsztywnym, należy uruchamiać w następujący sposób:

1. Uruchomić zawór odcinający, w przypadku hydrantów automatycznego zawór uruchamia się automatycznie po wykonaniu jednego obrotu zwijadła węzowego.
2. Rozwinąć wąż w kierunku prowadzonej akcji.
3. Skierować prądownicę na źródło ognia.
4. Ustawić zawór prądownicy w zależności od potrzeb w położeniu prąd rozproszony lub prąd zwarty.
5. Podczas akcji gaśniczej nie wolno kierować prądu zwartego na ludzi, ponieważ posiada on dużą siłę uderzeniową, która może doprowadzić do poważnych obrażeń.
6. Po zakończeniu akcji należy wysuszyć węże, wykonać przegląd hydrantu oraz wymienić uszkodzone zamki szafki hydrantowej.

Prąd zwarty – stosuje się przy rozwiniętych, intensywnych pożarach, w przypadkach, kiedy istnieje potrzeba wykorzystania dużej siły uderzeniowej dla głębszego wniknięcia wody w płonące materiały. Stosuje się je również w celu rozbicia czy wyburzenia słabszych elementów konstrukcyjnych, podania wody na dalszą odległość od prądownika, podczas silnego wiatru itp.. Zwartym prądem wody można również zbić płomień palącego się materiału.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

Obok wielu zalet prądy zwarte wykazują też mankamenty, do których zaliczyć należy przede wszystkim: w porównaniu do prądów kroplistych czy mgłowych mniejsze działanie chłodzące, mniejsze odparowanie wody, działanie na niewielką powierzchnię materiału palnego. Występują także większe straty wody niewykorzystanej w procesie gaszenia, która spływa bezużytecznie, nie odbierając ciepła. Woda ta zazwyczaj przyczynia się do zwiększenia strat popożarowych wskutek zwiększonego zawilgocenia budynków i często do zniszczenia niespalonych materiałów.

Siła uderzeniowa zwartych prądów znajduje zastosowanie przy gaszeniu gazowych wytrysków, przy występowaniu dużych ognisk pożarów uniemożliwiających bliższe podejście.

Prąd rozproszony (kroplisty) – ma lepsze właściwości gaśnicze niż prąd zwarty. Dlatego też należy go stosować wszędzie tam, gdzie nie ma konieczności stosowania prądu zwartego. Nie ma on co prawda takiej siły uderzeniowej, jak prąd zwarty, ale za to nie powoduje szkód mechanicznych, polegających na łamaniu, kruszeniu, rozbijaniu i rozrzucaniu gaszonych przedmiotów. Prąd kroplisty podawany do pożaru, opadając w postaci deszczu wywiera duże działanie chłodzące już na samą atmosferę i uchodzące z płonących materiałów gazy palne. Prąd kroplisty swoim zasięgiem obejmuje większą niż prąd zwarty powierzchnię (zrasza równomiernie). Struktura tego prądu ułatwia parowanie wody, a więc intensywniejsze pochłanianie ciepła i silne nasycenie atmosfery pożaru parą wodną. Prądy kropliste mają najczęściej znacznie mniejszą wydajność niż prądy zwarte, dlatego powodują znacznie mniejsze szkody wodne. Stosuje się je wszędzie tam, gdzie nie ma potrzeby stosowania prądów zwartych, a zwłaszcza nadają się do gaszenia odkrytych powierzchni konstrukcji drewnianych, materiałów włóknistych, rozdrobnionych lub sypkich. Stosuje się je również do ostrożnego, stopniowego chłodzenia silnie nagranych powierzchni, które przez gwałtowne ochłodzenie zwartym prądem wodnym mogłyby ulec deformacji, uszkodzeniu i zawaleniu. Prądy kropliste mają również zastosowanie do chłodzenia powierzchni zbiorników z płynami palnymi.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

10. Zasady postępowania w przypadku pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.

10.1. Zasady alarmowania straży pożarnej lub innych jednostek ratowniczych.

Jeśli jesteś świadkiem pożaru, wypadku lub innej sytuacji powodującej zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi, mienia lub środowiska – zgłoś ten fakt do jednostki Państwowej Straży Pożarnej pod **numer alarmowy 998**. Możesz również wykorzystać **europejski numer alarmowy służb ratowniczych 112**, zwłaszcza wtedy, gdy nie jesteś w stanie określić charakteru zagrożenia (jaką służbę zawiadomić). Numer „112” zapewnia wymianę informacji między dyspozytorami różnych służb (Państwowa Straż Pożarna, Policja, Pogotowie Ratunkowe).

Zgłoszenie zdarzenia powinno przebiegać w następujący sposób:

1. Podaj swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu, z którego zgłaszasz zdarzenie.
2. Określ co się wydarzyło.
3. Podaj dokładny adres zdarzenia z określeniem nazwy miejscowości (określając miejsce podajemy np. numer klatki schodowej i piętro, na którym jest pożar, odległość i nr drogi na której zdarzył się wypadek itp.). Należy również podać dodatkowe informacje dotyczące szybkiego dotarcia do miejsca zdarzenia np. od jakiej ulicy jest najlepszy dojazd do budynku, z której strony jest wejście do budynku itp.
4. Podaj czy w strefie zagrożenia przebywają ludzie, ile jest osób poszkodowanych, jaki jest ich stan, czy występują inne utrudnienia lub dodatkowe zagrożenia, np. emisja toksycznych substancji, wybuch butli z gazem, itp.
5. Nie odkładaj słuchawki, zanim nie usłyszysz potwierdzenia, że dyspozytor przyjął zgłoszenie.
6. Podczas zgłaszania zdarzenia zachowaj spokój i opanowanie, mów spokojnie i wyraźnie oraz odpowiadać na pytania zadawane przez osobę przyjmującą zgłoszenie.

Ze względów praktycznych zaleca się korzystanie ze znanych wszystkim numerów alarmowych poszczególnych służb ratowniczych, co skraca czas interwencji:

Państwowa Straż Pożarna – 998

Pogotowie Ratunkowe – 999

Pogotowie Policji – 997

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

10.2. Zasady postępowania pracowników w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.

W przypadku zauważenia lub otrzymania informacji o pożarze lub innym miejscowym zagrożeniu należy:

- ocenić rodzaj i rozmiar zagrożenia,
- powiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia o występującym niebezpieczeństwie,
- zadbać o własne bezpieczeństwo, zgodnie z zasadą „ratownik nie może być kolejnym poszkodowanym”,
- zaalarmować odpowiednie służby ratownicze,
- udzielić pierwszej pomocy osobom poszkodowanym,
- dostępnymi środkami podjąć próbę likwidacji lub ograniczenia rozmiaru zagrożenia, jeżeli nie będzie to stanowić bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia.

Zasady bezpieczeństwa obowiązujące podczas akcji ratowniczo-gaśniczej.

Podczas prowadzenia działań związanych z rozpoznaniem zagrożenia oraz akcją ratowniczo-gaśniczą należy przestrzegać następujących zaleceń:

1. Jeżeli podczas wystąpienia zagrożenia pożarowego chcesz otworzyć drzwi do pomieszczenia, w którym możemy mieć do czynienia z pożarem, to najpierw sprawdź ręką ich temperaturę. Sprawdź temperaturę klamki, oraz powierzchni drzwi od góry do dołu. Gdy drzwi są zimne można je próbować otworzyć, z zachowaniem dodatkowych środków bezpieczeństwa, o których będzie mowa w dalszej części. Drzwi gorące na całej powierzchni, ze śladami działania wysokiej temperatury (np. odpryski i złuszczenia farby), przez które wydostaje się dym, świadczą o bezpośrednim oddziaływaniu wysokiej temperatury, co świadczy o rozwiniętym pożarze wewnątrz pomieszczenia. Takich drzwi nie wolno otwierać.

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

Jeżeli drzwi są gorące w górnej części i chłodne w dolnych partiach w pomieszczeniu prawdopodobnie mamy do czynienia z pożarem we wstępnej fazie rozwoju, w której nie doszło jeszcze do rozgorzenia. Otwieranie takich drzwi wymaga odpowiedniego przygotowania i zabezpieczenia, ponieważ wpuszczenie do pomieszczenia dodatkowej porcji tlenu może przyspieszyć proces rozgorzenia i uczynić go bardzo gwałtownym, co stanowi śmiertelne zagrożenie.

2. Jeżeli musimy otworzyć drzwi, to nigdy nie stójmy w ich świetle. Prze ich otworzeniem przygotuj odpowiednie środki gaśnicze, które pozwolą nam na podjęcie natychmiastowych działań.
3. Drzwi otwierające się na zewnątrz – należy otwierać kryjąc się za ich skrzydłem, które ochroni nas przed ewentualnymi płomieniami wydostającymi się z pomieszczenia. Skrzydło drzwi należy blokować ponieważ może ono zostać odrzucone z dużą siłą w przypadku zapalenia się zgromadzonych w pomieszczeniu palnych produktów częściowego spalania oraz pirolizy, które mają miejsce przy niedotlenieniu pożaru. W momencie wpuszczenia do pomieszczenia powietrza (tlenu) może dojść do deflagracji, która przemieszcza się w pomieszczeniu oraz na zewnątrz okien i drzwi. Drzwi należy uchylać bardzo powoli, nie wchodząc w światło otworu drzwiowego.
4. Drzwi otwierające się do środka – należy otwierać przy pomocy środków pomocniczych (np. kij od szczotki, krzesło, itp.) kryjąc się jednocześnie za ścianą, która stanowi naturalną osłonę przed płomieniami. Kryjąc się należy ustawić się tak, aby strumień gorących gazów oraz ewentualnych płomieni płynący po skrzydle drzwi nie był kierowany na osobę otwierającą.
5. Po całkowitym otwarciu drzwi nie należy wchodzić do pomieszczenia, tylko ocenić sytuację.
6. Jeżeli pożar jest nierozwinięty (pożar w zarodku), pomieszczenie nie jest intensywnie zadymione, możemy rozpocząć gaszenie przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego.
7. W przypadku dużego zadymienia (praktyczny brak widoczności) i wysokiej temperatury panującej w przestrzeni podsufitowej, nie należy wchodzić do pomieszczenia z powodu mogącego rozpocząć się w każdej chwili rozgorzenia, które może przybrać bardzo gwałtowną formę. W takich sytuacjach jedynym możliwym działaniem jest podawanie do warstwy podsufitowej prądów wodnych rozproszonych, które ochłodzą nagromadzone gazy i zmniejszą zadymienie. Prądy należy podawać z bezpiecznej odległości kryjąc się za ścianami.
8. Nigdy nie otwieraj okien i drzwi w celu wietrzenia, dotleniony pożar rozwija się szybciej i przemieszcza się w kierunku źródła tlenu.
9. Wietrzenie pomieszczeń można rozpocząć dopiero po stłumieniu ognia i odpowiednim zabezpieczeniu pogorzeliska przed możliwością ponownego zapalenia.
10. Podczas przemieszczania się po budynku w celu rozpoznania sytuacji lub w trakcie ewakuacji nigdy nie korzystaj z windy. Windy w przypadku awarii, odcięcia zasilania lub działania ognia mogą zatrzymać się między piętrami bez możliwości ich opuszczenia,

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

a szyby windowe staną się kominami, którymi będą się rozprzestrzeniać toksyczne dymy i gazy pożarowe. W takiej sytuacji osoby uwięzione w windzie nie mają szans na przeżycie.

11. W przypadku zadymienia dróg komunikacyjnych poruszaj się przy ścianach, aby nie stracić orientacji, w pozycji pochylonej, możliwie jak najbliżej podłoga. Chłodne powietrze zawierające tlen znajduje się w warstwie przypodłogowej, przestrzeń podsufitową wypełniają toksyczne dymy i gazy pożarowe.

10.3. Uprawnienia kierującego akcją ratowniczą oraz zasady współdziałania ze służbami ratowniczymi.

1. Kierujący akcją ratowniczą lub innym działaniem ratowniczym prowadzonym przez jednostki ochrony przeciwpożarowej jest uprawniony do zarządzenia:
  - 1) Ewakuacji ludzi z rejonu objętego działaniem ratowniczym w przypadku zagrożenia życia i zdrowia, w szczególności gdy:
    - a) istnieje możliwość powstania paniki,
    - b) przewidywany rozwój zdarzeń może spowodować odcięcie drogi ewakuacyjnej.
  - 2) Zakazu przebywania w rejonie objętym działaniem ratowniczym osób postronnych oraz utrudniających prowadzenie działania ratowniczego.
  - 3) Ewakuacji mienia, w szczególności gdy:
    - a) istnieje możliwość rozprzestrzenienia się pożaru lub innego zagrożenia,
    - b) usytuowanie mienia utrudnia prowadzenie działania ratowniczego.
  - 4) Prac wyburzeniowych oraz rozbiórkowych, w szczególności w sytuacjach:
    - a) zagrożenia ludzi, zwierząt lub mienia,
    - b) potrzeby dotarcia do źródeł zagrożenia w celu jego rozpoznania oraz ograniczenia wzrostu,
    - c) potrzeby użycia środków gaśniczych i neutralizatorów oraz odprowadzenia substancji toksycznych,
    - d) potrzeby zapewnienia dróg dojścia i ewakuacji.
  - 5) Wstrzymania komunikacji w ruchu lądowym, w szczególności w celu:
    - a) zapewnienia właściwego ustawienia i eksploatacji sprzętu ratowniczego,
    - b) zapewnienia dróg komunikacyjnych na potrzeby działania ratowniczego,
    - c) eliminacji zagrożeń powodowanych przez środki komunikacji,
    - d) realizacji zadań określonych w pkt 1–4.
  - 6) Przejęcia w użytkowanie, na czas niezbędny do działania ratowniczego, pojazdów, środków technicznych i innych przedmiotów, a także ujęć wody, środków gaśniczych oraz nieruchomości przydatnych w działaniu ratowniczym, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 24 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 191 z późniejszymi zmianami).

UMCS

**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-

Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

- 7) Odstąpienia od zasad działania uznanych powszechnie za bezpieczne, z zachowaniem wszelkich dostępnych w danych warunkach zabezpieczeń, jeżeli w ocenie kierującego działaniem ratowniczym, dokonanej w miejscu i czasie zdarzenia, istnieje prawdopodobieństwo uratowania życia ludzkiego, w szczególności w przypadkach, gdy:
- a) z powodu braku specjalistycznego sprzętu zachodzi konieczność zastosowania sprzętu zastępczego,
  - b) fizyczne możliwości ratownika mogą zastąpić brak możliwości użycia właściwego sprzętu,
  - c) jest możliwe wykonanie określonej czynności przez osobę zgłaszającą się dobrowolnie.
2. Zarządzenia kierującego działaniem ratowniczym, o którym mowa wyżej, są decyzjami, którym może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, w trybie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.
3. Kierujący działaniem ratowniczym jest uprawniony do żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, jednostek gospodarczych i organizacji społecznych oraz od obywateli.
4. Udzielenie pomocy, o której mowa w ust. 1, może polegać na współdziałaniu w realizacji zadań wymienionych w § 1 ust. 1 pkt 1–5, udostępnieniu nieruchomości, środków i przedmiotów, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 6, albo na bezpośrednim wykonaniu wskazanych czynności.
5. Kierujący działaniem ratowniczym, zwracając się z żądaniem o udzielenie pomocy przez instytucje państwowe, jednostkę gospodarczą, organizację społeczną, a także obywatela, jest obowiązany okazać legitymację służbową albo legitymację stwierdzającą członkostwo lub zatrudnienie w jednostce ochrony przeciwpożarowej.
6. Realizacja uprawnień określonych w § 1 i 2 następuje wyłącznie w okolicznościach uzasadnionych stanem wyższej konieczności, przy czym:
- 1) do skorzystania z uprawnień określonych w § 1 ust. 1 pkt 1–5 wystarczające jest wydanie ustnego polecenia, które należy potwierdzić na piśmie na żądanie zainteresowanego,
  - 2) przejęcie w użytkowanie, na czas niezbędny do działania ratowniczego, nieruchomości, środków i przedmiotów, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 6, wymaga wydania pokwitowania określającego istotne cechy przejętego mienia; pokwitowanie podlega zwrotowi przy zwrocie mienia, a w razie potrzeby sporządza się protokół zniszczenia lub uszkodzenia mienia.
7. Pokwitowanie powinno zawierać:
- 1) imię, nazwisko i stopień służbowy kierującego działaniem ratowniczym, a także określenie jego jednostki organizacyjnej,
  - 2) imię i nazwisko lub nazwę posiadacza mienia,

UMCS

**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-

Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

- 3) datę i godzinę przejęcia mienia, a w odniesieniu do pojazdu – także markę, numer rejestracyjny oraz wskazanie licznika zainstalowanego w pojeździe,
  - 4) opis stanu przejmowanego mienia,
  - 5) określenie miejsca i w miarę możliwości terminu zwrotu mienia,
  - 6) podpisy kierującego działaniem ratowniczym oraz posiadacza mienia.
8. W przypadkach szczególnie uzasadnionych koniecznością natychmiastowego podjęcia czynności, kierujący działaniem ratowniczym może odstąpić od wydania pokwitowania, poprzestając na ustnym poinformowaniu posiadacza mienia o danych określonych w ust. 2 pkt 1 i 4.

Osoba kierująca akcją ratowniczą w imieniu właściciela, przed przybyciem na miejsce jednostek ratowniczo-gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej, ma prawo do zarządzenia:

- ewakuacji ludzi z rejonu objętego działaniem ratowniczym w przypadku zagrożenia życia i zdrowia,
- zakazu przebywania w rejonie objętym działaniem ratowniczym osób postronnych oraz utrudniających prowadzenie działania ratowniczego,
- ewakuacji mienia,
- wstrzymania komunikacji na drogach wewnętrznych,
- działań gaśniczych prowadzonych przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego oraz hydrantów wewnętrznych (po odcięciu dopływu prądu).

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

11. Zasady organizacji oraz warunki prowadzenia ewakuacji.

11.1. Środki i sposoby ogłaszania ewakuacji.

W sytuacji, w której:

- nie mamy możliwości likwidacji lub ograniczenia zagrożenia (np. szybko rozwijający się pożar, podłożenie ładunku wybuchowego, itp.),
- niepomyślny przebieg zdarzeń może doprowadzić do odcięcia drogi ewakuacji,
- przebywanie w miejscu zdarzenia stanowi zagrożenie dla naszego życia lub zdrowia (np. toksyczne i gorące dymy, emisja toksycznych substancji chemicznych, zagrożenie biologiczne lub radiacyjne, itp.),
- w miejscu zdarzenia przebywają ludzie o ograniczonych możliwościach ruchowych lub dzieci, należy przeprowadzić ewakuację z budynku lub jego wydzielonej części.

W obiektach, w których aktualnie są montowane systemy sygnalizacji pożaru, należy obowiązkowo wyposażyć je w sygnalizatory akustyczne informujące użytkowników obiektu o przejściu centrali systemu sygnalizacji pożaru w fazę alarmu zasadniczego (alarm II stopnia) lub o świadomym uruchomieniu systemu za pomocą przycisku ROP. Miejsca, w których ze względu na panujący hałas lub przebywanie osób niesłyszących sygnał dźwiękowy mógłby nie zostać usłyszany, systemy sygnalizacji pożaru należy dodatkowo uzupełnić sygnalizatorami optycznymi. Obiekty, które już posiadają systemy sygnalizacji pożaru, nie muszą być dodatkowo wyposażane w sygnalizatory akustyczne i optyczne.

Pewne grupy obiektów określone w przepisach ochrony przeciwpożarowej [1.], muszą obligatoryjnie posiadać dźwiękowe systemy ostrzegawcze. Systemy te pozwalają na automatyczne rozgłaszanie sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych, po ich wzbudzeniu sygnałem pochodzącym z systemu sygnalizacji pożarowej. Systemy te pozwalają również na podawanie innych komunikatów nadawanych przez obsługę budynku np. informacji o innych miejscowych zagrożeniach.

W obiektach, które nie posiadają wyżej wymienionych systemów, rozgłaszanie komunikatów ewakuacyjnych odbywa się w sposób tradycyjny – głosowo. Komunikaty rozgłaszają pracownicy obsługi obiektu oraz inne osoby wyznaczone przez kierującego akcją ratowniczą. W celu zapewnienia odpowiedniej skuteczności rozgłaszania alarmów przez pracowników, wskazane jest wyposażenie obiektów w megafony posiadające funkcję syreny.

Obecnie budynki Wydziału Artystycznego nie posiadają systemów automatycznego rozgłaszania sygnałów ewakuacyjnych, dlatego po podjęciu decyzji o ogłoszeniu ewakuacji należy głosem przekazać tę informację do osób przebywających w budynku. W związku z powyższym osoby, które usłyszały informację o ewakuacji winny przekazać ją innym osobom przebywającym w pobliżu i jednocześnie upewnić się czy wszyscy ją usłyszeli.

UMCS**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO****WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-**Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu

IBP/04/2018

Data sporządzenia

2018-04-06**Tabela sygnałów alarmowych ustalonych do stosowania
w budynku Instytutu Sztuk Pięknych**

Rodzaj alarmu	Sposób ogłaszania alarmu	Treść sygnału/alarmu
Ewakuacja ludzi	Głosem	UWAGA! UWAGA! PRZERWAĆ PRACĘ ZARZĄDZAM EWAKUACJĘ OSÓB Z BUDYNKU PROSZĘ UDAĆ SIĘ NA MIEJSCE ZBIÓRKI <i>(sygnał powtórzyć trzykrotnie)</i>
Ewakuacja kompleksowa (ludzie, dokumenty, mienie)	Głosem	UWAGA! UWAGA! PRZERWAĆ PRACĘ ZARZĄDZAM EWAKUACJĘ KOMPLEKSOWĄ Z BUDYNKU PROSZĘ PRZYSTĄPIĆ DO EWAKUACJI <i>(sygnał powtórzyć trzykrotnie)</i>
Odwołanie alarmu Po ustaniu zagrożenia	Głosem	UWAGA! UWAGA! ODWOŁUJE ALARM O EWAKUACJI <i>(sygnał powtórzyć trzykrotnie)</i>
Ewakuacja ludzi	Megafon – głosem i syreną	Przez 60 sekund modulowany alarm syreny następnie głosem UWAGA! UWAGA! PRZERWAĆ PRACĘ ZARZĄDZAM EWAKUACJĘ OSÓB Z BUDYNKU PROSZĘ UDAĆ SIĘ NA MIEJSCE ZBIÓRKI <i>(alarm i sygnał powtórzyć trzykrotnie)</i>
Ewakuacja kompleksowa (ludzie, dokumenty, mienie)	Megafon – głosem i syreną	Przez 60 sekund modulowany alarm syreny następnie głosem UWAGA! UWAGA! PRZERWAĆ PRACĘ ZARZĄDZAM EWAKUACJĘ KOMPLEKSOWĄ Z BUDYNKU PROSZĘ PRZYSTĄPIĆ DO EWAKUACJI <i>(alarm i sygnał powtórzyć trzykrotnie)</i>
Odwołanie alarmu Po ustaniu zagrożenia	Megafon – głosem i syreną	Przez 20 sekund modulowany alarm syreny następnie głosem UWAGA! UWAGA! ODWOŁUJE ALARM O EWAKUACJI <i>(alarm i sygnał powtórzyć trzykrotnie)</i>

Uwaga! Istotne jest by alarm był czytelny dla użytkowników obiektu, zarówno tych którzy są zapoznani z treścią „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego” jak również tych którzy nie znają jej treści.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

11.2. Strategie prowadzenia ewakuacji.

Podstawowe strategie ewakuacji obejmują:

1. Ewakuację całkowitą użytkowników obiektu, w tym:
  - jednoczesną wszystkich użytkowników,
  - etapową poszczególnych grup użytkowników,
2. Ewakuację częściową użytkowników obiektu,
3. Ewakuację do miejsca bezpiecznego w obiekcie, w którym użytkownicy mogą pozostać i z którego – jeżeli będzie to konieczne – mogą kontynuować i bezpiecznie zakończyć ewakuację, w tym:
  - relokację pionową (przejście kilku kondygnacji w dół),
  - relokację poziomą (przejście do innej części budynku na tym samym poziomie),
4. Obrona w miejscu – pozostanie większości użytkowników w miejscu przebywania, w sytuacji gdy ewakuacja z niego nie może być przeprowadzona bezpiecznie z przyczyn funkcjonalnych (np. szpitale, zakłady karne, itp.).

Ewakuacja całkowita jednoczesna – jest to ewakuacja równoczesna z całego obiektu, wszystkich jego części (np. kondygnacji) w sytuacjach, gdy zapewniona jest odpowiednia przepustowość dróg ewakuacyjnych poziomych i pionowych. Ten typ ewakuacji jest stosunkowo najmniej utrudniony w budynkach jednokondygnacyjnych. Wiąże się ona z jednej strony z najmniejszym wymaganym zakresem przedsięwzięć technicznych, lecz z wyższymi wymaganiami w zakresie przepustowości dróg ewakuacyjnych (np. klatki schodowe w budynkach wielokondygnacyjnych).

W budynkach wielokondygnacyjnych ten typ ewakuacji jest stosowany stosunkowo rzadko w związku z pożarem, a znacznie częściej w związku ze zdarzeniami kryzysowymi innych typów np. różnymi formami terroryzmu. Ewakuacje tego typu mogą być konieczne w przypadku trzęsień ziemi, katastrof budowlanych, skażeń chemicznych lub biologicznych, itp.

Ewakuacja całkowita jednoczesna jest konieczna tam, gdzie ludzie przebywają w miejscach charakteryzujących się trudniejszym dostępem i utrudnioną ewakuacją oraz w miejscach gdzie potencjalna prędkość rozprzestrzeniania się pożaru oraz związanego z nim zadymienia jest duża. Czynnikiem decydującym jest również duża ilość osób w pojedynczej przestrzeni. Dlatego ewakuację całkowitą jednoczesną stosujemy w przypadku:

- kondygnacji podziemnych budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi (reszta budynku może być ewakuowana według innej strategii),
- jedno i wielokondygnacyjnych budynków o otwartym układzie przestrzennym,
- budynków atrialnych,
- obiektów widowiskowych.

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

Ewakuacja całkowita stopniowa (przebiegająca etapami) – ewakuacja poszczególnych części obiektu (np. kondygnacji) z zachowaniem określonej zwłoki czasowej pomiędzy ewakuacją poszczególnych części ze względu na konieczność niedopuszczenia do zatłoczenia na drogach komunikacyjnych – zwłaszcza pionowych. Zwłoka czasowa może być z góry ustanowiona i zaprogramowana lub też kolejne etapy mogą być inicjowane po otrzymaniu informacji z poprzednich kondygnacji, że nie ma już na nich ludzi.

Ta strategia musi zakładać obecność centrum zarządzania ochroną przeciwpożarową w budynku, obsługi operatorskiej, środków komunikacji pomiędzy kondygnacjami i centrum oraz środków organizacyjnych w postaci wyznaczonego personelu dyżurnego na każdej kondygnacji.

Przykładowy przebieg ewakuacji całkowitej stopniowej:

- pożar wybuchł na kondygnacji 2,
- ogłoszenie alarmu dla zagrożonej kondygnacji 2,
- przeprowadzenie ewakuacji zagrożonej kondygnacji
- ogłoszenie alarmu dla kondygnacji znajdującej się bezpośrednio powyżej kondygnacji zagrożonej – kondygnacja 3,
- przeprowadzenie ewakuacji kondygnacji 3,
- ogłoszenie alarmu dla kondygnacji położonej bezpośrednio poniżej kondygnacji zagrożonej – kondygnacja 1,
- przeprowadzenie ewakuacji kondygnacji 1,
- ogłoszenie ewakuacji dla kondygnacji najwyższej położonej – kondygnacja n,
- przeprowadzenie ewakuacji kondygnacji n,
- ogłoszenie ewakuacji dla kondygnacji n-1,
- rozpoczęcie ewakuacji kondygnacji n-1, po minięciu przez ostatnią osobę z grupy schodzącej z kondygnacji n, spocznika poziomu kondygnacji n-2 (grupę schodzącą powinien zamykać członek personelu dyżurnego z danej kondygnacji),
- itd.

Ewakuacja częściowa może obejmować ewakuację jednej części budynku (wydzielonej pożarowo) lub kilku kondygnacji jednocześnie. Ewakuacja częściowa stanowi alternatywę dla ewakuacji całkowitej.

Typowo ewakuacja częściowa obejmuje trzy lub pięć kondygnacji. Ewakuujemy kondygnację, na której powstał pożar, oraz jedną lub dwie kondygnacje powyżej i poniżej. W przypadku niekorzystnego rozwoju sytuacji w kolejnych etapach ewakuuje się pozostałe kondygnacje. Ewakuacja kondygnacji poniżej wynika z taktyki działań ratowniczo-gaśniczych, zgodnie z którą działania zastępów PSP będą mniej zakłócone, gdy na kondygnacjach tych nie ma ludzi.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

Przykładowy przebieg ewakuacji częściowej:

- pożar wybuchł kondygnacji 2,
- ogłoszenie alarmu dla zagrożonej kondygnacji 2,
- przeprowadzenie ewakuacji zagrożonej kondygnacji
- ogłoszenie alarmu dla kondygnacji znajdującej się bezpośrednio powyżej kondygnacji zagrożonej – kondygnacja 3,
- przeprowadzenie ewakuacji kondygnacji 3,
- ogłoszenie alarmu dla kondygnacji położonej bezpośrednio poniżej kondygnacji zagrożonej – kondygnacja 1,
- przeprowadzenie ewakuacji kondygnacji 1,
- dalsza ewakuacja podyktowana rozwojem pożaru oraz efektami prowadzonych działań ratowniczo-gaśniczych.

Ewakuacja częściowa może być stosowana i przydatna w obiektach, w których bariera jaką stanowi kilka kondygnacji zapewnia wystarczający poziom ochrony osobom pozostającym w obiekcie przez czas, w którym zagrożenie nie będzie wyeliminowane. Strategia taka może być stosowana w budynkach, w których zapewniono odpowiednie warunki ewakuacji oraz odpowiedni poziom zabezpieczenia osób pozostających w budynku.

Strategię ewakuacji stopniowej lub częściowej możemy stosować w budynkach, które spełniają poniższe kryteria:

- każda kondygnacja stanowi odrębną strefę pożarową,
- budynek posiada odpowiednio wydzielone i zabezpieczone klatki schodowe i szyby windowe,
- dostęp do klatek schodowych i szybów windowych jest zapewniony przez przedsionki przeciwpożarowe,
- budynek jest wyposażony w system sygnalizacji pożaru,
- budynek jest wyposażony w dźwiękowy system ostrzegawczy,
- budynek posiada stałe urządzenia gaśnicze wodne,
- itp.

Ewakuacja do miejsca bezpiecznego w tym samym obiekcie (relokacja pionowa) może obejmować ewakuację kilku kondygnacji jednocześnie i stanowi odmianę ewakuacji częściowej.

Typowo ewakuacją tą są objęte trzy kondygnacje, ta na której powstał pożar, jedna kondygnacja powyżej i jedna poniżej. Użytkownicy tych kondygnacji są przemieszczani w dół o określoną ilość kondygnacji, do innej strefy pożarowej.

Budynki, w których możemy stosować ten typ ewakuacji muszą spełniać analogiczne wymagania jak przy ewakuacji stopniowej i częściowej.

Ewakuacja do miejsca bezpiecznego w tym samym obiekcie (relokacja pozioma) stanowi odmianę poprzedniej formy ewakuacji. W tym przypadku użytkownicy obiektu, w którym doszło do pożaru, przemieszczają się do innej strefy pożarowej położonej na tym samym poziomie.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

Obrońa w miejscu – istnieją obiekty, w których ze względu na specyfikę prowadzonej działalności natychmiastowa ewakuacja większego obszaru (kilku pomieszczeń lub kondygnacji) nie jest możliwa lub wskazana, gdyż może to prowadzić do bardzo poważnych konsekwencji.

W takich miejscach lub obiektach dopuszcza się w pierwszej fazie działań ratowniczych pozostanie większości użytkowników w swoich pomieszczeniach, a ewakuacji podaje się jedynie ludzi z pomieszczeń bezpośrednio zagrożonych.

Warunkiem stosowania takiego wariantu ewakuacji jest wysoki poziom ochrony biernej (wydzielień pożarowych), ochrony aktywnej (system sygnalizacji pożaru, system ochrony tryskaczowej) oraz wyszkolenia personelu. Przykładem takich obiektów mogą być niektóre części szpitali, wieże kontroli lotów, sterownie urządzeń energetycznych, itp. podobną strategię ewakuacji stosuje się również w przypadku mieszkań wielorodzinnych tzn. bloków i apartamentowców.

11.3. Zalecane sposoby prowadzenia ewakuacji wynikające z charakterystyki budynku oraz zastosowanych w nim rozwiązań technicznych i urządzeń przeciwpożarowych.

W budynku Instytutu Sztuk Pięknych układ dróg ewakuacyjnych, rozwiązania budowlane, zastosowane urządzenia przeciwpożarowe w znaczący sposób usprawniają organizację i prowadzenie działań ewakuacyjnych. Układ korytarzowy komunikacyjny daje podstawy, aby stosować różne strategie ratownicze i ewakuacyjne.

W większości należy się liczyć z **ewakuacją częściową** lub w przypadku pożarów stwarzających duże zagrożenia **ewakuacją całkowitą stopniową**.

Pożar szybko rozprzestrzeniający się, podczas którego dochodzi do emisji znacznych ilości dymów, należy bezwzględnie przeprowadzić **ewakuację całkowitą jednoczesną**. Podobnie należy postąpić w przypadku wystąpienia zagrożenia związanego z podłożeniem materiałów wybuchowych, katastrofą budowlaną, emisją wewnątrz budynku toksycznych gazów lub skażeniem biologicznym. Każdorazowo, decyzję o ewakuacji i jej zakresie podejmuje kierujący działaniami ratowniczymi.

11.4. Zasady obowiązujące podczas ewakuacji.

W wielu sytuacjach nie będzie możliwości przeprowadzenia ewakuacji zorganizowanej, która będzie kierowana przez osoby posiadające odpowiednią wiedzę i przygotowania. W takich przypadkach konieczne będzie podejmowanie indywidualnych decyzji o ewakuacji oraz lokalne przejmowanie kierownictwa akcją ewakuacyjną. Dlatego każdy z pracowników powinien znać podstawowe zasady organizacji i prowadzenia działań ewakuacyjnych. W przypadku wystąpienia zagrożenia uzasadniającego przeprowadzenie ewakuacji, należy:

1. Niezwłocznie powiadomić wszystkie osoby przebywające w strefie zagrożenia, o jego wystąpieniu oraz konieczności ewakuacji z budynku.
2. Osoba najbardziej energiczna i opanowana powinna przejąć kierownictwo nad ewakuującą się grupą.

 UMCS	INSTRUKCJA		
	BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-		
	Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

3. Przed przystąpieniem do właściwej ewakuacji należy:
  - wyłączyć wszystkie urządzenia elektryczne (w miarę możliwości wyciągnąć wtyczki z gniazd), np. czajniki, komputery, niszczarki, radiodbiorniki, itp.
  - w miarę możliwości zabezpieczyć ważne dokumenty i nośniki pamięci,
  - zamknąć okna w pomieszczeniach,
  - zabrać przedmioty osobiste oraz ubrania,
  - wychodząc z pomieszczenia wyłączyć światło,
  - zamknąć drzwi na klucz, pozostawiają go w zamku.
4. W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z pomieszczeń, w których powstał pożar, które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz z których wyjście może być niemożliwe z powodu oddziaływania ognia oraz gorących dymów.
5. Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji schylonej, usta i drogi oddechowe w miarę możliwości zasłaniać chustką, najlepiej zmoczoną w wodzie – sposób ten ułatwia oddychanie.
6. Podczas przejścia przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, aby nie stracić orientacji.
7. W trakcie ewakuacji **nie wolno korzystać z wind**, uwięzienie w windzie podczas pożaru stanowi **śmiertelne zagrożenie**.
8. Ewakuacja poziomymi i pionowymi drogami ewakuacyjnymi powinna odbywać się zgodnie z kierunkiem ewakuacji określonym przez znaki ewakuacyjne przymocowane na stałe do elementów budynku.
9. Osoby znajdujące się na korytarzu poruszają się szybkim krokiem, lecz bez przebiegania i wyprzedzania osób znajdujących się przed nimi.
10. Nie wolno zatrzymywać się, ani poruszać w kierunku przeciwnym do kierunku ewakuacji.
11. Wchodząc na pionowe drogi ewakuacyjne, nie wolno wpychać się w strumień osób schodzących z górnych kondygnacji. Jeżeli na schodach panuje tłok, to należy zatrzymać swoją grupę przy drzwiach prowadzących na klatkę i poczekać na przejście grup schodzących z góry.
12. Osoby wchodzące na pionowe drogi ewakuacyjne, powinny natychmiast schodzić w dół do wyjścia, szybkość schodzenia należy dostosować do szybkości poruszania się osób schodzących poniżej, nie wolno podejmować prób przyspieszania schodzenia, popychania, wyprzedzania i wydawania okrzyków ponagających.
13. W przypadku odcięcia możliwości wykorzystania wyznaczonego wyjścia ewakuacyjnego, należy tak pokierować strumień ewakuowanych osób do drugiego wyjścia, aby nie spowodować spiętrzenia przy opuszczaniu budynku, a tym samym nie doprowadzić do powstania paniki.
14. W trakcie prowadzenia ewakuacji nie należy dopuścić do rozdzielania grup opuszczających budynek, jak również należy zachować płynność ruchu strumienia ewakuowanych. Nie należy zatrzymywać lub zmieniać kierunku poruszania.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

11.5. Obowiązki osób funkcyjnych podczas ewakuacji.

Osoby kierujące są obligatoryjnie zobowiązane do przejęcia kierowania akcją ratowniczo-gaśniczą. Jednak, aby móc wywiązać się z tego obowiązku, osoby te powinny znać zasady prowadzenia akcji gaśniczych z wykorzystaniem podręcznego sprzętu oraz sposobów organizacji i realizacji działań ewakuacyjnych. W przypadku braku odpowiedniej wiedzy oraz słabej odporności psychicznej w sytuacjach stresowych, osoby kierujące winny uznać przywództwo innych pracowników, którzy są lepiej przygotowani do działania w sytuacjach kryzysowych.

Chęć do przywództwa za wszelką cenę oraz strach przed okazaniem słabości lub niekompetencji w działaniach kryzysowych, może mieć bardzo groźne konsekwencje dla całej grupy podległych pracowników. W przypadku przejęcia kierownictwa przez inną osobę, pracownicy pełniący funkcje kierownicze muszą podporządkować się ich poleceniom. Przejęcie kierownictwa przez podległych pracowników, nie może przekładać się na ich negatywną ocenę w dalszej pracy.

Poważne podejście do szkoleń oraz ćwiczeń związanych z sytuacjami kryzysowymi, umożliwi osobom kierującym oraz podległym pracownikom, przyswojenie nawyków prawidłowego działania i eliminuje w realnych warunkach zagrożenia działanie paralizującego stresu i strachu. Dlatego kadra kierownicza powinna dawać przykład odpowiedzialnego podejścia do problematyki szkoleń i ćwiczeń z tego zakresu.

11.6. Oznakowanie dróg ewakuacyjnych.

Zasady znakowania dróg ewakuacyjnych oraz znaczenie poszczególnych znaków używanych w ewakuacji oraz ochronie przeciwpożarowej zostało szczegółowo przedstawione w „Instrukcji rozmieszczania znaków bezpieczeństwa. Ewakuacja i ochrona przeciwpożarowa” **I-04/PPOŻ/2018**, stanowiącej załącznik do niniejszej instrukcji.

11.7. Zasady organizowania ćwiczeń ewakuacyjnych.

Zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów [3] właściciel lub zarządca obiektu przeznaczonego dla ponad 50 osób będących jego stałymi użytkownikami, niezakwalifikowanego do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV, powinien **co najmniej raz na 2 lata** przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji z całego obiektu.

W przypadku obiektów, w których cyklicznie zmienia się jednocześnie grupa powyżej 50 użytkowników, w szczególności: szkół, przedszkoli, internatów, domów studenckich, praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji należy dokonać **co najmniej raz na rok**, jednak w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia rozpoczęcia korzystania z obiektu przez nowych użytkowników.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

Praktyczne sprawdzenie ewakuacji sprowadza się do dwóch zagadnień:

1. Sprawdzenia organizacji ewakuacji, gdzie celem jest:
  - sprawdzenie skuteczności dotychczasowego sposobu informowania o zagrożeniu oraz systemu powiadamiania o konieczności ewakuacji, w tym reakcji na alarm pożarowy,
  - doskonalenie procedur ewakuacji, w tym zapoznanie z kierunkami ewakuacji i zasadami zachowania się,
  - zminimalizowanie możliwości wystąpienia paniki i jej skutków,
  - zmierzenie czasu potrzebnego do opuszczenia obiektu przez wszystkie osoby w nim się znajdujące,
  - weryfikacja opracowanych zasad postępowania na wypadek pożaru.
2. Sprawdzenie warunków ewakuacji, tj.:
  - ilość i szerokość wyjść ewakuacyjnych,
  - długość, szerokość i wysokość przejść oraz dojść ewakuacyjnych,
  - stanu technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego, stopnia ich integracji w szczególności mających wpływ na ewakuację.

Zakres praktycznego sprawdzenia ewakuacji.

Główny nacisk należy położyć na ewakuację osób – zgodnie z założeniem, że życie ludzkie jest najcenniejsze. Praktyczne sprawdzenie ewakuacji można w uzasadnionych przypadkach rozszerzyć o ewakuację mienia (najcenniejsze dokumenty, sprzęt komputerowy, nośniki informacji).

Przygotowanie praktycznego sprawdzenia ewakuacji.

Ćwiczenia ewakuacyjne prowadzone mogą być siłami własnymi, trzeba jednak wcześniej je zaplanować, szczegółowo opracować i omówić z pracownikami. Proces przygotowania praktycznego sprawdzenia ewakuacji jest dosyć złożony. Pierwszy etap powinien obejmować opracowanie założeń, w których wyznaczyć należy:

- cel przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia ewakuacji,
- potrzeby ludzkie i sprzętowe do dokumentowania praktycznego sprawdzenia ewakuacji,
- zadania dla osób wyznaczonych,
- przebieg praktycznego sprawdzenia ewakuacji z podziałem na etapy.

Określenie potrzeb ludzkich sprowadza się do wyznaczenia osób funkcyjnych, których zadaniem będzie pomoc w odpowiednim przeprowadzeniu i dokumentowaniu praktycznego sprawdzenia ewakuacji, tj. ogłoszenie alarmu, obsługa środków łączności, pomiaru czasu czy rejestracji praktycznego sprawdzenia ewakuacji, kamery, zliczenia osób ewakuowanych. Powinien być też wyznaczony koordynator ćwiczeń.

Najprostsze jest przeprowadzenie praktycznego sprawdzenia ewakuacji w celu pomiaru czasu potrzebnego na opuszczenie budynku przez znajdujących się w nim ludzi (wystarczy jedna osoba i stoper). Bardziej zaawansowanym procesem jest przygotowanie praktycznego

 UMCS	INSTRUKCJA		
	BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-		
	Instytut Sztuk Pięknych		
	20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

sprawdzenia ewakuacji, w którym sprawdza się zachowanie ludzi w poszczególnych fazach ewakuacji. Pożądane jest ciągle monitorowanie ćwiczeń.

Dodatkowymi elementami, które powinny zawierać założenia są planowane do użycia środki pozoracji (np. zadymienie), zamiar wprowadzenia utrudnień w obiekcie (np. wyłączenie oświetlenia).

Ostatnim etapem przygotowania praktycznego sprawdzenia ewakuacji jest powiadomienie Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie o terminie przeprowadzenia działań, tj. na co najmniej 7 dni wcześniej.

Służby techniczne (elektryk, hydraulik, konserwator) wykorzystują ćwiczenia na sprawdzenie zadziałania i stanu technicznego zabezpieczeń przeciwpożarowych, np. wyłącznik prądu, oświetlenie.

Przebieg praktycznego sprawdzenia ewakuacji:

- I. rozmieszczenie osób wyznaczonych, przygotowanie środków pozoracji,
- II. ogłoszenie alarmu,
- III. pomiar czasu trwania poszczególnych faz ewakuacji,
- IV. sprawdzenie pomieszczeń w celu ustalenia liczby osób, które nie podjęły ewakuacji oraz przyczyny takiego zachowania.

Podsumowanie praktycznego sprawdzenia ewakuacji – analiza i wnioski.

Przy opracowaniu analizy i wniosków należy kierować się generalną zasadą, iż analiza powinna uwzględniać postawione praktycznemu sprawdzeniu ewakuacji cele, wnioski natomiast powinny wyznaczać elementy wymagające poprawy – zarówno zakresu warunków jak i organizacji ewakuacji.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

12. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

12.1. Obowiązki kierowników podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni, jednostek międzywydziałowych i ogólnouczelnianych oraz osób nadzorujących administrację ogólnouczelnianą.

Kierownicy podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni (Dziekani), jednostek międzywydziałowych i ogólnouczelnianych (Dyrektorzy) oraz osoby nadzorujące administrację ogólnouczelnianą (Kierownicy Pionów) odpowiadają za zapewnienie osobom przebywającym w podległych budynkach, obiektach budowlanych oraz na terenach bezpieczeństwa oraz możliwości ewakuacji. Zadania te wykonują poprzez:

1. Znajomość, w zakresie niezbędnym do wykonywania ciężących na nich obowiązków, przepisów o ochronie przeciwpożarowej, organizacji pierwszej pomocy oraz zasadach postępowania na wypadek klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń.
2. Zapewnienie środków finansowych na realizację zadań związanych z przygotowaniem podległych jednostek organizacyjnych, obiektów oraz terenów do prowadzenia działań ratowniczych, udzielania pierwszej pomocy oraz ewakuacji.
3. Zapewnienie środków finansowych na niezbędne szkolenia podległych pracowników oraz studentów w zakresie wynikającym z realizacji zadań określonych powyżej.
4. Zapewnienie przestrzegania, w podległej jednostce organizacyjnej lub nadzorowanym pionie, przepisów oraz zasad ochrony przeciwpożarowej, wydawanie poleceń usunięcia uchybień w tym zakresie oraz kontrolowanie wykonania tych poleceń.
5. Zapewnienie wykonania nakazów, wystąpień, decyzji i zarządzeń wydawanych przez organy nadzoru nad ochroną przeciwpożarową.
6. Zgłaszanie do planów remontowo-inwestycyjnych potrzeb w zakresie poprawy warunków ochrony przeciwpożarowej oraz ewakuacji.
7. Organizację pracy w podległych jednostkach organizacyjnych oraz zajęć dydaktycznych ze studentami w sposób zapewniający maksymalnie możliwe bezpieczeństwo oraz ochronę przed prawdopodobnymi zagrożeniami.
8. Niezwłoczne informowanie podległych pracowników oraz studentów o możliwości wystąpienia zagrożenia oraz podjęcie działań zapewniających im odpowiednią ochronę.
9. Zatwierdzanie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego opracowanych dla podległych obiektów, wprowadzanie ich do stosowania oraz nadzorowanie przebiegu zaznajamiania z nimi pracowników oraz innych użytkowników.
10. Zlecenie opracowania i zatwierdzanie szczegółowych instrukcji bezpieczeństwa badań pilotażowych, eksperymentów chemicznych, fizycznych lub innych mogących stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia pracowników, studentów oraz osób postronnych.
11. Zlecenie opracowania i zatwierdzanie szczegółowych instrukcji eksploatacyjnych obowiązujących na poszczególnych stanowiskach pracy i przy wykonywanych pracach, zawierających zasady postępowania w przypadku awarii i innych sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

12. Zapewnienie, że organizowane w podległych obiektach oraz na terenach, imprezy masowe, zgromadzenia publiczne oraz inne wydarzenia niepodlegające przepisom o imprezach masowych i zgromadzeniach publicznych, ale związane z występowaniem dużych skupisk ludzi, będą odpowiednio zabezpieczone i przeprowadzone z zachowaniem wymagań i zasad ochrony przeciwpożarowej.

12.2. Obowiązki kierowników jednostek organizacyjnych zlokalizowanych w obiekcie.

Osoba kierująca pracownikami jest obowiązana:

1. Zgłaszać potrzeby w zakresie szkolenia podległych pracowników z zasad i praktycznych sposobów prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych.
2. Zapewnić podległym pracownikom środki do udzielania pierwszej pomocy oraz szkolenia z tego zakresu.
3. Organizować pomieszczenia oraz stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami ochrony przeciwpożarowej.
4. Dbać o sprawność podręcznych środków gaśniczych oraz urządzeń przeciwpożarowych znajdujących się na terenie podległej jednostki organizacyjnej.
5. Organizować, przygotowywać i prowadzić prace, uwzględniając zabezpieczenie przeciwpożarowe oraz przeciwwybuchowe.
6. Opracować „Dokument zabezpieczenia przed wybuchem” dla pomieszczeń pracy, w których mogą wystąpić strefy zagrożenia wybuchem.
7. Dbać o stan pomieszczeń pracy, instalacji i wyposażenia technicznego, w sposób gwarantujący bezpieczeństwo pożarowe.
8. Egzekwować przestrzeganie przez pracowników przepisów i zasad ochrony przeciwpożarowej.
9. Zapewniać wykonanie poleceń wydawanych przez osoby upoważnione do przeprowadzania kontroli z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
10. Zapewnić drożność przejść ewakuacyjnych znajdujących się w pomieszczeniach pracy oraz spełnienie wymagań przepisów techniczno-budowlanych dotyczących tych przejść.
11. Zapewnić możliwość natychmiastowego użycia drzwi ewakuacyjnych prowadzących z pomieszczeń pracy na drogi ewakuacyjne oraz okien ewakuacyjnych w pomieszczeniach, w których jest to wymagane zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi [1.9] oraz przeciwpożarowymi [1.6].
12. Opracować i zapewnić pracownikom do stałego korzystania instrukcje eksploatacyjne maszyn, urządzeń i instalacji produkcyjnych, zawierające między innymi zapisy dotyczące bezpieczeństwa pożarowego.
13. Informować podległych pracowników o wystąpieniu zagrożenia i konieczności podjęcia działań ratowniczych lub ewakuacji.
14. Po ogłoszeniu ewakuacji skontrolować pomieszczenia pracy w celu ustalenia czy wszyscy pracownicy usłyszeli komunikat o ewakuacji i opuścili pomieszczenia.
15. Nadzorować przebieg ewakuacji oraz kierować grupą podległych pracowników.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

16. Podczas pobytu w „miejscu zbiórki do ewakuacji” ustalić czy wszyscy podlegli pracownicy ewakuowali się z rejonu zagrożenia.
17. Poinformować kierujących akcją ratowniczą o możliwości pozostania podległych pracowników w rejonie zagrożenia.
18. W przypadku podjęcia działań gaśniczych, kierować akcją i wydawać polecenia podległym pracownikom.
19. Kierować działaniami ratowniczymi do czasu przybycia służb ratowniczych, w celu zapewnienia podległym pracownikom maksymalnej ochrony, jaka będzie możliwa do osiągnięcia w danych warunkach.

12.3. Obowiązki kierownika administracyjnego obiektu.

Kierownik administracyjny obiektu (lub inna osoba, której zakres obowiązków obejmuje administrowanie obiektem) zgodnie z art. 209¹ § 1, pkt 2b Kodeksu pracy [1.2] jest osobą wyznaczoną do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników. W przypadku gdy w obiekcie lub na terenie, w którym znajdują się stanowiska stałej lub czasowej pracy, nie wyznaczono osoby administrującej – zadania w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników wykonuje kierownik jednostki organizacyjnej, do której należą te stanowiska pracy.

Osoby wymienione wyżej są odpowiedzialne za przygotowanie obiektu lub jego części do prowadzenia działań ratowniczych oraz ewakuacji przebywających w nim osób, a zwłaszcza za:

1. Umieszczenie w widocznych miejscach instrukcji postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych.
2. Zapewnienie pełnej sprawności technicznej urządzeń teletechnicznych służących do wzywania służb ratowniczych, znajdujących się na wyposażeniu portierni.
3. Umieszczenie na każdej kondygnacji obiektu oraz w jego wyodrębnionej części, planów ewakuacyjnych wykonanych zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wymaganiami niniejszej instrukcji.
4. Utrzymanie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej.
5. Nadzorowanie okresowych przeglądów i konserwacji urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic prowadzonych w obiekcie.
6. Wyposażenie obiektu w niezbędną ilość podręcznego sprzętu gaśniczego, dostosowanego do rodzaju występujących w nim zagrożeń pożarowych.
7. Likwidację urządzeń przeciwpożarowych oraz gaśnic, które utraciły swoje własności użytkowe i nie nadają się na dalszej eksploatacji, a ich naprawa jest niemożliwa lub nieopłacalna.
8. Sporządzanie okresowych wykazów posiadanych urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic.
9. Oznakowanie znakami zgodnymi z Polskimi Normami:

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

- dróg i wyjść ewakuacyjnych w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji,
- przeciwpożarowych wyłączników prądu,
- miejsc usytuowania telefonów alarmowych,
- miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
- miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
- miejsc usytuowania nasady umożliwiającej zasilanie instalacji wodociągowej przeciwpożarowej, kurków głównych instalacji gazowej oraz materiałów niebezpiecznych pożarowo, pożarowych wyłączników prądu,
- pomieszczeń i terenów z materiałami niebezpiecznymi pożarowo,
- drabin ewakuacyjnych, rękawów ratowniczych, pojemników z maskami uciezkowymi, miejsc zbiórki do ewakuacji, miejsc lokalizacji kluczy do wyjść ewakuacyjnych,
- dźwigów dla ekip ratowniczych,
- przeciwpożarowych zbiorników wodnych, zbiorników technologicznych stanowiących uzupełniające źródło wody do celów przeciwpożarowych, punktów poboru wody, stanowisk czerpania wody,
- drzwi przeciwpożarowych,
- dróg pożarowych,
- miejsc zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem.

10. Utrzymywanie dróg ewakuacyjnych w stanie pełnej drożności, a zwłaszcza:

- zapewnienie możliwości natychmiastowego użycia drzwi ewakuacyjnych w przypadku pożaru lub innego zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji,
- zapewnienie pełnej sprawności drzwi przeciwpożarowych znajdujących się na drogach ewakuacyjnych,
- uniemożliwienie lokalizowania wystroju wewnątrz, wyposażenia, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary dróg ewakuacyjnych poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych [1.9],
- oznakowanie i odpowiednie zabezpieczenie miejsc niebezpiecznych występujących na drogach ewakuacyjnych (np. lokalne obniżenia lub zwężenia, elementy konstrukcyjne wchodzące w światło drogi, wysokie progi, strome schody, itp.),
- uniemożliwienie składowania na drogach ewakuacyjnych materiałów łatwo palnych, butli z gazami sprężonymi lub rozpuszczonymi pod ciśnieniem, substancji chemicznych oraz innych przedmiotów i substancji stwarzających zagrożenie,
- uniemożliwienie składowania materiałów palnych na nieużytkowych poddaszach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach,
- uniemożliwienie wykorzystywania drogi ewakuacyjnej z sali widowiskowej lub innej o podobnym przeznaczeniu, w której następuje jednoczesna wymiana publiczności lub użytkowników, jako miejsca oczekiwania na wejście do tej sali.

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

11. Zapewnienie nieograniczonego dostępu do:
  - gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
  - przeciwwybuchowych urządzeń odciążających,
  - źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
  - urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
  - wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych,
  - wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej,
  - krat zewnętrznych i okiennic, które zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi [1.9] powinny otwierać się od wewnątrz mieszkania lub pomieszczenia.
11. Utrzymanie dróg pożarowych na podległych terenach w stanie umożliwiającym wykorzystanie tych dróg przez pojazdy jednostek ochrony przeciwpożarowej.
12. Zlecenie i nadzorowanie wykonania przeglądów, konserwacji oraz niezbędnych pomiarów instalacji użytkowych i technicznych, w które wyposażony jest obiekt – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
13. Dokonanie aktualizacji instrukcji bezpieczeństwa pożarowego co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.
14. Dostarczenie zaktualizowanej (lub nowo opracowanej) instrukcji bezpieczeństwa pożarowego do Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej.
15. Przechowywanie egzemplarza aktualnej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego w pomieszczeniach portierni.
16. Zapoznanie podległych pracowników z przepisami ochrony przeciwpożarowej, instrukcją przeciwpożarową obiektu oraz szczegółowym zakresem obowiązków związanych prowadzeniem działań ewakuacyjno-ratowniczych.
17. Zapewnienie podległym pracownikom szkoleń z zasad obsługi urządzeń przeciwpożarowych służących do sygnalizacji pożaru, przekazywania alarmu pożarowego, rozgłaszania komunikatów ewakuacyjnych, sterowania instalacjami oddymiającymi.
18. Zapewnienie podległym pracownikom szkoleń z zasad obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego, hydrantów wewnętrznych, zasad prowadzenia działań ratowniczo-ewakuacyjnych, udzielania pierwszej pomocy.
19. Zapewnienie sprawnego funkcjonowania ogólnego systemu udzielania pierwszej pomocy, a zwłaszcza wyposażenia portierni w duże przenośne apteczki pierwszej pomocy.
20. Wyposażenie portierni obiektów, które nie posiadają urządzeń rozgłaszania alarmów pożarowych w inne urządzenia umożliwiające sprawne ogłaszanie alarmu (np. megafony).
21. Uruchamianie procedur zabezpieczenia obiektu na wypadek klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

22. Wydawanie zezwoleń na wykonywanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym wykonywanych w obiekcie.
23. Przygotowanie pomieszczeń, nad którymi sprawuje bezpośrednią opiekę, do wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.
24. Zapoznavanie pracowników obcych podmiotów, wykonujących na terenie obiektu prace remontowo-budowlane z obowiązującymi przepisami ochrony przeciwpożarowej, instrukcją bezpieczeństwa pożarowego lub instrukcjami szczegółowymi.

12.4. Obowiązki pracowników wykonujących pracę w obiekcie oraz dzierżawców pomieszczeń.

Przestrzeganie przepisów i zasad ochrony przeciwpożarowej jest podstawowym obowiązkiem pracownika. W szczególności pracownik jest obowiązany:

1. Znać przepisy i zasady ochrony przeciwpożarowej, brać udział w szkoleniach i instruktażach z tego zakresu.
2. Wykonywać pracę w sposób zgodny z przepisami i zasadami ochrony przeciwpożarowej oraz stosować się do wydawanych w tym zakresie poleceń i wskazówek przełożonych.
3. Dbać o należyty stan maszyn, urządzeń, narzędzi i sprzętu oraz o porządek i ład w miejscu pracy.
4. Przestrzegać zakazu wykonywania prac pożarowo zabronionych.
5. Niezwłocznie zawiadomić przełożonego o zauważonym w zakładzie pracy zagrożeniu pożarowym.
6. Wypadku zaistnienia pożaru lub innego miejscowego zagrożeniu ostrzec współpracowników, a także inne osoby znajdujące się w rejonie zagrożenia, o grożącym im niebezpieczeństwie oraz wezwać służby ratownicze.
7. Udzielić pomocy poszkodowanym oraz pomagać w ewakuacji osobom o ograniczonych możliwościach poruszania.
8. Przystąpić do gaszenia pożaru przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego.
9. Podporządkować się poleceniom wydawanym przez osoby kierujące akcją ratowniczą.
10. Współdziałać z pracodawcą i przełożonymi w wypełnianiu obowiązków dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

Pracownicy dydaktyczni oraz naukowo-dydaktyczni ponoszą odpowiedzialność za bezpieczeństwo studentów podczas prowadzonych zajęć, a zwłaszcza odpowiadają za:

1. Natychmiastowe przerwanie zajęć w przypadku wystąpienia zagrożenia.
2. Zarządzenie ewakuacji studentów oraz nadzór nad jej przebiegiem.
3. Nadzór nad grupą studentów „w miejscu zbiórki do ewakuacji” oraz sprawdzenie listy obecności w celu ustalenia czy wszyscy ewakuowali się z miejsca zagrożenia.
4. Przekazanie kierującym akcją ratowniczą informacji o studentach, którzy mogli pozostać w rejonie zagrożenia.
5. Nadzór nad studentami w fazie ewakuacji do miejsc czasowego pobytu.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

6. Udzielenie pierwszej pomocy poszkodowanym studentom.

12.5. Obowiązki pracowników obsługi obiektu.

Pracownicy obsługi budynków są zobowiązani do przestrzegania zasad określonych w punkcie 12.4, a ponadto do:

1. Prowadzenia obchodów w nadzorowanych obiektach, zwłaszcza w porze nocnej oraz w dniach wolnych od pracy, podczas których sprawdzane jest między innymi bezpieczeństwo pożarowe.
2. Znajomości rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego, usytuowania hydrantów wewnętrznych oraz zewnętrznych znajdujących się w najbliższym otoczeniu, miejsc o szczególnym zagrożeniu pożarowym, tablic rozdzielczych, głównych wyłączników energii elektrycznej, odcinających zaworów gazowych, głównych zaworów wody oraz CO, dróg i wyjść ewakuacyjnych.
3. Znajomości zasad alarmowania służb ratowniczych oraz wyznaczonych pracowników funkcyjnych.
4. Alarmowania osób przebywających w budynku w przypadku wystąpienia zagrożenia.
5. Podjęcia działań ratowniczo-gaśniczych do czasu przybycia jednostek straży pożarnej.
6. Zapewnienia porządku w czasie akcji ratowniczo-gaśniczej, a w szczególności:
  - nie wpuszczanie na teren osób postronnych,
  - pilnowanie przestrzegania zakazu zatrzymywania się i postoju samochodów blokujących drogi pożarowe prowadzące do obiektu,
  - oczekiwanie na przybycie służb ratowniczych,
  - informowanie kierującego akcją ratowniczą o aktualnej sytuacji,
  - rozwinięcie punktu pierwszej pomocy i udzielanie jej osobom poszkodowanym.

12.6. Obowiązki studentów.

Studenci są obowiązani:

1. Znać przepisy i zasady ochrony przeciwpożarowej, brać udział w szkoleniach i instruktażach z tego zakresu.
2. Wykonywać ćwiczenia w laboratoriach i pracowniach w sposób zgodny z przepisami i zasadami ochrony przeciwpożarowej oraz stosować się do wydawanych w tym zakresie poleceń i wskazówek osób prowadzących zajęcia.
3. Bezwzględnie przestrzegać zakazu wykonywania czynności pożarowo zabronionych.
4. W przypadku zauważenia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, natychmiast poinformować osoby prowadzące zajęcia lub personel obiektu, a także inne osoby znajdujące się w rejonie zagrożenia oraz wezwać służby ratownicze.
5. Podporządkować się poleceniom wydawanym przez osoby kierujące akcją ratowniczą.
6. Udzielić pomocy poszkodowanym oraz pomagać w ewakuacji osób o ograniczonych możliwościach poruszania.
7. Przystąpić do gaszenia pożaru przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

12.7. Odpowiedzialność karna związana z nieprzestrzeganiem przepisów ochrony przeciwpożarowej.

1. Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. *Kodeks wykroczeń* (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1094 z późniejszymi zmianami).

Art. 66. § 1. Kto, chcąc wywołać niepotrzebną czynność, fałszywą informacją lub w inny sposób wprowadza w błąd instytucję użyteczności publicznej albo organ ochrony bezpieczeństwa, porządku publicznego lub zdrowia,

podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny do 1500 zł.

§ 2. Jeżeli wykroczenie spowodowało niepotrzebną czynność, można orzec nawiązkę do wysokości 1000 złotych.

Art. 73. Kto wbrew swemu obowiązkowi nie zawiadamia odpowiedniego organu lub osoby o wiadomym mu niebezpieczeństwie grożącym życiu lub zdrowiu człowieka albo mieniu w znacznych rozmiarach,

podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 74. § 1. Kto niszczy, uszkadza, usuwa lub czyni nieczytelnymi znaki lub napisy ostrzegające o grożącym niebezpieczeństwie dla życia lub zdrowia człowieka albo ogrodzenie lub inne urządzenie zapobiegające takiemu niebezpieczeństwu,

podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

§ 2. W razie popełnienia wykroczenia można orzec obowiązek zapłaty równowartości zniszczonego lub uszkodzonego przedmiotu albo obowiązek przywrócenia do stanu poprzedniego, a także orzec podanie orzeczenia o ukaraniu do publicznej wiadomości w szczególny sposób.

Art. 82. § 1. Kto dokonuje czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji, polegających na:

- 1) niedozwolonym używaniu otwartego ognia, paleniu tytoniu i stosowaniu innych czynników mogących zainicjować zapłon materiałów palnych,
- 2) wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym bez ich wymaganego zabezpieczenia,
- 3) używaniu instalacji, urządzeń i narzędzi niepoddanych wymaganej kontroli lub niesprawnych technicznie albo użytkowaniu ich w sposób niezgodny z przeznaczeniem lub warunkami określonymi przez producenta, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania ognia,
- 4) napełnianiu gazem płynnym butli na stacjach paliw, stacjach gazu płynnego i w innych obiektach nieprzeznaczonych do tego celu,
- 5) nieprzestrzeganiu zasad bezpieczeństwa przy używaniu lub przechowywaniu materiałów niebezpiecznych pożarowo, w tym gazu płynnego w butlach,
- 6) garażowaniu pojazdu silnikowego w obiektach i pomieszczeniach nieprzeznaczonych do tego celu z nieopróżnionym zbiornikiem paliwa i nieodłączonym na stałe zasilaniem akumulatorowym,

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

- 7) składowaniu materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczaniu przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości,
- 8) składowaniu materiałów palnych na nieużytkowych poddaszach lub na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach,
- 9) składowaniu materiałów palnych pod ścianami obiektu bądź przy granicy działki, w sposób naruszający zasady bezpieczeństwa pożarowego,
- 10) uniemożliwianiu lub ograniczaniu dostępu do urządzeń przeciwpożarowych, gaśnic, urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego, kurków głównej instalacji gazowej, a także wyjść ewakuacyjnych oraz okien dla ekip ratowniczych,
- 11) uniemożliwianiu lub ograniczaniu dostępu do źródeł wody do celów przeciwpożarowych,

podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.

§ 2. Kto, będąc obowiązany na podstawie przepisów o ochronie przeciwpożarowej do zapewnienia warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu lub terenu, nie dopełnia obowiązków polegających na:

- 1) zapewnieniu osobom przebywającym w obiekcie lub na terenie odpowiednich warunków ewakuacji,
- 2) wyposażaniu obiektu lub terenu w urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- 3) utrzymywaniu urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej,
- 4) umieszczeniu w widocznych miejscach instrukcji postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych oraz wymaganych informacji,
- 5) oznakowaniu obiektu odpowiednimi znakami bezpieczeństwa,
- 6) utrzymywaniu dróg pożarowych w stanie umożliwiającym wykorzystanie tych dróg przez pojazdy jednostek ochrony przeciwpożarowej,
- 7) zapewnieniu usuwania zanieczyszczeń z przewodów dymowych i spalinowych,
- 8) zachowaniu pasa ochronnego o szerokości minimum 2 m i nawierzchni z materiałów niepalnych lub gruntowej oczyszczonej, wokół placów składowych, składowisk przy obiektach oraz przy obiektach tymczasowych o konstrukcji palnej,
- 9) przestrzeganiu zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego podczas zbioru, transportu lub składowania palnych płodów rolnych,
- 10) zapobieganiu powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów w lesie poprzez wykonywanie wymaganych zabiegów ochronnych,

podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.

§ 3. Kto na terenie lasu, na terenach śródleśnych, na obszarze łąk, torfowisk i wrzosowisk, jak również w odległości do 100 m od nich roznieca ogień poza miejscami wyznaczonymi do tego celu albo pali tytoń, z wyjątkiem miejsc na drogach utwardzonych i miejsc wyznaczonych do pobytu ludzi,

podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.

§ 4. Kto wypala trawy, słomę lub pozostałości roślinne na polach w odległości mniejszej niż 100 m od zabudowań, lasów, zboża na pniu i miejsc ustawienia stert lub stogów bądź w sposób powodujący zakłócenia w ruchu drogowym, a także bez zapewnienia stałego nadzoru miejsca wypalania,

podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.

§ 5. Kto w inny sposób nieostrożnie obchodzi się z ogniem,

podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.

§ 6. Kto zostawia małoletniego do lat 7 w okolicznościach, w których istnieje prawdopodobieństwo wzniesienia przez niego pożaru,

podlega karze grzywny albo karze nagany.

Art. 82a. § 1. Kto w razie powstania pożaru nie dopełnia obowiązku określonego w przepisach o ochronie przeciwpożarowej oraz Państwowej Straży Pożarnej w postaci:

- 1) niezwłocznego zawiadomienia osób znajdujących się w strefie zagrożenia oraz: centrum powiadamiania ratunkowego lub jednostki ochrony przeciwpożarowej albo Policji bądź wójta albo sołtysa,
- 2) podporządkowania się zarządzeniu kierującego działaniem ratowniczym,
- 3) udzielenia niezbędnej pomocy kierującemu działaniem ratowniczym, na jego żądanie,

podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto utrudnia prowadzenie działań ratowniczych, a w szczególności utrudnia dojazd do obiektów zagrożonych jednostkom ochrony przeciwpożarowej, prowadzącym działania ratownicze.

§ 3. Kto uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenie czynności kontrolno-rozpoznawczych z zakresu ochrony przeciwpożarowej przez uprawnionego strażaka Państwowej Straży Pożarnej,

podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

Art. 83. § 1. Kto nieostrożnie obchodzi się z materiałami wybuchowymi, łatwo zapalnymi lub substancjami promieniotwórczymi albo wykracza przeciwko przepisom o wyrobie, sprzedaży, przechowywaniu, używaniu lub przewożeniu takich materiałów,

podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.

§ 2. W razie popełnienia wykroczenia można orzec przepadek przedmiotów stanowiących przedmiot wykroczenia.

2. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późniejszymi zmianami).

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

Art. 163. § 1. Kto spowoduje zdarzenie, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, mające postać:

- 1) pożaru,
- 2) zawalenia się budowli, zalewu albo obsunięcia się ziemi, skał lub śniegu,
- 3) eksplozji materiałów wybuchowych lub łatwopalnych albo innego gwałtownego wyzwolenia energii, rozprzestrzeniania się substancji trujących, duszących lub parzących,
- 4) gwałtownego wyzwolenia energii jądrowej lub wyzwolenia promieniowania jonizującego,

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 4. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 2 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 164. § 1. Kto spowoduje bezpośrednio niebezpieczeństwo zdarzenia określonego w art. 163 § 1,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 165. § 1. Kto spowoduje niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia wielu osób albo dla mienia w wielkich rozmiarach:

- 1) powodując zagrożenie epidemiologiczne lub szerzenie się choroby zakaźnej albo zarazy zwierzęcej lub roślinnej,
- 2) wyrabiając lub wprowadzając do obrotu szkodliwe dla zdrowia substancje, środki spożywcze lub inne artykuły powszechnego użytku lub też środki farmaceutyczne nie odpowiadające obowiązującym warunkom jakości,
- 3) powodując uszkodzenie lub unieruchomienie urządzenia użyteczności publicznej, w szczególności urządzenia dostarczającego wodę, światło, ciepło, gaz, energię albo urządzenia zabezpieczającego przed nastąpieniem niebezpieczeństwa powszechnego lub służącego do jego uchylecia,
- 4) zakłócając, uniemożliwiając lub w inny sposób wpływając na automatyczne przetwarzanie, gromadzenie lub przekazywanie danych informatycznych,
- 5) działając w inny sposób w okolicznościach szczególnie niebezpiecznych,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

UMCS

**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-

Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 4. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 2 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

13. Zasady zaznajamiania pracowników oraz innych użytkowników z przepisami ochrony przeciwpożarowej.

13.1. Rodzaje oraz formy szkoleń z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Zaznajomienie użytkowników obiektu z przepisami ochrony przeciwpożarowej należy realizować w formie szkoleń oraz praktycznych ćwiczeń z zasad prowadzenia akcji gaśniczej oraz ewakuacji.

Zasady organizacji szkolenia przeciwpożarowego pracowników obiektu:

Szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej dzieli się na następujące rodzaje:

- szkolenie wstępne pracowników nowo zatrudnianych, które z kolei dzieli się na:
  - szkolenie wstępne ogólne,
  - szkolenie wstępne stanowiskowe,
- szkolenie okresowe,
- ćwiczenia z praktycznej organizacji i prowadzenia ewakuacji,
- ćwiczenia z praktycznego prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych,
- szkolenia pracowników obsługi budynków z zakresu bieżącej eksploatacji urządzeń przeciwpożarowych.

Szkolenie wstępne ogólne.

1. Każdy pracownik w pierwszym dniu zatrudnienia zobowiązany jest odbyć szkolenie wstępne ogólne, obejmujące podstawowe zasady ochrony przeciwpożarowej oraz postępowania w razie pożaru, w tym:
  - 1) Zasady i sposoby postępowania wynikające z zagrożeń pożarowych występujących w obiektach i na terenach uczelni.
  - 2) Sposoby eliminacji zagrożeń pożarowych.
  - 3) Przepisy dotyczące ochrony przeciwpożarowej oraz odpowiedzialność z tytułu ich nieprzestrzegania.
  - 4) Zasady obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz urządzeń gaśniczych.
  - 5) Warunki prowadzenia ewakuacji osób i mienia.
  - 6) Obowiązki pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej wynikające z przepisów normatywnych, wewnętrznych aktów prawnych oraz zakresu powierzonych obowiązków.
2. Szkolenia wstępne ogólne z zakresu ochrony przeciwpożarowej są prowadzone przez inspektora ds. ochrony przeciwpożarowej w siedzibie Działu Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz Ochrony Przeciwpożarowej UMCS.
3. Czas trwania szkolenia wynosi nie mniej niż jedną godzinę lekcyjną.
4. Szkolenie prowadzone jest w oparciu o szczegółowy program szkolenia opracowany przez inspektora ds. ochrony przeciwpożarowej.
5. Dowodem odbycia szkolenia jest oświadczenie pracownika o dobytym szkoleniu wstępnym ogólnym z zakresu ochrony przeciwpożarowej, zgodne z wzorem stanowiącym załącznik nr 15.6.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

6. Zaświadczenie, wypełnione i podpisane przez pracownika oraz osobę prowadzącą szkolenie, przechowywane jest w aktach osobowych pracownika.

Szkolenia wstępne stanowiskowe.

1. Szkolenia wstępne stanowiskowe prowadzone są na terenie jednostki organizacyjnej, w której będzie zatrudniony pracownik.
2. Szkolenie wstępne stanowiskowe wiąże się z zapoznaniem pracownika z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego budynku, w który będzie on wykonywał pracę.
3. Zasady oraz sposób dokumentowania tego szkolenia zostały opisane w rozdziale 4.2 niniejszej instrukcji.

Szkolenia okresowe.

1. Szkolenia okresowe przeprowadza w terminach oraz zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2004, Nr 180, poz. 1860 z późniejszymi zmianami) oraz wewnętrznych aktach prawnych opracowanych zgodnie z postanowieniem § 15 ust. 3 ww. rozporządzenia.
2. Szkolenie okresowe powinno obejmować tematykę postępowania w razie wypadków i w sytuacjach zagrożeń (np. pożaru, awarii) , w tym zasady udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku.
3. Potwierdzeniem odbycia szkolenia okresowego jest zaświadczenie wydane przez organizatora szkolenia, które jest przechowywane w aktach pracownika.

Ćwiczenia z praktycznej organizacji i prowadzenia ewakuacji.

1. Udział w ćwiczeniach ewakuacyjnych jest obowiązkiem wszystkich pracowników, studentów oraz innych użytkowników budynków, niezależnie od zajmowanego stanowiska i pełnionej funkcji.
2. Kierownicy jednostek organizacyjnych mających siedzibę w obiekcie, w którym prowadzone są ćwiczenia ewakuacyjne, zapewniają udział w ćwiczeniach wszystkich pracowników oraz studentów odbywających w tym czasie w budynku.
3. Szczegółowy opis organizacji ćwiczeń został przedstawiony w rozdziale 11.7 niniejszej instrukcji.

Ćwiczenia z praktycznego prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych.

1. Ćwiczenia z praktycznego prowadzenia akcji gaśniczych są organizowane przez Dział Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz Ochrony Przeciwożarowej na podstawie zleceń składanych przez kierowników poszczególnych jednostek organizacyjnych.
2. Szkolenia te są organizowane w celu przygotowania osób, które w sytuacjach wystąpienia zagrożenia będą odpowiedzialne za prowadzenie działań ratowniczo-gaśniczych w danej jednostce organizacyjnej (liderzy).

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

3. Wszelkie koszty związane z organizacją szkoleń oraz zapewnienie środków niezbędnych do ich przeprowadzenia spoczywa na kierowniku jednostki zlecającej.

Szkolenia pracowników obsługi budynków z zakresu bieżącej eksploatacji

Szkolenia te są prowadzone przez jednostki zewnętrzne konserwujące urządzenia przeciwpożarowe.

1. Konieczność przeprowadzenia szkoleń zgłaszają kierownicy administracyjni obiektów.

13.2. Zasady zaznajamiania osób niebędących pracownikami z przepisami ochrony przeciwpożarowej.

Osoby zatrudniane na podstawie umów cywilnoprawnych, wykonujące prace na podstawie umów wolontariatu, odbywające staż zawodowy lub praktykę zawodową są zobowiązane do odbycia szkolenia wstępnego ogólnego oraz szkolenia wstępnego stanowiskowego zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami dotyczącymi pracowników.

Osoby te są również zobowiązane do odbycia ćwiczeń z praktycznej organizacji i prowadzenia ewakuacji, jeżeli takie zostaną zorganizowane w okresie świadczenia przez nich pracy.

Zasady powyższe dotyczą również ćwiczeń z praktycznego prowadzenia akcji gaśniczych, jeżeli osoby ww. zostaną wyznaczone do ich odbycia przez kierowników jednostek na rzecz których świadczą pracę.

Osoby wykonujące na terenie budynków pracę na rzecz innych pomiotów oraz pracownicy firm wykonujących prace montażowe, remontowe, budowlane, itp. zapoznawani są z przepisami ochrony przeciwpożarowej zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 4.2.

13.3. Osoby odpowiedzialne za organizację szkoleń.

1. Za organizację, przebieg oraz dokumentację szkolenia wstępnego ogólnego z zakresu ochrony przeciwpożarowej odpowiada inspektor ds. ochrony przeciwpożarowej oraz kierownik Działu Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz Ochrony Przeciwpożarowej.
2. Za przeprowadzenie szkolenia stanowiskowego, podczas którego pracownik jest zapoznawany z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego, odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki zatrudniającej pracownika.
3. Odpowiedzialność za skierowanie pracowników na szkolenia okresowe spoczywa na kierownikach jednostek organizacyjnych, organizacja szkoleń należy do zadań Centrum Kadrowo-Płacowego, natomiast Dział Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz Ochrony Przeciwpożarowej ponosi odpowiedzialność za nadzór nad ich poziomem merytorycznym.
4. Odpowiedzialność za przygotowanie i przeprowadzenie ćwiczeń z zakresu praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji spoczywa na kierownikach administracyjnych budynków oraz kierownikach podstawowych jednostek organizacyjnych.

**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-

Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

5. Dodatkowe ćwiczenia z praktycznego prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych są organizowane na zlecenie kierowników jednostek organizacyjnych.

6. Odpowiedzialność za zlecenie szkoleń pracowników obsługi budynków z zakresu bieżącej eksploatacji urządzeń przeciwpożarowych, spoczywa na kierownikach administracyjnych.

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

14. Postanowienia końcowe.

14.1. Zasady wykonywania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, zatwierdzania do stosowania oraz przekazywania do Komendy Miejskiej PSP.

Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego należy wykonać dla obiektów, dla których jest spełniony jeden z poniższych warunków:

- kubatura brutto budynku lub jego części stanowiącej odrębną strefę pożarową przekracza 1000 m³,
- powierzchnia strefy pożarowej obiektu innego niż budynek przekracza 1000 m²,
- występuje zagrożenie wybuchem.

Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przeciwpożarowej [1.4], powinny opracowywać osoby posiadające kwalifikacje uprawniające do wykonywania czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (inspektorzy ds. ochrony przeciwpożarowej, specjaliści ds. ochrony przeciwpożarowej, technicy i inżynierowie pożarnictwa, rzeczoznawcy ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych).

Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego poszczególnych obiektów zatwierdzają odpowiednio kierownicy podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni (Dziekani), jednostek międzywydziałowych i ogólnouczelnianych (Dyrektorzy) oraz osoby nadzorujące administrację ogólnouczelnianą (Kierownicy Pionów). Zatwierdzone instrukcje bezpieczeństwa pożarowego opracowane dla:

- budynków użyteczności publicznej wysokich oraz wysokościowych,
- budynków teatralnych o liczbie miejsc powyżej 300,
- budynków zamieszkania zbiorowego, w których przewidywany okres pobytu tych samych osób przekracza trzy doby, o liczbie miejsc noclegowych powyżej 200,
- budynków zamieszkania zbiorowego innych niż wymienione wyżej, o liczbie miejsc noclegowych powyżej 50,
- muzeów oraz zabytków budowlanych, wyznaczonych przez Generalnego Konserwatora Zabytków w uzgodnieniu z Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej,
- archiwów wyznaczonych przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych,
- bibliotek, których zbiory w całości lub w części tworzą narodowy zasób biblioteczny,

należy obowiązkowo przekazać Komendantowi Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie (lub właściwemu Komendantowi Powiatowemu w przypadku obiektów tzw. zamiejscowych). Wskazane jest również, przekazanie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego opracowanych dla innych budynków niż wymienione powyżej, w celu ich wykorzystania na potrzeby planowania, organizacji i prowadzenia działań ratowniczych. Opracowane dokumenty należy przekazać w wersji elektronicznej, nagrane na płytę DVD i opisane w trwały sposób.

Jeden egzemplarz instrukcji bezpieczeństwa pożarowego w wersji elektronicznej, należy przekazać do Działu Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz Ochrony Przeciwpożarowej.

UMCS**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO****WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-**Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

Po jednym egzemplarzu sporządzonym w wersji papierowej należy przechowywać w pomieszczeniach wszystkich portierni obsługujących dany budynek oraz portierni obsługujących wjazdy na ogrodzony teren, na którym zlokalizowane są budynki. Instrukcje te powinny być przechowywane w sposób pozwalający na ich natychmiastowe wykorzystanie na potrzeby prowadzenia działań ratowniczych.

Kolejny egzemplarz sporządzony w wersji papierowej winien znajdować się u kierownika administracyjnego obiektu.

W celu zapoznania pracowników i stałych użytkowników obiektu z instrukcjami bezpieczeństwa pożarowego, wskazane jest udostępnienie ich wersji elektronicznych zapisanych w formie plików nieedytowalnych. W przypadku udostępniania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego na ogólnie dostępnych stronach uczelni nie należy publikować następujących załączników:

- 15.2. Plany poszczególnych kondygnacji,
- 15.3. Wykaz pomieszczeń w rozbiciu na poszczególne kondygnacje,
- 15.4. Wykaz niebezpiecznych substancji chemicznych składowanych w poszczególnych pomieszczeniach.

Zlecając opracowanie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, należy wykonawcy przekazać następujące warunki:

- zakres instrukcji, jej układ graficzny oraz załączniki muszą być zgodne z wzorem opracowanym przez Dział BHP i OP,
- instrukcje opracowywane dla jednostek organizacyjnych posiadających własny logotyp, należy oznakować symbolem jednostki,
- jednostki organizacyjne nie posiadające logotypu, znakują instrukcje bezpieczeństwa pożarowego logotypem ogólnouczelnianym,
- kolejne numery instrukcji bezpieczeństwa pożarowego nadaje Dział BHP i OP,
- instrukcje należy wykonać w wersji papierowej oraz elektronicznej w formie pliku edytowalnego (docx) oraz nieedytowalnego (pdf),
- wersja papierowa instrukcji powinna być oprawiona w sposób umożliwiający łatwą wymianę stron lub ich dokładanie,
- kolejne rozdziały winny zaczynać się od nowej strony, aby było możliwe wymienianie całych rozdziałów bez konieczności wprowadzania zmian w pozostałych częściach,
- część graficzna instrukcji winna być wykonana w wersji papierowej (format co najmniej A3) oraz wersji elektronicznej edytowalnej (dwg) i nieedytowalnej (pdf),
- przed ostatecznym odbiorem instrukcji, należy ją przekazać do Działu BHP i OP, celem oceny jej zgodności z wymaganiami,
- w umowie na wykonanie instrukcji należy zawrzeć klauzulę o przekazaniu pełnych praw do utworu na zamawiającego, który może go dowolnie wykorzystywać, modyfikować, zmieniać oraz udostępniać,
- zamawiając instrukcje bezpieczeństwa pożarowego należy jednocześnie zlecić wykonanie planów ewakuacyjnych, wykonanych w oparciu o jej część graficzną, w formacie co

 UMCS	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
	WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY- Instytut Sztuk Pięknych 20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b		
Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06

najmniej A2 i zabezpieczone przed zniszczeniem (foliowanie termiczne, oprawione w ramy, itp.).

14.2. Aktualizacja instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego należy poddawać okresowej aktualizacji, co najmniej raz na 2 lata. Instrukcję należy także aktualizować po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

W przypadku wykonywania doraźnych aktualizacji, wiążących się z koniecznością dołożenia nowych stron, nie należy zmieniać całej numeracji, a dodatkowym stronom nadać kolejny numer z dołączoną literą a, b, c, ...

W takiej aktualizacji wykonywanej co 2 lata, jeżeli będzie taka konieczność, należy ujednolicić tekst oraz wprowadzić nową numerację stron. Tak przygotowane wydanie należy oznakować w stopce kolejnym numerem, np. „Wydanie II” oraz wpisać miesiąc i rok wykonania aktualizacji. Nie należy natomiast zmieniać symbolu dokumentu umieszczonego w nagłówku, np. IBP/01/2016.

Sposób dalszego postępowania ze zaktualizowaną instrukcją jest analogiczny do opisanego w punkcie 14.1.

Informacje o dokonaniu aktualizacji należy potwierdzić dokonaniem stosownych wpisów w karcie aktualizacji instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, stanowiącej **załącznik 15.10**

UMCS

**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-

Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

15. Załączniki.

15.1. Plan sytuacyjny lokalizacji obiektu.

15.2. Plany poszczególnych kondygnacji.

15.2.1 Plan poziomu -1 /budynek Instytutu Sztuk Pięknych

15.2.2 Plan poziomu 0 / budynek Instytutu Sztuk Pięknych

15.2.3 Plan poziomu 1 / budynek Instytutu Sztuk Pięknych

15.3. Wykaz pomieszczeń w rozbiciu na poszczególne kondygnacje.

15.4. Wykaz niebezpiecznych substancji chemicznych składowanych w poszczególnych pomieszczeniach.

15.5. Wzór protokołu z przeprowadzenia ćwiczeń ewakuacyjnych.

15.6. Wzór zaświadczenia o odbyciu szkolenia wstępnego z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

15.7. Wzór oświadczenia o zapoznaniu pracownika z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego.

15.8. Wzór oświadczenia o zapoznaniu z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego.

15.9. Wzór oświadczenia pracowników przedsiębiorstw i firm prowadzących działalność lub wykonujących prace na terenie obiektu o zapoznaniu z przepisami ochrony przeciwpożarowej.

15.10. Wzór karty aktualizacji instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

UMCS

**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY-

Instytut Sztuk Pięknych
20-718 Lublin, al. Kraśnicka 2b

Symbol dokumentu	IBP/04/2018	Data sporządzenia	2018-04-06
------------------	--------------------	-------------------	-------------------

16. Instrukcje szczegółowe.

16.1. Instrukcja postępowania na wypadek pożaru I-04/PPOŻ/2018.

16.2. Instrukcja przeciwpożarowa dla pomieszczeń malarni (lakierni) I-04/PPOŻ/2018

16.3. Instrukcja wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym I-04/PPOŻ/2018.

16.4. Instrukcja rozmieszczania znaków bezpieczeństwa. Ewakuacja i ochrona przeciwpożarowa I-04/PPOŻ/2018.

Instrukcję opracował:

Zbigniew Stefaniec

Nr uprawnień: Dyplom SGSP Nr 2543/1997

Tel. 609-112-767